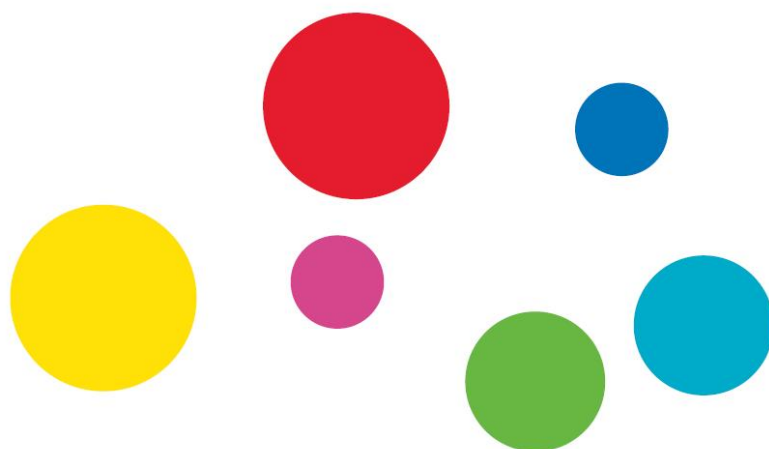

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Č. j.: 12/2012 FM

**Základní
umělecká škola
Karla Malicha**

Obsah

1. Identifikační údaje	5
2. Charakteristika školy	4
2.1 Počet oborů, velikost	4
2.2 Historie a současnost	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
2.5 Vybavení školy a její podmínky	6
3. Zaměření školy a její vize	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Vize školy.....	8
4. Výchovně-vzdělávací strategie.....	9
4.1. Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci.....	9
4.2. Strategie pro kompetenci osobnostně sociální	9
4.3. Strategie pro kompetenci kulturní	10
5. Organizace studia	11
6. Vzdělávací obsah hudebního oboru.....	12
6.1 Charakteristika hudebního oboru	12
6.2 Učební plány pro jednotlivé nástroje.....	13
6.2.1. Učební plán Hra na varhany	14
6.2.2 Učební plán Hra na klavír	19
6.2.3 Učební plán Hra na housle	27
6.2.4 Učební plán Hra na violu.....	32
6.2.5 Učební plán Hra na violoncello	36
6.2.6 Učební plán Hra na kontrabas	40
6.2.7 Učební plán Hra na zobcovou flétnu	45
6.2.8 Učební plán Hra na flétnu.....	49
6.2.9 Učební plán Hra na klarinet.....	53
6.2.10 Učební plán Hra na hoboj.....	60
6.2.11 Učební plán Hra na saxofon	63
6.2.12 Učební plán Hra na trubku	69
6.2.13 Učební plán Hra na lesní roh.....	74
6.2.14 Učební plán Hra na tenor / baryton	80
6.2.15 Učební plán Hra na trombon	85
6.2.16 Učební plán Hra na tubu.....	90
6.2.17 Učební plán Hra na klasickou kytaru	96

6.2.18	Učební plán Hra na elektrickou kytaru.....	101
6.2.19	Učební plán Hra na basovou kytaru (baskytaru):	106
6.2.20	Učební plán Hra na harfu:	110
6.2.21	Učební plán Hra na bicí nástroje	115
6.2.26	Přípravná hudební výchova	143
6.2.27	Hudební nauka.....	144
7.	Kolektivní interpretace	148
7.1	Komorní a souborová hra - dechové nástroje dřevěné	148
7.2	Komorní a souborová hra - dechové nástroje žesťové	149
7.3	Komorní a souborová hra – kytara a příbuzné nástroje.....	150
7.4	Komorní a souborová hra – akordeon	151
7.5	Sborový zpěv	151
7.6	Klavírní a varhanní praxe	152
7.7	Učební plány předmětu Přípravný dechový orchestr a Dechový orchestr	153
7.7.1	Přípravný dechový orchestr	154
7.7.2	Dechový orchestr (BaŠaPa).....	154
7.7.3.	Dechový orchestr (BaŠaPa) – II. stupeň.....	156
7.8	Komorní a souborová hra – smyčcové nástroje.....	156
7.8.1	Smyčcový orchestr – II. stupeň	157
8.	Vzdělávací obsah výtvarného oboru	158
8.1	Charakteristika výtvarného oboru	158
8.2	Výtvarný obor.....	159
9.	Vzdělávací obsah literárně - dramatického oboru (LDO)	163
10.	Vzdělávací obsah tanečního oboru.....	167
10.1	Charakteristika tanečního oboru.....	167
12.	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	189
13.	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	190
13.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	190
13.2	Vlastní hodnocení školy	191

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Holice, okres Pardubice

Předkladatel: Základní umělecká škola Holice, okres Pardubice

Husova 406, 534 01 Holice
IČO: 48159760
Ředitel: Mgr. art. František Machač
Telefon: 466 682 166, 702 074 611
E-mail: reditel@zusholice.cz

Zřizovatel: Město Holice
Holubova 1, 534 14 Holice
Telefon: 466 741 211
E-mail: holice@mestoholice.cz

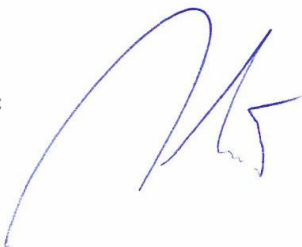
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2012

K úpravám bude docházet 1x do roka, vždy s platností od 1. 9. následujícího školního roku.
Změny však budou zveřejněny do konce června, aby se s nimi mohli seznámit rodiče.

- 1) Změna ŠVP ZUŠ Holice proběhla 17. 6. 2013 (LDO).
- 2) Změna názvu a adresy ZUŠ Holice, okres Pardubice od 1. 9. 2014:
Základní umělecká škola Karla Malicha
Holubova 1234
Holice 534 01

Změna ŠVP – Hra na Hoboj, Varhany a Dechový orchestr proběhla 24. 6. 2014
- 3) Celková revize ŠVP proběhla 25. 6. 2017.

Podpis ředitele školy:

razítko:

2. Charakteristika školy

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Karla Malicha je čtyř-oborová (Hudební obor /HO/, Výtvarný obor /VO/, Literárně – dramatický obor /LDO/, Taneční obor /TO/). Od září 2014 jsou všechny obory ZUŠ vyučovány v nových prostorách budovy ZUŠ – Holubova 1234, Holice. V hlavní budově se vyučují všechny předměty, které jsou popsány v ŠVP ZUŠ Karla Malicha. Kromě výuky v Holicích probíhá výuka ještě na těchto odloučených pracovištích:

Býšť:	Hudební obor	<i>Hra na klavír, Hra na housle, Hra na kytaru, Hra na elektrickou kytaru, Přípravná hudební výchova (PHV), Hudební nauka</i>
	Výtvarný obor	
Dašice:	Hudební obor	<i>Hra na klavír</i>
	Výtvarný obor	
Dolní Roveň:	Hudební obor	<i>Hra na klavír, Hra na housle, Hra na violu, Hra na klarinet, Hra na saxofon, Hra na trubku, Hra na tenor, Hra na trombon, Hra na zobcovou flétnu Přípravná hudební výchova (PHV), Hudební nauka</i>
Moravany:	Hudební obor	<i>Hra na klavír</i>

Jednotlivé obory mají v průměru tyto počty žáků:

- hudební obor – 370 žáků
- výtvarný obor – 160 žáků
- taneční obor – 30 žáků
- literárně-dramatický obor – 10 žáků

Celkový počet vyučovaných žáků ve všech oborech odpovídá kapacitě školy, která je 600 žáků.

2.2 Historie a současnost

Základní umělecká škola Karla Malicha vznikla v roce 1952. Od roku 1994 působí jako příspěvková organizace s právní subjektivitou a jejím zřizovatelem je Město Holice. Vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. U všech žáků je prováděna diferenciací studijních plánů. Je přihlíženo k jejich talentu, schopnostem a dalšímu využití získaných dovedností. Posláním školy je poskytovat odbornou výuku v oboru hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Vzdělávání je zaměřeno na rozvíjení talentu s cílem připravit žáky k cílevědomému prohlubování dispozic. Zvláště nadaní žáci jsou připravováni k dalšímu vzdělávání a jejich profesionálnímu uměleckému uplatnění. Vzhledem k velkému zájmu o výuku byla zřízena odloučená pracoviště, a působnost školy se tak rozšířila i na okolní obce - Býšť, Dašice, Dolní Roveň a Moravany. Je rozšiřována nabídka vyučovaných předmětů s cílem vytvářet ve škole takové prostředí, kam by děti chodily rády, výuka pro ně byla zajímavá a umělecké vzdělávání bylo pro všechny žáky a jejich budoucí osobní i profesní život maximálně přínosné. Vzhledem k dlouhé tradici spolkové umělecké činnosti v samotných Holicích i v okolním regionu škola klade důraz a systematicky pracuje na aktivním zapojení žáků do nejrůznějších uměleckých kolektivů (dechový orchestr BaŠaPa, přípravný dechový orchestr BaŠaPa, Smyčcový orchestr, Smíšený soubor Maximix, Kytarový orchestr, Pěvecký sbor ad.).

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Aktuální počty zaměstnanců a složení pedagogického sboru je k nahlédnutí na www.izus.cz. Kvalifikace pedagogů odpovídá platným legislativním předpisům. Ve škole pracují 5 předmětové komise (dechová + bicí, strunná + zpěv, smyčcová, klávesová a VO + LDO + TO), které jsou řízeny vedoucími.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola kromě spolupráce s ostatními ZUŠ v regionu spolupracuje především se základními školami, kde jsou zřízena odloučená pracoviště ZUŠ Holice. Další pestrá spolupráce probíhá s KD Holice a dalšími obcemi a organizacemi v mikroregionu Holicko. Zahraniční kontakty navazují především na partnerské aktivity města Holice (Slovensko, Polsko). Pravidelně se účastníme na akcích nejrůznějšího druhu a plníme tak nezastupitelnou funkci kulturně společenského centra města Holic a jeho okolí.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola ke své výuce používá v roce 2014 nově postavenou budovu v Holubově ulici č. 1234. V této budově je soustředěna výuka předmětů rozepsaných v ŠVP ZUŠ Holice a sídlí zde i ředitelství školy. Budova je zařízena tak, aby žákům nabízela podněty k sociálnímu i duševnímu růstu. K dispozici jsou také dva sály (Malý koncertní sál a Velký společenský sál), které jsou vybaveny promítací a ozvučovací aparaturou. Ve škole se nachází také prostory pro taneční obor (taneční sál se sociálním zařízením) a výtvarný obor (výukové prostory pro rozvíjení nejrůznějších výtvarných technik s patřičným vybavením včetně keramických pecí a grafického lisu).

Žákům výtvarného oboru jsou veškeré pomůcky hrazeny školou. Pro začínající žáky zapůjčuje škola hudební nástroje (dechové, strunné a smyčcové). Materiální vybavení školy je systematicky obnovováno.

3. Zaměření školy a její vize

3.1 Zaměření školy

- Škola musí být prostředím, kde se dětem s velmi rozdílnými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované umělecké vzdělávání, ale kde se současně cítí bezpečně, spokojeně a mají pokud možno ty nejlepší podmínky k tomu, aby se z nich stali kulturně založení lidé.
- Prostřednictvím systematické práce a činnosti se žák naučí obecným estetickým i morálním zásadám.
- Žák je veden k patřičným dovednostem a schopnostem ke zvládnutí techniky hry na nástroj (zpěvu), jakož i výtvarných a tanečních technik. V literárně-dramatickém oboru získává základní návyky v jevištní činnosti i tvůrčím psaní.
- Žáci školy se veřejnými kulturními aktivitami podílejí na kulturním životě města Holice i holického regionu. Získávají tak nezpochybnitelnou zkušenost do dalšího života - totiž že hra na hudební nástroj či jiná umělecká tvorba je zcela základní součástí všeobecné vzdělanosti.
- Škola se chce prezentovat v povědomí žáků, jejich rodičů a ostatní veřejnosti jako stabilní vzdělávací instituce s pevnou vazbou k městu a regionu, jako škola s léty svébytnou osobitou identitou. Vedle prezentace s luxusním zázemím, které škola získala výstavbou a přestěhováním do nové budovy, je prostředí školy budováno také „zevnitř“: přátelskou atmosférou, zájmem o člověka a snahou vyjít mu vstříc.
- Cílem uměleckého vzdělávání naší školy není pouze připravovat děti a mládež pro uměleckou dráhu, ale především z nich vychovávat citově bohaté osobnosti, poskytovat jim základy uměleckého vzdělávání a rozhled, naučit je poznávat kulturní hodnoty, vážit si jich a předávat je dalším generacím.

3.2 Vize školy

- Základní umělecké školství se stává vyhledávanou součástí vzdělávání a výchovy mnoha žáků nejen pro širokou nabídku uměleckých oborů či kvalitu vzdělávání. Vychovává osobnosti vnímavé, empatické, kreativní a manuálně zručné - zaměřuje se tedy na ty schopnosti, které na základních školách ustupují do pozadí na úkor rozvoje dovedností spjatých s informačními technologiemi. Základní umělecké školy jsou navíc jedním z mála typů škol, které nabízejí individuální přístup k žákům podle jejich vrozených vlastností a míry nadání.
- Absolvent naší školy je dobře připraven na vstup do života dospělých díky dlouhodobě a soustavně rozvíjené schopnosti soustředění a detailní práci na svém uměleckém zdokonalování. Klademe důraz na samostatnost žáků - počínaje docházkou do individuálních lekcí, ale podporujeme i toleranci a schopnost spolupracovat na společných cílech (např. ve hře v souborech, tvorbě výstav a vernisáží) nejen v ZUŠ, ale i při spolupráci s jinými institucemi.
- Naše škola je otevřená i zájemcům z okolních měst a vesnic díky velkému počtu odloučených pracovišť. Naši učitelé dojíždějí do základních škol v okolí, kde mají vytvořeno odpovídající zázemí pro umělecký rozvoj místních žáků. Žáci tak mají možnost aktivně se zapojit do dění a reprezentace školy v místě či blízkém okolí svého bydliště.
- V souvislosti s výstavbou nové budovy získala škola výrazný impuls k realizaci další vize: chce se stát kulturně-vzdělávací institucí města Holic, ve které by se scházeli nejen žáci a jejich rodiče, ale i zainteresovaná veřejnost, popř. i zástupci města. K pořádání reprezentativních akcí (koncertů, výstav apod.) má v současnosti k dispozici moderní čtyřpatrovou budovu s dvěma multifunkčními sály a odpovídajícím zázemím.
- K naplnění těchto vizí bude nutná maximálně možná podpora zřizovatele, rodičů našich žáků a veřejnosti. Nenabízíme jednoduchou nebo polovičatou cestu – je zřejmé, že dennodenní umělecký vývoj je (podobně jako systematická sportovní příprava) tvrdou prací, která klade nároky jak na žáka samotného, tak i na jeho okolí. Základní umělecká škola není domem dětí a mládeže se zájmovými kroužky, kde děti tráví svůj volný čas, ale tradiční školní institucí se svými právy a povinnostmi.

4. Výchovně-vzdělávací strategie¹

4.1. Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Podněcujeme žáky natolik, aby sami chtěli objevovat vlastní schopnosti a měli potřebu je dále rozvíjet. Jako vhodný nástroj se jeví např. výchovné koncerty, koncerty učitelů, semináře nebo workshopy.
- Organizujeme pro žáky veřejná vystoupení a výstavy, přičemž ke každému žákovi přistupujeme individuálně. K tomu slouží množství koncertů, třídních přehrávek, výstav a vernisáží.
- Pořádáme mezioborové prezentace, a učíme tak žáky vnímat umění uceleně.
- Seznamujeme žáky se základní terminologií v daném oboru, s nástroji a výrazovými prvky, stylovými odlišnostmi, které si ověří v praxi.
- Naučíme žáky v individuálním i skupinovém vyučování kritickému myšlení a dovednost samostatného myšlení vytváření vlastního názoru.
- Nezapomínáme nikdy na radost a úsměv při jakémkoliv pokroku.

4.2. Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Od počátku žáky začleňujeme do dění ve škole a do společných aktivit, připravujeme je k prezentaci vlastní práce.
- Motivujeme žáky vystoupeními a výstavami ve škole i mimo ni.
- Vychováváme nejen sólisty, ale především osobnosti schopné kooperovat a uplatnit se v kolektivu.
- Podněcujeme u žáka zdravé sebevědomí, ale i odpovědnost za výkon svůj i výkon v kolektivu.
- Svým osobním zájmem o zvolený obor jdeme žákovi příkladem.
- Žáka motivujeme pochvalou, podporujeme tak jeho sebevědomí a současně povzbuzujeme jeho volní vlastnosti. Kritické poznámky k žákově výkonu formulujeme tak, aby pro něj nebyly demotivující.
- Konzultujeme s žákem zásady etikety (patričné vystupování, kultura oblékání atd.) při prezentaci umělecké činnosti.
- Klademe důraz na pečlivost započaté práce a důslednost při jejím dokončování.
- Soustavným plněním zadaných úkolů vedeme žáka k získání správných pracovních návyků, odpovědnosti za vlastní výkon a hodnocení práce své i ostatních.

¹ Výchovně-vzdělávací strategie, charakteristiky uměleckých oborů, jakož i výstupy z jednotlivých ročníků u všech studijních zaměření uvedené v tomto ŠVP vycházejí z tezí artikulovaných v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní umělecké vzdělávání Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (RVP ZUV MŠMT), který je závazným dokumentem k tvorbě školních vzdělávacích programů (ŠVP) na všech ZUŠ v rámci ČR.

- Vychováváme individuality-sólisty, ale zároveň osobnosti schopné spolupráce a uplatnění v souboru. Každý žák zažije spolupráci v menším či větším kolektivu.

4.3. Strategie pro kompetenci kulturní

- Žáky směřujeme k prezentaci své práce na veřejnosti, přičemž ve všech oborech předpokládáme u každého žáka minimálně jedno vystoupení ročně.
- Pořádáme tematicky zaměřené akce vztahující se k rozličným příležitostem (vánoční vystoupení, profilové koncerty jednotlivých oddělení, tematické výstavy, taneční a divadelní představení apod.).
- Předáváme žákovi historický rozhled týkající se primárně jeho oboru a poukazujeme jak na jeho propojení se současností, tak i na interdisciplinární vazby mezi jednotlivými druhy umění.
- Přispíváme k vytváření uměleckých hodnot žáka a následně k jejich předávání dalším generacím.
- Kultivujeme u žáků smysl pro krásu uměleckého díla, jeho kvalitu a jedinečnost.
- Vedeme žáky k diskusi nad hodnocením svého výkonu a k utváření vlastních názorů na výkony či výtvořiny druhých.
- Spolupracujeme s jinými školami a institucemi v regionu.
- Aktivní i pasivní účastí na kulturních událostech ve městě a regionu žáky vedeme k přirozené účtce ke kulturnímu dědictví a k regionálnímu povědomí.

5. Organizace studia

	Přípravné studium:		Základní studium: (I. stupeň)							Absolventská zkouška
Věk žáka:	5 – 8 let		8 – 15 let							
Hudební obor:	1. ročník	2. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	
Výtvarný obor:	1. ročník	2. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	
Taneční obor:	1. ročník	2. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	
Literárně dramatický Obor:	1. ročník	2. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	
			Základní studium: (II. stupeň)							Absolventská zkouška
Věk žáka:			15 – 19 let							
Hudební obor:			I. ročník	II. ročník	II. ročník		IV. ročník			
Výtvarný obor:			I. ročník	II. ročník	II. ročník		IV. ročník			
Taneční obor			I. ročník	II. ročník	II. ročník		IV. ročník			
Literárně dramatický obor			I. ročník	II. ročník	II. ročník		IV. ročník			

6. Vzdělávací obsah hudebního oboru

6.1 Charakteristika hudebního oboru

- Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavné aktivní a poučené interpretace (příp. rozvíjení vlastních hudebních nápadů) a osvojení si základních a nezbytných vědomostí získaných z oblasti hudební teorie využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení.
- Hudební obor je realizován přípravným studiem (1 - 2 roky), základním studiem prvního (7 let) a druhého (4 roky) stupně. V 7. ročníku 1. stupně a ve 4. ročníku 2. stupně účinkují žáci na absolventském koncertě, nebo vykonají absolventskou zkoušku. Žáci jsou přijímáni formou průzkumu hudebních schopností a následně zápisu nebo jen zápisu.
- Pokud žák nastoupí do školy ve starším věku, zařadíme ho do ročníku odpovídajícího jeho znalostem a dovednostem.
- Pokud žák přestoupí během studia do jiného zaměření hudebního oboru, začne plnit vzdělávací program daného nástroje od ročníku, jemuž odpovídá aktuální úroveň jeho dovedností.
- Pokud žák projeví zájem o studium na střední umělecké škole, na základě svých dosavadních studijních výsledků, doporučení třídního učitele a vedoucího daného oddělení rozhodne ředitel školy o navýšení hodinové dotace.

6.2 Učební plány pro jednotlivé nástroje

Žák navštěvující hudební obor musí respektovat učební plán včetně celkového týdenního počtu hodin na každý ročník, a proto v maximální možné míře dochází i do ostatních předmětů (hudební nauka, souborová hra a další povinně volitelné předměty). Ty tvoří nedílnou součást učebních osnov, integrálně navazují na hlavní vyučovací předmět a přispívají k jeho všestrannému rozvoji jako svébytné umělecké osobnosti.

Dále je nutno zdůraznit, že hra na nástroj/zpěv je založena na každodenní systematické přípravě, nejčastěji v podobě domácího cvičení. Výuka v ZUŠ nemůže v žádném případě tuto přípravu suplovat, ale právě naopak – navazuje na výsledky žákovy práce doma a dále je tvořivě rozvíjí. Soustavné a intenzivní domácí cvičení přispívá k žákovu plnohodnotnému uměleckému rozvoji.

6.2.1. Učební plán Hra na varhany: učební plán č. H 01

I. stupeň

Hra na varhany	Základní studium										
	1./I.*	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:											
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty:											
Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
Klavírní a varhanní praxe											
Komorní hra											
Korepetice											
Sborový zpěv											
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

* Žák může zahájit studium hry na varhany pouze za předpokladu, že se předtím minimálně 3 roky věnoval hře na klavír. Vzdělávací program hry na varhany pak plní od ročníku, jemuž odpovídá aktuální úroveň jeho dovedností.

Ke studiu hry na varhany mohou být přijati žáci, kteří úspěšně absolvovali minimálně 3. ročník I. stupně hry na klavír, nebo ti, u nichž úroveň jejich pianistických dovedností odpovídá požadavkům tohoto ročníku. Splnění tohoto kritéria je u každého zájemce nezbytnou podmínkou k přijetí a bude ověřováno v rámci přijímacího řízení. Je velmi vhodné, aby přijatí žáci pokračovali ve studiu klavírní hry i nadále, a navštěvovali tak oba obory paralelně (pokud studium hry na klavír již dříve úspěšně nedokončili).

Úvod studia (1. – 5. ročník I. stupně) je zaměřen na rozvíjení manuálové hry, proto se výstupy z jednotlivých ročníků kryjí s výstupy učebního plánu Hra na klavír. Žák by měl být během tohoto období schopen postupně rozpoznávat elementární rozdíly mezi klavírní a varhanní technikou (úhoz, uvolnění zápěstí i celé paže, způsoby artikulace apod.), proto je nutné, aby žák měl na počátku studia varhanní hry bez obtíží osvojeny pianistické návyky předepsané úrovně (viz výše). Studijní literatura by – vedle skladeb varhanních – měla obsahovat také vhodné skladby určené primárně pro klavír, které žák v minulosti již nastudoval (příp. je aktuálně studuje) v paralelním oboru. Od 4. ročníku se dále žák (dle svých aktuálních fyzických dispozic)

může seznamovat s elementárními zásadami hry na pedál, kterou bude následně rozvíjet ve vyšších ročnících.

V 6. a 7. ročníku I. stupně se žák podrobněji seznamuje s nástrojem, jeho zvukovými možnostmi a obecnými zásadami vhodné stylové interpretace. Vedle dalšího rozvíjení manuálové techniky je pozornost zaměřena na pedál, kdy se již předpokládá taková fyzická i mentální vyspělost žáka (dostatečná výška, schopnost udržet rovnováhu, koordinace rukou a nohou apod.), aby zvyšující se náročnost bez potíží zvládl.

Nutnou součástí systematické přípravy je také pravidelný kontakt s nástrojem. Škola žákovi zaručuje bezplatně min. 1 hodinu přípravy týdně na školním nástroji. V počátcích studia může do určité míry nahradit nácvik hry na manuál domácí příprava u klavíru, při vzrůstající náročnosti je však vhodné (a se zapojením pedálové hry nezbytné), aby žákova příprava probíhala u varhan pravidelně a co nejintenzivněji.

Poznámka: Výstupy u ročníkových zkoušek v 1.-5. ročníku I. stupně jsou odrazem výsledků práce žáků zhruba za uplynulé pololetí.

1. - 5. ročník

– viz učební plán Hra na klavír (str. 20)

Ročníková zkouška 1. - 5. ročník:

2 přednesové skladby adekvátního rozsahu a obtížnosti určené pro manuál (může jít o skladby primárně určené pro varhany, nebo o díla původně klavírní, která jsou vhodná k varhanní interpretaci)

Ročníková zkouška 4. a 5. ročníku dále obsahuje:

stupnici dur a moll hranou dohromady (v rovném pohybu či protipohybu) na dvou manuálech
1 píseň z Kancionálu s doprovodem s vytvořenou přehrou, mezihrou a dohrou
dále v přednesové skladbě (skladbách) nebo písni aktivní zapojení pedálu, minimálně formou prodlevy (má-li na to žák fyzické dispozice)

6. ročník

Žák

- aplikuje znalosti z hudební nauky při hře na varhany
- dokáže provést základní formální rozbor skladby, pozná témata, fráze apod.
- rozlišuje různé hudební styly dle svých možností
- dodržuje zásady stylové interpretace a je schopen je vhodně aplikovat
- posuzuje kriticky vlastní výkon
- procvičuje a upevňuje probrané technické prvky manuálové hry na jednoduchých cvičeních
- dle fyzických dispozic hraje oktávy
- pracuje ve skladbách s arpeggiem
- hraje jednoduché melodické ozdoby za předpokladu dodržení zásad stylové interpretace
- rozvíjí přirozené rytmicko-melodické cítění
- zvládá základní hru na pedál špičkami
- hraje z listu
- zná nástroj a jeho příslušenství, umí jej ovládat a uplatňuje správné sezení u nástroje
- používá při pedálové hře vhodnou obuv

- vhodně aplikuje základní typy varhanního úhozu, orientuje se v základních výrazových prostředcích (agogika, artikulace, frázování apod.)
- zapojuje se aktivně do kolektivní výuky na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

1 technické cvičení pro manuálovou hru oběma rukama

1 technické cvičení pro pedálovou hru špičkami

2 přednesové skladby různého charakteru určené pro manuál, event. pro hru ruka/pedál (z paměti)

1 píseň z Kancionálu s doprovodem s vytvořenou přehrou, mezihrou a dohrou a aktivním zapojením pedálu, minimálně ve formě prodlevy

7. ročník

Žák

- zná základní hudební jazyk a dokáže v něm komunikovat, využívá všech zvukových možností nástroje
- hraje skladbu přiměřenou jeho technickým a výrazovým schopnostem
- používá své znalosti a dovednosti k vyjádření obsahu skladby
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- uplatňuje získané dovednosti při studiu skladeb
- je schopen sebehodnocení na podkladě získaných znalostí a dovedností
- orientuje se v různých hudebních stylech
- hraje z listu
- zdokonaluje se v orientaci na nástroji, při hře střídá manuály
- zvládá koordinaci celého těla při hře na varhany
- upevňuje si návyky směřující k nezávislosti rukou a nohou
- osvojuje si postupné čtení notového zápisu ze tří notových osnov a tuto dovednost uplatňuje při studiu jednoduchých skladeb
- seznamuje se s náročnější polyfonní hrou a jejími interpretačními zásadami
- rozvíjí rytmické cítění
- zná základy vhodného chování a při reprezentaci školy se obléká adekvátně situaci
- veřejně vystupuje
- nastuduje skladby různých slohových období
- zapojuje se aktivně do kolektivní výuky na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Studium I. stupně žák zakončí **veřejným absolventským koncertem** nebo **ročníkovou zkouškou** v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

II. stupeň

Ke studiu hry na varhany ve II. cyklu mohou být přijati žáci,

- kteří již studovali tento obor dříve a úspěšně absolvovali I. stupeň
- kteří tento obor ještě nestudovali (a nemají tedy předchozí zkušenost s hrou na varhany), ale úspěšně absolvovali I. stupeň oboru hra na klavír (7 let) a jsou po stránce techniky i hudebního projevu natolik zdatní, že splní výstupy z jednotlivých ročníků II. stupně oboru hra na varhany s přihlédnutím k nárokům, které jsou kladeny na absolventa I. stupně tohoto oboru

Ačkoli mají oba obory (hra na klavír, hra na varhany) na II. stupni své samostatné a na sobě nezávislé výstupy, doporučuje se těm žákům, kteří ještě neukončili II. stupeň hry na klavír, aby ve studiu tohoto oboru pokračovali, paralelně s hrou na varhany.

1. - 2. ročník

Žák

- upevňuje získané dovednosti a návyky, které v rámci hry na varhany potřebuje k udržení a rozvíjení zručnosti a úhohové kultury a ke zvládnutí studovaných skladeb, opakuje probrané technické prvky manuálové i pedálové hry se zvláštním zřetelem ke hře 3-4hlasé polyfonie a pohyblivé pedálové lince
- zvládá změny manuálů při hře
- osvojuje si používání pat při hře na pedál
- samostatně tvoří prstoklad a nohoklad, artikulaci i registraci u studovaných skladeb a výsledky konzultuje s učitelem
- ovládá orientaci na nástroji a v notovém zápisu (3 notové osnovy)
- vhodně aplikuje základní typy varhanního úhozu, orientuje se v základních výrazových prostředcích (agogika, artikulace, frázování apod.)
- upevňuje si rytmické cítění
- ovládá hru základních melodických ozdob v souvislosti se studovanou skladbou
- podílí se na výběru skladeb dle vlastního zájmu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby (za použití obou rukou s pedálem) a dodržuje zásady různých stylů a žánrů
- využívá sluchovou sebekontrolu při interpretaci
- přizpůsobuje interpretaci skladby odlišností různých nástrojů
- hraje z listu
- seznamuje se s hrou liturgických písní a s elementárními základy varhanní improvizace vzhledem k možné liturgické praxi
- rozvíjí harmonické myšlení hrou jednoduchých kadencí
- nabyté dovednosti prakticky uplatňuje při korepetici, příp. v komorní nebo souborové hře
- zapojuje se aktivně do kolektivní výuky na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

1 pedálové cvičení

2 přednesové skladby odpovídající náročnosti

3. - 4. ročník

Žák

- prezentuje technické dovednosti při hře na varhany (hra legato, non legato, akordy, tiché výměny, klouzání palcem)
- pracuje samostatně na skladbě po stránce technické i výrazové a dokáže ji hudebně utvářet
- reaguje na předepsané tempo
- aplikuje v praxi znalost ornamentálních zásad
- zná základní pravidla stylové registrace
- uplatňuje jednoduché improvizační formy
- respektuje základy triové hry jako nejobtížnějšího způsobu hry na varhany
- hraje samostatně rukama a nohama při interpretaci skladeb různých forem
- hraje z listu
- zvládá hru liturgických písní
- za školní rok nastuduje alespoň dvě závažnější skladby
- rozezná barokní, klasickou, romantickou a moderní (či soudobou) skladbu
- orientuje se v základních uměleckých směrech, zná nejvýznamnější skladatele, interprety a díla klasické hudební literatury
- rozvíjí svůj zájem o hudební dění návštěvami koncertů a poslechem nahrávek
- hodnotí svoje výkony i výkony druhých
- využívá zkušenost se soudobou hudbou
- ovládá znalost problematiky chrámové hudby a praxe
- nabyté dovednosti prakticky uplatňuje při korepetici, příp. v komorní nebo souborové hře
- zapojuje se aktivně do kolektivní výuky na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Ročníková zkouška ve 3. ročníku

2 přednesové skladby odpovídající náročnosti

Studium II. stupně žák zakončí veřejným absolventským koncertem nebo ročníkovou zkouškou v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

6.2.2 Učební plán Hra na klavír: učební plán č. H 02

I. stupeň

Hra na klavír	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na klavír	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v souboru						1	1	1	1	1	1	1	1
Klavírní a varhaní praxe													
Komorní hra													
Korepetice													
Sborový zpěv													
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-1	1,5-1	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Žáci jsou na studium hry na klavír přijímáni po absolvování přípravného studia, v němž prokázali zájem a nezbytné předpoklady pro hru na tento nástroj, nebo (v případě starších žáků) na základě přijímacího řízení, v němž prokážou alespoň elementární předpoklady.

Během studia I. stupně žák získává základní dovednosti nutné pro dobrou klavírní techniku (úhoz, tvorba tónu, volnost paže a celého pohybového aparátu ad.), základní orientaci v jednotlivých složkách hudební řeči (rytmus, tempo, dynamika ad.) i pro rozvíjení celkového hudebního myšlení.

Naprosto nezbytnou je povinnost mít vlastní nástroj, na kterém bude probíhat domácí příprava (klavír, pianino, digitální piano). Za cvičný nástroj nemůže sloužit keyboard ani jiné elektronické klávesové nástroje – jejich malý rozsah a absence klavírní mechaniky znemožňují osvojení dobrých pianistických návyků, které jsou pro kvalitní klavírní hru zásadní. Tato okolnost proto bude s každým zájemcem o studium předběžně konzultována. Vzhledem k naplněné kapacitě učeben nemůže být žákům zajištěna pravidelná příprava v prostorách školy

jako náhrada za domácí cvičení. Rodiče žáka rovněž musí respektovat učební plán včetně celkového týdenního počtu hodin na každý ročník, a umožnit tak v maximální možné míře svému dítěti docházku do ostatních předmětů (hudební nauka, povinně volitelné předměty). Ty tvoří nedílnou součást učebních osnov, integrálně navazují na hlavní vyučovací předmět a přispívají k všestrannému rozvoji žáka jako svébytné umělecké osobnosti.

Poznámka: Výstupy u ročníkových zkoušek 1.-5. ročníku I. stupně jsou odrazem výsledků práce žáků zhruba za uplynulé pololetí.

Přípravné studium

Žák

- rozliší hluboké, vysoké a střední tóny, stejné tóny
- určí melodii stoupající a klesající
- orientuje se na klaviatuře
- správně sedí u nástroje
- zná klíče potřebné ke hře a notovou osnovu
- chápe notový zápis (délky not a pomlka, noty v houslovém a basovém klíči, takt)
- zvládá orientaci v jednoduchém notovém zápise
- umí zahrát jednoduchou písničku (portamento)

Ročníková zkouška

2 drobné skladby nebo lidové písně (jednohlas rozdělený do obou rukou, případně jednoduchá varianta pro hru dohromady)

- podmínkou je 1 skladba (píseň) hraná sólově a 1 skladba (píseň) hraná z paměti

1. ročník

Žák

- navazuje na znalosti a dovednosti z přípravného studia, pokud ho absolvoval
- spojuje notový zápis v houslovém a basovém klíči s orientací na klávesnici v rozsahu potřebném pro hru
- hraje oběma rukama současně
- rozezná melodii vzestupnou a sestupnou, těžkou a lehkou dobu
- rozlišuje při hře základní dynamická a tempová označení
- ovládá základní klavírní úhozy
- odliší melodii od doprovodu
- hraje lidové písně
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň pomocí dudácké kvinty
- dbá na kvalitu tónu
- rozliší náladu a charakter skladby
- hraje čtyřruční skladby s učitelem nebo spolužákem

Ročníková zkouška

2 drobné skladby různého charakteru

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka)

- podmínkou je 1 skladba hraná z paměti

1 píseň s jednoduchým doprovodem

2. ročník

Žák

- hraje durové stupnice od bílých kláves v rozsahu 2 oktáv zvlášť
- k příslušným stupnicím hraje tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku v rozsahu 2 oktáv zvlášť (tenuto, staccato, rozklad)
- podkládá a překládá palec
- chápe frázi
- při hře uplatňuje další dynamická, úhozová a tempová označení znázorněná v notovém zápise
- podílí se na výběru přednesové skladby
- realizuje skladbu z paměti při veřejném vystoupení a umí se při tom vhodně chovat
- veřejným výkonem prezentuje získané dovednosti a podílí se na společných akcích školy
- vnímá náladu skladby a umí tuto náladu vyjádřit
- hraje skladby různého charakteru
- hraje čtyřruční skladby s učitelem nebo spolužákem
- je schopen kontrolovat sluchem souhru při čtyřruční hře

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v rozsahu 2 oktáv zvlášť

1 tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku (tenuto, staccato, rozklad) v rozsahu 2 oktáv zvlášť

1 etuda

2 přednesové skladby různého charakteru

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka)

- podmínkou je 1 skladba hraná z paměti

1 píseň s jednoduchým doprovodem

3. ročník

Žák

- hraje durové stupnice od bílých kláves a tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku k daným stupnicím v protipohybu v rozsahu 2 oktáv dohromady
- podle notového zápisu rozezná základní klavírní úhozy a při jejich použití se řídí zápisem v textu
- dbá na kvalitu tónu
- pedalizuje podle pokynů učitele nebo grafického záznamu se sluchovou kontrolou
- volí vhodnou dynamickou proporci při hře melodie a jejího doprovodu
- umí interpretovat z paměti skladbu odpovídající jeho výrazovým a technickým dovednostem, užívá při ní výrazových prostředků, které dosud zvládl
- procvičuje technické prvky v rytmických nebo úhozových variantách
- doprovází známé písně pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- osvojuje si hru z listu pomocí jednoduchých cvičení či skladeb
- hraje přednesové skladby i etudy
- hraje čtyřručně s učitelem nebo spolužákem

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v protipohybu v rozsahu 2 oktáv dohromady

1 tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku (tenuto, staccato, rozklad) v rozsahu 1 oktávy dohromady

1 etuda

2 přednesové skladby, z toho 1 barokní nebo klasicistní

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka)

- podmínkou je 1 skladba hraná z paměti

1 píseň s akordickým doprovodem

4. ročník

Žák

- hraje durové i mollové stupnice (harmonická, melodická) a k nim příslušné akordy ve tvaru trojzvuku rovným pohybem nebo protipohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady
- procvičuje technické prvky v rytmických či úhozových variantách
- ovládá základy pedalizace a dokáže je použít při hře se sluchovou kontrolou
- hraje jednoduchou skladbu z období baroka nebo klasicismu
- samostatně používá úhozová, dynamická a tempová označení dle notového zápisu
- zvládá hru z listu skladeb na úrovni 1. ročníku dle svých schopností
- doprovází písně podle základních akordových značek, ev. podle sluchu
- interpretuje přednesové skladby s odpovídajícím výrazem
- hodnotí svůj výkon
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

1 durová stupnice a 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) s akordy k dané stupnici ve tvaru trojzvuku rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady

1 etuda

2 přednesové skladby, z toho 1 barokní nebo klasicistní

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka)

- podmínkou je 1 skladba hraná z paměti

1 píseň s doprovodem, příp. korepetice provedená na veřejném vystoupení

5. ročník

Žák

- hraje stupnice dur i moll s příslušnými akordy ve tvaru trojzvuku nebo čtyřzvuku rovným pohybem v rozsahu 4 oktáv dohromady
- dokáže doprovodit jednoduchou melodii pomocí základních harmonických funkcí
- umí zahrát jednoduchou polyfonní skladbu
- chápe význam rozvíjení technických prvků pro interpretaci skladeb
- zvládá jednoduché hodnocení svého výkonu
- zahraje z listu jednoduchou skladbu přiměřenou jeho schopnostem

- samostatně pedalizuje a uplatňuje veškeré prvky zapsané v notovém textu (úhoz, dynamika, agogika)
- interpretuje přednesové skladby při koncertních vystoupeních
- rozpozná kvalitní hudbu či nahrávku
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

1 stupnice durová a 1 stupnice mollová (harmonická, melodická) rovným pohybem v rozsahu 4 oktáv dohromady

akordy k příslušným stupnicím ve tvaru trojzvuku rovným pohybem přes 2 oktávy dohromady

1 delší, nebo 2 kratší etudy

2 přednesové skladby, z toho 1 barokní nebo klasicistní

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka)

- podmínkou je 1 skladba hraná z paměti

1 píseň s doprovodem, příp. korepetice provedená na veřejném vystoupení

6. ročník

Žák

- umí zahrát durovou a mollovou stupnici (v rozsahu 4 oktáv) s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku (v rozsahu 2 oktáv) rovným pohybem dohromady
- hraje podle aktuálních schopností a fyzických dispozic k příslušným stupnicím i velký rozklad rovným pohybem v rozsahu 4 oktáv zvlášť
- pracuje s dynamikou ve skladbě, snaží se vystihnout obsah, charakter a náladu skladby
- pedalizuje samostatně podle sluchu a harmonických změn
- aplikuje znalosti z hudební nauky při klavírní hře
- určí fráze ve skladbě a základní hudební formy
- rozlišuje různé hudební styly dle svých možností
- je schopen si vybrat skladbu podle svých technických a výrazových schopností
- využívá při hře dynamiku, agogiku, hraje melodické ozdoby
- posuzuje kriticky vlastní výkon
- procvičuje a upevňuje probrané technické prvky
- dle fyzických dispozic hraje oktávy
- pracuje ve skladbách s arpeggiem, glissandem
- dle fyzických dispozic hraje ke stupnicím čtyřhlasé akordy s obraty tenuto, staccato a rozloženě
- hraje z listu
- při interpretaci dodržuje hlavní zásady různých stylů a žánrů
- pohotově reaguje na hru spoluhráče a přizpůsobuje se jí
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška

1 stupnice durová a 1 stupnice mollová (harmonická, melodická) kombinovaně

akordy k příslušným stupnicím ve tvaru čtyřzvuků (tenuto, staccato, rozklad) rovným pohybem dohromady, velký rozklad rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv zvlášť

1 delší, nebo 2 kratší etudy

2 přednesové skladby, z toho 1 barokní nebo klasicistní

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka)

- podmínkou je 1 skladba hraná z paměti

1 píseň s doprovodem, příp. korepetice provedená na veřejném vystoupení

7. ročník

Žák

- hraje durové stupnice a mollové stupnice (harmonické, melodické) kombinovaným způsobem, čtyřhlasé akordy s obraty k příslušným stupnicím rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady a velký rozklad kvintakordu s obraty v rozsahu 4 oktáv dohromady
- zná základní hudební jazyk a dokáže v něm komunikovat, využívá všech zvukových možností nástroje
- má osvojeny základy vhodného chování a při reprezentaci školy se obléká adekvátně situaci
- veřejně vystupuje
- hraje z paměti skladbu přiměřenou jeho technickým a výrazovým schopnostem
- doprovází melodii podle kytarových nebo harmonických značek z předlohy nebo podle sluchu
- používá své znalosti a dovednosti k vyjádření obsahu skladby
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a uplatňuje v ní získané dovednosti
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- je schopen sebehodnocení na podkladě získaných znalostí a dovedností
- orientuje se v různých hudebních stylech
- hraje samostatně z listu
- pohotově reaguje na hru spoluhráče a přizpůsobuje se jí
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky
- nastuduje skladby různých hudebních období z paměti a ukončí 7. ročník I. stupně absolventským vystoupením

Studium I. stupně žák zakončí **veřejným absolventským koncertem** nebo **ročníkovou zkouškou** v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

II. stupeň

1. – 2. ročník

Žák

- upevňuje dosud získané pianistické dovednosti a návyky, které potřebuje k udržení a rozvíjení zběhlosti a úhozové kultury a ke zvládnutí studovaných skladeb, opakuje probrané technické prvky
- pracuje se všemi durovými a mollovými stupnicemi (hra kombinovaně v rychlejších tempech a s využitím různých rytmických či úhozových modelů), k daným stupnicím hraje čtyřhlasé akordy s obraty a velký rozklad
- ovládá různé druhy úhozu, využívá širokou škálu dynamických odstínů, vhodné frázování a agogiku, pedál
- zvládá hru náročnějších etud s důrazem na hudební a technickou úroveň a také na obsah etudy
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby a dodržuje zásady různých stylů a žánrů
- podílí se na výběru skladeb dle vlastního zájmu
- samostatně tvoří prstoklad
- ovládá hru základních melodických ozdob
- volí vhodné doprovody k písním dle jejich charakteru a žánru
- hraje z listu
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky

Ročníková zkouška v 1. a 2. ročníku

1 durová a 1 mollová stupnice s velkým rozkladem kombinovaně

1 delší, nebo 2 kratší etudy

2 přednesové skladby různého charakteru

(Ize zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka)

1 píseň s doprovodem, příp. korepetice provedená na veřejném vystoupení

3. – 4. ročník

Žák

- hraje stupnice kombinovaně, případně v terciích
- k daným stupnicím hraje čtyřhlasé akordy, velký rozklad kvintakordu a jeho obratů, event. zmenšený nebo dominantní septakord
- uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru, reaguje na předepsané tempo
- aktivně přistupuje k výběru studovaných skladeb
- samostatně volí vhodné doprovody dle povahy písně nebo motivu
- za školní rok nastuduje alespoň 2 skladby z paměti
- hraje z listu
- hodnotí svoje výkony i výkony druhých
- rozezná barokní, klasickou, romantickou a moderní (či soudobou) nebo populární skladbu
- interpretuje náročnější skladby různých slohových období, je schopen se skladbou samostatně pracovat po stránce technické i výrazové

- orientuje se v základních uměleckých směrech, zná nejvýznamnější skladatele a díla klasické hudební literatury
- aktivně poslouchá skladby klasické hudby, event. populární hudby, dokáže přiměřenou formou vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- interpretuje skladby podle notového zápisu s odpovídajícím výrazem se zřetelem na stylovou interpretaci a typ skladby (sólová, komorní apod.)
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku na základě výběru z povinně volitelných předmětů dle tabulky
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede dle svých schopností a možností své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Ročníková zkouška ve 3. ročníku

1 stupnice s velkým rozkladem kombinovaně

2 přednesové skladby různého charakteru

(lze zařadit i 1 čtyřruční skladbu v interpretaci dvou žáků, kde každý part bude mít odpovídající náročnost pro příslušného žáka)

1 píseň s doprovodem, příp. korepetice provedená na veřejném vystoupení

Studium II. stupně žák zakončí **veřejným absolventským koncertem** nebo **ročníkovou zkouškou** v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

6.2.3 Učební plán Hra na housle: učební plán č. H 03

Hra na housle	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na housle	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2,5-3	2,5-3	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj
- zvládá vyrovnaný tah smyčce na prázdných strunách
- zvládá postavení levé ruky ve výchozí poloze a předvede základní durový prstoklad

I. stupeň

1. ročník

Žák

- navazuje na učivo z přípravného ročníku, pokud ho absolvoval
- si vytváří základní návyky a dovednosti (celková uvolněnost, postoj, správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky)
- si osvojuje základy správných funkcí levé a pravé paže
- se učí správnému postavení prstů na struny v základním durovém a mollovém prstokladu

- cvičí pohyblivost prstů
- usiluje o správné nasazení smyčce a tvoření kvalitního tónu
- využívá koordinace pohybů pravé a levé ruky
- používá základní technické prvky hry ovládní celého smyčce i jeho částí
- se učí základní smyky detaché, legato
- používá hru z not i z paměti
- rozvíjí sluchové schopnosti
- soustavně kontroluje intonaci

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová v rozsahu jedné oktávy, akordy k hraným stupnicím

Etudy: jedna etuda nebo jedno cvičení z probírané školy

Přednes: píseň, nebo skladbička hraná z paměti

2. ročník

Žák

- zdokonaluje správné návyky držení houslí a smyčce
- ovládá prsty v základních prstokladech dur a moll, probírá další
- rozvíjí pohyblivost prstů levé ruky
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, koordinace pohybu pravé a levé ruky), používá hru celým smyčcem i jeho částí, tvoří kvalitní tón
- hraje smyk detaché, legato, nácvik staccata
- rozvíjí schopnosti sluchové kontroly
- rozlišuje dynamiku p, f, mf
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladbička hraná z paměti

3. ročník

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky), používá základní technické prvky hry (ovládání celého smyčce i jeho částí)
- tvoří kvalitní tón
- ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze v kombinacích na více strunách
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- dokáže přiměřeně věku a zkušenostem zhodnotit svůj výkon
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit elementárními výrazovými prostředky

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová stupnice ve dvou oktávách a jedna mollová stupnice v jedné oktávě, akordy k hraným stupnicím.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

4. ročník

Žák

- navazuje na dovednosti třetího ročníku
- osvojuje si základy vibrata
- dbá na kvalitu tónu a celkovou uvolněnost
- zdokonaluje zručnost prstů vzhledem ke svým schopnostem
- dokončuje nácvik všech prstokladů v I. poloze
- se věnuje nácviku hry v polohách s použitím jednoduchých výměn
- využívá vzájemné kombinace smyků (detaché, legato, staccato)
- procvičuje podle svých schopností hru z listu na odpovídajících skladbičkách
- se uplatňuje v komorní, nebo souborové hře
- dokáže zhodnotit svůj výkon

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová a jedna mollová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

5. ročník

Žák

- pokračuje ve studiu poloh a jejich výměn
- zdokonaluje techniku levé a pravé paže
- si osvojuje smysl pro krásu a zpěvnost houslového tónu
- zdokonaluje smyky detaché, legato, staccato i ve vzájemných kombinacích a rytmických obměnách
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby v různých stylových obdobích a žánrů
- pokračuje v nácviku výrazových složek hry, práce se smyčcem se zaměřením na výměnu smyku, vibrata, dynamiky
- hraje a poznává skladby různých stylových období a žánrů
- se uplatňuje v komorní, nebo souborové hře
- dokáže zhodnotit svůj výkon

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy. Akordy k hraným stupnicím.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba, nebo věta z concertina hraná z paměti

6. ročník

Žák

- zdokonaluje techniku levé ruky
- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách při důsledné sluchové sebekontrolě
- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu
- se věnuje procvičování dvojhmatů a melodických ozdob
- používá při hře širšího spektra barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu
- využívá dosud probrané polohy, nacvičuje další vyšší polohy i jejich výměny
- studuje stupnice a akordy dur a moll v rozsahu 3 oktáv v jednoduchých smykových obměnách
- uplatňuje správné vibrato ve spojení s kvalitou tónu a přednesu
- zdokonaluje hru v rychlejších tempech, náročnějších rytmech a smykových kombinacích
- se seznamuje se skladbami různých stylových období a žánrů
- dovede přijímat rady učitele a přibývajícimi zkušenostmi si uvědomuje své přednosti i nedostatky

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 durová stupnice a akordy v rozsahu 3 oktáv

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

7. ročník

Žák

- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi v individuální i skupinové interpretaci
- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu
- používá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty
- dbá na tónovou, intonační i rytmickou sebekontrolu
- samostatně studuje drobnější skladbu a dokáže do ní vložit vlastní projev
- orientuje se ve složitějších smykových variantách, hře v polohách i hře dvojhmatů
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- se uplatňuje při hře v komorních uskupeních
- všestranně rozvíjí techniku levé ruky
- využívá návštěvy koncertů k rozšiřování hudebního rozhledu
- je schopen reflexe a sebereflexe pro svůj další umělecký růst

Studium I. stupně ukončí žák veřejným **absolventským** koncertem, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

Stupnice: 1 durová a 1 mollová v rozsahu 3 oktáv

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 přednesová skladba, nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- hraje různé smyky a jejich kombinace
- umí využít agogiku a dynamiku
- využije svých schopností k vlastnímu hudebnímu projevu
- dokáže zhodnotit svůj i cizí výkon
- dokáže samostatně nastudovat jednoduchou skladbu

Žák na konci každého ročníku vykoná **ročníkovou zkoušku** v rozsahu:

Stupnice: 1 durová a 1 mollová přes 3 oktávy.

Étudy: 1 etuda

Přednes: 1 přednesová skladba nebo 1 věta ze sonáty či koncertu

3. a 4. ročník

Žák:

- prohlubuje své interpretační schopnosti
- je schopen se zapojit do kolektivní hry
- uplatňuje vlastní názor při řešení prstokladů a smyků ve studovaných skladbách

Studium II. stupně ukončí žák **veřejným absolventským vystoupením.**

6.2.4 Učební plán Hra na violu: učební plán č. H 04

Hra na violu	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na violu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj
- zvládá vyrovnaný tah smyčce na prázdných strunách
- zvládá postavení levé ruky ve výchozí poloze a předvede základní durový prstoklad

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná notový zápis prázdných strun a základy notace v altovém klíči
- hraje zpočátku z paměti, později přechází na hru z not
- zvládá základy správného postoje při hře, držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur nebo moll při stálé kontrole pohybu lokte a linie zápěstí
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy
- uvědomuje si základní pohyby paže při vedení smyčce
- hraje détaché a legato
- vnímá kvalitu svého hudebního projevu

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová v rozsahu jedné oktávy, akordy k hraným stupnicím

Etudy: jedna etuda nebo jedno cvičení z probírané školy

Přednes: píseň, nebo skladbička hraná z paměti

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur a moll a jejich kombinacích
- uvědomuje si kvalitu tónu
- zvládá jednoduché rytmické modely
- uvolňuje pravou ruku (dle svých individuálních možností), hraje přes struny détaché různými částmi smyčce
- používá základní dynamiku – forte a piano
- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje přednesové skladbičky pokud možno z paměti

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladbička hraná z paměti

3. ročník

Žák:

- vnímá tónovou, dynamickou, intonační, rytmickou a obsahovou stránku skladby
- je schopen částečného sebehodnocení
- zdokonalováním funkce pravé ruky zvládá správné vedení smyčce, dbá na uvolňování pravého zápěstí a prstů na smyčci, uvolněný pohyb předloktí a citlivé překládání na vedlejší struny
- má upevněné dosud probrané prstoklady, v nichž hraje příslušné stupnice a akordy
- při hře využívá základních dynamických stupňů

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová stupnice ve dvou oktávách a jedna mollová stupnice v jedné oktávě, akordy k hraným stupnicím.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje technické a výrazové dovednosti
- čte noty v altovém klíči
- využívá dynamiky a podle možností i vibrata
- rozvíjí hru z paměti
- hraje jednoduché dvojhlas s použitím prázdné struny

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová a jedna mollová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

5. ročník

Žák:

- zná nástroj i odlišnosti s hrou na housle
- zná altový klíč
- koordinuje pohyby obou rukou
- využívá znalost všech prstokladů v I. poloze

Ročníková zkouška

Stupnice: jedna durová a jedna mollová v rozsahu dvou oktáv, akordy k hraným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba hraná z paměti

6. ročník

Žák:

- zná altový klíč
- orientuje se v notovém zápisu v altovém klíči
- tvoří pěkný violový tón s použitím vibrata a dynamiky
- zvládne výměny do III. polohy a hru ve III. poloze
- zapojuje se do kolektivní hry

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy, akordy k hraným stupnicím.

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba, nebo věta z concertina hraná z paměti

7. ročník

Žák:

- hraje různé kombinace smyků
- zvyšuje technickou zdatnost levé ruky
- hraje jednoduché dvojhmaty
- hraje technicky i výrazově náročnější skladby
- je plnohodnotným členem v kolektivní hře
- zahraje z listu jednoduché skladby

Studium I. stupně ukončí žák **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**.

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- hraje různé smyky a jejich kombinace
- umí využít agogiku a dynamiku
- využije svých schopností k vlastnímu hudebnímu projevu
- dokáže zhodnotit svůj i cizí výkon
- dokáže samostatně nastudovat jednoduchou skladbu

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice durová a 1 mollová v rozsahu dvou oktáv s přechodem do polohy.

Akordy k hraným stupnicím.

Étudy: 1 etuda

Přednes: 1 skladba, nebo věta z concertina hraná z paměti

3. - 4. ročník

Žák:

- prohlubuje své interpretační schopnosti
- je schopen se zapojit do kolektivní hry
- uplatňuje vlastní názor při řešení prstokladů a smyků ve studovaných skladbách

Studium II. stupně ukončí žák **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**

6.2.5 Učební plán Hra na violoncello: učební plán č. H 05

Hra na violoncello	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na violoncello	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

V přípravném studiu u žáka podněcujeme a prohlubujeme zájem o hru na violoncello a ověřujeme si jeho schopnosti pro studium tohoto nástroje. Výuka v tomto přípravném studiu probíhá především formou hry.

Žák

- hravou formou projevuje zájem o hru na nástroj (rytmická a melodická říkadla, lidové písně, hra podle sluchu)
- pozná jednotlivé části nástroje, dovede s ním správně zacházet a opatrovat jej
- má osvojené základní prvky správného a uvolněného sezení u nástroje, držení smyčce
- zahraje z paměti jednoduchou lidovou píseň

I. stupeň

1. ročník

Žák

- sedí správně a přirozeně u nástroje, uvolněnou pravou rukou drží smyčec
- hraje všemi částmi smyčce, ovládá hru polovinou a celým smyčcem, zvládá přechody přes struny podle svých možností
- postaví levou ruku v základní poloze na všech strunách a připravuje se na hru v libové poloze
- zahraje z paměti lidovou píseň nebo kratší skladbičku

Ročníková zkouška

1 stupnice přes 1 oktávu (z probraných), 1 etuda, 1 píseň nebo přednesová skladbička

2. ročník

Žák

- má zažitě správné návyky při držení nástroje a smyčce
- tvoří pravou rukou při tahu smyčce plynulejší výměny u žabky a špičky, používá smyky détaché a legato
- se orientuje v základní poloze, ovládá širokou polohu sniženou a zvýšenou, předvede volný pohyb levé ruky po hmatníku po jedné struně do 4. (libové) polohy
- s pomocí učitele použije základní dynamické odstínění piano, mezzoforte, forte
- zahraje z paměti vybrané písně nebo krátké skladby

Ročníková zkouška

1 durová stupnice přes dvě oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák

- tvoří kvalitnější tón, používá smyky détaché, martellé, legato s přechodem z jedné struny na druhou
- má intonační jistotu v základní a široké poloze, zahraje v pomalém tempu jednoduché stupnicové pochody do 4. polohy a umí zahrát přirozený flageolet
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu s doprovodem klavíru
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll přes dvě oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák

- tvoří poměrně kvalitní tón s využitím naučené dynamiky z předešlých ročníků, předvede uvolněnou pravou ruku při výměně smyku

- hraje ve 4. poloze a používá výměny mezi polohami, seznamuje se s dalšími polohami, dbá na správnou intonaci
- hraje jednoduché dvojhmaty s použitím prázdné struny
- vzhledem ke svým schopnostem používá vibrato a dynamiku
- dle svých možností hraje z listu jednodušší skladby
- se zapojuje v souborové a komorní hře

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll přes dvě oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák

- využívá různé druhy smyků – détaché, staccato, martellé, legato a spiccato
- se orientuje na hmatníku v dosud probraných polohách
- dbá na kvalitu tónu a intonační jistotu a přesnost
- hraje jednoduché dvojhmaty a melodické ozdoby
- správně postupuje při domácím cvičení
- hraje a poznává skladby různých stylových období a žánrů
- pokračuje ve zdokonalování při hře z listu a v souhře s ostatními nástroji

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll přes dvě oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák

- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu a sám dbá na správnou intonaci a sluchovou sebekontrolu, vibrato používá i ve vyšších polohách
- používá rychlejší tempa, náročnější rytmy a smykové kombinace
- umí číst noty v tenorovém klíči
- využívá širšího spektra barevného a dynamického odstínění tónu
- dovede samostatně nastudovat skladbu, která je přiměřená jeho technickým možnostem
- se stále více uplatňuje v souborové a komorní hře

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll přes tři oktávy (z probraných), 1 etuda, 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák

- zvládá ladění nástroje
- využívá při hře základní smyky, jejich kombinace a smyky vyšší obtížnosti, používá všechny části smyčce ve všech dynamických odstínech a používá vibrato
- provádí plynule výměny do všech probraných poloh, zvládá základní dvojhmaty, akordy a melodické ozdoby
- se orientuje v zápisu interpretovaných skladeb, rozeznává základní členění hudební formy, tóninové vztahy a stavbu melodie
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, přichází s vlastními podněty pro prstoklady, dynamiku a frázování
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:
stupnice a akordy 1 dur, 1 moll, 1 etuda
přednesová skladba

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- samostatně nastuduje přiměřeně náročnou skladbu
- využívá plynulé výměny do středních a vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty, akordy a melodické ozdoby.
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb

Ročníková zkouška pro 1. – 2. ročník

minimálně dvě skladby odlišného žánru na 15 minut, 2 stupnice přes 3 oktávy (dur a moll) s příslušným akordem

3. a 4. ročník

Žák

- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje do studia skladeb všechny zvládnuté technické, smykové i výrazové prvky
- orientuje se v notovém zápise a na hmatníku, samostatně řeší prstokladové varianty, kontroluje intonaci
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb

Ročníková zkouška

3. ročník: minimálně dvě skladby odlišného žánru na 20 minut, 2 stupnice (dur a moll) přes 3 oktávy s příslušným akordem.

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

stupnice a akordy 1 dur, 1 moll, 1 etuda
přednesová skladba

6.2.6 Učební plán Hra na kontrabas: učební plán č. H 06

Hra na kontrabas	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na kontrabas	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- popíše nástroj
- se seznamuje a používá přípravné uvolňovací cviky pro pravou a levou ruku
- rozvíjí své rytmické schopnosti
- dokáže zopakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv

1. ročník

Žák

- hraje na prázdných strunách a v půlové poloze na všech strunách v tóninách F dur, B dur, a moll, e moll
- si osvojuje kontrolu intonace sluchem, hmatem i zrakem
- nacvičuje běžné smyky: celým smyčcem, středem, dolní a horní polovinou smyčce, hra legato na jedné struně
- si osvojuje čtení v basovém klíči

Ročníková zkouška

1 stupnice a akord v půlové poloze (I. poloze)

hra jednoduché lidové písně nebo skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

2. ročník

Žák

- hraje celým smyčcem, horní i dolní polovinou smyčce smykem legato
- zahraje forte a piano
- hraje v půlové a I. poloze
- čte noty v basovém klíči
- používá tečkovaný rytmus (půlová a čtvrt'ová s tečkou)
- provede snadnou skladbičku v duu se spolužákem nebo s učitelem

Ročníková zkouška

1 stupnice dur nebo moll s tónickým kvintakordem v půlové nebo I. poloze
hra lidové písně nebo skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

3. ročník

Žák

- kombinuje smyky detaché, legato, staccato
- správně klade prsty levé ruky na struny, bez prolamování a ve správných vzdálenostech
- využívá více odstínů dynamické hry (p, mf, f), crescendo a decrescendo
- hraje v půlové až II. poloze
- rozumí základním tempovým označením a dokáže je aplikovat při hře (andante, moderato, allegro)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu s doprovodem (na úrovni např. N. Baklanova: Mazurka)

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem v rozsahu oktávy
1 etuda nebo cvičení z not
hra jednoduché skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

4. ročník

Žák

- tvoří vyrovnaný tón pomocí plynulé výměny smyku
- dokáže vytvořit na jednom smyku crescendo a decrescendo
- hraje v půlové až III. poloze
- umí vložit do hry další detaily notového zápisu (accelerando, ritardando, fermata)
- hraje složitější rytmické útvary
- využívá tónovou kulturu
- se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- využívá technické a výrazové prostředky

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami
1 etuda nebo cvičení z not
hra přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

5. ročník

Žák

- hraje v půlové až VI. poloze
- používá různé způsoby výměny poloh na jedné struně i na strunách sousedních

- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem, v komorní nebo souborové hře
- ovládá dosud probrané technické prvky
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky

Ročníková zkouška:

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami
1 etuda nebo cvičení z not 1 - 2 přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

6. ročník

Žák

- hraje v půlové až VI. poloze
- si osvojuje polohové myšlení a logiku tvorby prstokladů
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky

Poslech hudebních ukázek taneční, jazzové a etnické hudby. Hra duet, trií a kvartet (i s jinými nástroji).

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami
1 etuda nebo cvičení z not
1 - 2 přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny možnosti dynamického odstínění kvalitního tónu (od pp do ff)
- používá obtížnější způsoby smyku (martellé, spiccato)
- používá základní variantu hry v palcové poloze
- se orientuje v zápise a struktuře interpretované skladby
- zahraje z paměti přednesovou skladbu s doprovodem (na úrovni barokní sonáty)

Absolventské vystoupení:

Žák je směřován k absolventskému výkonu, který proběhne formou veřejného absolventského vystoupení nebo formou přehrávky před zkušební komisí v rozsahu stanoveném pedagogem dle individuálních možností a dosažené úrovně žáka.

II. stupeň

1. ročník

Žák

- hraje v půlové až VII. poloze
- si osvojuje polohové myšlení a logiku tvorby prstokladů
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky
- hraje etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách
- studuje orchestrální party

Ročníková zkouška:

Jedna stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami
1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not)

1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

2. ročník

Žák

- hraje v půlové až VII. poloze se základní polohou palcovou
- si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky
- hraje etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách
- studuje orchestrální party

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami
1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not)

1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

3. ročník

Žák

- hraje od půlové až po základní polohu palcovou
- si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích
- hraje detaché, staccato a spiccato
- hraje stupnice a akordy ve dvou oktávách, etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách s kombinací poloh palcových
- hraje technikou pizzicato metodou krácejícího basu a hraje z akordových značek
- studuje orchestrální party

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not)

1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

4. ročník

Žák

- hraje v celém rozsahu nástroje s uplatněním flažoletů
- si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích
- hraje detaché, staccato a spiccato
- hraje stupnice a akordy ve dvou oktávách, etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách s kombinací poloh palcových
- hraje technikou pizzicato metodou kráčejiho basu a hraje z akordových značek
- studuje orchestrální party

Absolventské vystoupení:

Žák je směřován k absolventskému výkonu, který proběhne formou veřejného absolventského vystoupení nebo formou přehrávky před zkušební komisí v rozsahu stanoveném pedagogem dle individuálních možností a dosažené úrovně žáka.

6.2.7 Učební plán Hra na zobcovou flétnu: učební plán č. H 07

I. stupeň

Hra na zobcovou flétnu	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na zobcovou flétnu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu obsahuje výuku přípravného studia a I. a II. stupeň základního studia.

V přípravném studiu ve skupinové nebo individuální výuce (trvá 1-2 roky) si žák osvojí základní návyky - dýchání, uvolněný postoj, držení nástroje, tvoření tónu.

I. stupeň základního studia trvá 7 let, rozvíjí návyky a dovednosti z přípravného studia.

II. stupeň navazuje na předcházející studium a trvá 4 roky. V případě zájmu o hru na příčnou flétnu lze zařadit výuku základů hry na tento nástroj v rozsahu dané hodinové dotace výuky zobcové flétny.

Přípravné studium

Žák

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- zvládá základní péči o nástroj
- si osvojil základy dýchání, uvolněný postoj a držení nástroje
- umí nasadit a ukončit tón
- orientuje se v notovém zápisu, zná G klíč, rozlišuje celou, půlovou a čtvrt'ovou notu
- hraje jednoduché lidové písně

1. ročník

Žák

- pojmenuje jednotlivé části nástroje, umí o nástroj pečovat
- dbá na uvolněný postoj a správné držení nástroje
- zvládá základní dechovou techniku a tvoření tónu
- provádí prstové hry na uvolnění prstů a rukou
- hraje v rozsahu c^1 - d^2 , umí hmat fis^1
- se orientuje v notovém zápisu
- dokáže zahrát jednoduché lidové písně a drobné přednesové skladbičky s doprovodem jiného nástroje
- elementárně hodnotí svůj hudební výkon

Ročníková zkouška

stupnice C dur (z paměti), 2 cvičení z probírané školy
přednesová skladbička s doprovodem

2. ročník

Žák

- zvládá dechovou techniku a správné tvoření tónu
- zná hmaty v rozsahu c^1 - g^2 / fis^1, b^1, cis^2, fis^2
- umí zahrát z paměti stupnice a akordy C, G, D, F dur
- interpretuje správně notový zápis, dodržuje daný rytmus a tempo
- využívá základní dynamiku
- prezentuje své dovednosti na veřejných vystoupeních
- dokáže elementárně zhodnotit výkon svůj i jiných

Ročníková zkouška

1 stupnice a akord, 2 cvičení
přednesová skladba s doprovodem

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky – uvolněný postoj, správné držení nástroje, dechovou techniku, tvoření tónu
- ovládá hru v rozsahu c^1 - c^3
- hraje stupnice dur do 3 křížků 3 bé, moll do 2 křížků a 2 bé
- rozlišuje tempová a dynamická označení
- interpretuje drobné přednesové skladby různých stylových období
- se zapojuje do souhry s dalšími nástroji

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a 1 stupnice moll s příslušnými akordy

2 etudy nebo cvičení rozdílného zaměření

přednesová skladba s doprovodem

4. ročník

Žák

- obohacuje hru o melodické ozdoby (přiraz, nátryl)
- vnímá náladu skladby a dokáže ji vyjádřit elementárními prostředky
- rozvíjí technickou zručnost prstů ve vybraných cvičeních a etudách

- uplatňuje dosažené dovednosti v komorní hře
- podle fyzických možností zvládá základy hry na nástroj ladění F

Ročníková zkouška

1 dur a 1 moll stupnice s akordy

2 etudy rozdílného zaměření

přednesová skladba s doprovodem

5. ročník

Žák

- zvládá stupnice a akordy v rychlejším tempu s využitím celého rozsahu nástroje
- hraje technicky náročnější etudy, rozvíjí prstovou zručnost
- hraje skladby rozsáhlejšího charakteru (svita, sonáta)
- je schopen kultivovaného výkonu na veřejném vystoupení
- zodpovědně přistupuje k přípravě a práci v komorní hře
- uplatňuje hru na nástroj ladění C i F

Ročníková zkouška

1 dur a 1 moll stupnice s akordy

2 etudy rozdílného zaměření

přednesová skladba s doprovodem

6. ročník

Žák

- dokáže správně umístit nádech v hraných skladbách
- zvládá hru stupnic a akordů v rychlejších tempech
- vyjadřuje svůj názor na pojetí a interpretaci skladeb
- se aktivně podílí na školních vystoupeních

Ročníková zkouška

1 dur a 1 moll stupnice s akordy

1 etuda

přednesová skladba

7. ročník

Žák

- ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje
- uplatňuje při hře všechny vědomosti a dovednosti nabyté v průběhu studia

- interpretuje skladby od renesance po současnost
- předvede absolventské vystoupení podle svých individuálních možností

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 dur, 1 moll stupnice s akordy

1 etuda

přednesová skladba

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na I. stupeň základního studia, rozvíjí technickou zručnost a především přednesovou stránku hraných skladeb
- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti při samostatném studiu etud a přednesových skladeb
- si vytvoří svůj repertoár, vybírá si skladby podle svých schopností a zájmů
- se poslechem nahrávek lépe orientuje ve vlastní hře, získává přehled literatury svého nástroje a interpretů
- uplatňuje znalosti a dovednosti v komorní hře, využívá hru na nástroje ladění C a F

Ročníkové zkoušky 1. a 2. ročník:

1 stupnice dur a moll, T⁵, D⁷, zm.⁷

1 etuda

přednesová skladba

3. a 4. ročník

Žák

- rozvíjí obtížné techniky v technických cvičeních
- využívá tempové a výrazové prostředky při interpretaci studovaných skladeb
- má ve svém repertoáru skladby různých období a žánrů
- dokáže využít média při vyhledávání skladeb i nahrávek, poznatky uplatní při vlastním studiu
- komunikuje v rámci komorní hry o způsobu provedení hraných skladeb, nese zodpovědnost za provedení nastudovaných skladeb

Ročníková zkouška 3. ročník:

1 stupnice dur a moll, T⁵, D⁷, zm.⁷

1 etuda

přednesová skladba

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice dur a moll, T⁵, D⁷, zm.⁷

1 etuda, přednesová skladba

6.2.8 Učební plán Hra na flétnu: učební plán č. H 08

I. stupeň

Hra na flétnu	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na flétnu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Výuka předmětu Hra na příčnou flétnu zahrnuje 7letý I. stupeň a 4letý II. stupeň základního studia, kdy si žák osvojí základy hry na příčnou flétnu, seznámí se s hudbou různých slohových období a žánrů.

Přípravné studium

Žák

- zvládá počátky hry na zobcovou flétnu
- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, připravit nástroj ke hře a o nástroj pečovat
- si osvojil základy dýchání
- správně tvoří tón / nasazení, ukončení/
- hraje jednoduché lidové písně

1. ročník

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé části nástroje
- zvládá základní péči o nástroj
- dbá na uvolněný postoj při hře a správné držení nástroje
- používá bránicové dýchání

- si osvojil tvoření tónu
- hraje jednoduché písně a skladbičky podle svých individuálních možností a dovedností

Ročníková zkouška

tónová řada podle dosaženého rozsahu
lidová píseň

2. ročník

Žák

- umí správně tvořit tón, hraje tónová cvičení
- užívá bránicové dýchání
- zvládá stupnici F dur a G dur v rozsahu jedné oktávy a tónický kvintakord
- hraje lidové písně a drobné přednesové skladbičky s doprovodem jiného nástroje

Ročníková zkouška

stupnice dur a T⁵ v rozsahu jedné oktávy
1 cvičení z probírané školy
lidová píseň, přednesová skladbička s doprovodem

3. ročník

Žák

- ovládá bránicové dýchání
- hraje tónová cvičení, rozšiřuje tónový rozsah
- zvládá hru stupnic a kvintakordů v rozsahu jedné oktávy portamento a legato
- rozlišuje základní tempová a dynamická označení
- interpretuje snadné přednesové skladby různých slohových období
- uplatňuje osvojené dovednosti v komorní hře

Ročníková zkouška

1 stupnice a T⁵
etuda nebo cvičení z probírané literatury
přednesová skladba s doprovodem

4. ročník

Žák

- hraje tónová cvičení na rozšíření tónového rozsahu
- zvládá stupnice durové do 3 křížků a 3 bé, mollové do 2 křížků a 2 bé, k hraným stupnicím kvintakord s obraty
- hraje náročnější etudy a přednesové skladby
- aktivně pracuje v komorní hře
- učí se samostatnosti v domácí přípravě a schopnosti hodnotit svou hru

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a 1 moll, akordy k hraným stupnicím
1 etuda
přednesová skladba s doprovodem

5. ročník

Žák

- zdokonaluje intonační čistotu a kvalitu tónu za pomoci tónových cvičení
- rozvíjí prstovou techniku /rychlejší tempa stupnic a akordů, náročnější etudy/
- zná melodické ozdoby a dokáže je ve skladbách použít
- při domácí přípravě umí zvolit vhodné pořadí a postup při nácvičku skladeb

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a 1 moll, akordy k hraným stupnicím

1 etuda

přednesová skladba s doprovodem

6. ročník

Žák

- zdokonaluje dýchání – dechová cvičení na prodloužení výdechu
- hraje tónová cvičení – vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- dokáže vytvářet kvalitní tón v celém užívaném tónovém rozsahu, rozvíjí a uplatňuje hru v krajních polohách nástroje
- hraje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 bé včetně kvintakordů a jejich obrátů
- se aktivně podílí na školních vystoupeních

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a 1 moll přes dvě oktávy, T⁵. D⁷, zm⁷ k hraným stupnicím

1 etuda

přednesová skladba

7. ročník

Žák

- při hře využívá všechny získané dovednosti
- vytvoří transpozici lidové písně
- dokáže samostatně řešit technický problém ve skladbě
- zvládá hru melodických ozdob
- používá znalosti v oblasti tempa, dynamiky a výrazu
- umí vnímat náladu skladby a při interpretaci ji vyjádřit
- se zodpovědně připravuje na absolventské vystoupení

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice dur a 1 moll s příslušnými akordy

1 etuda

přednesová skladba

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na I. stupeň základního studia, rozvíjí technickou zručnost a především přednesovou stránku hraných skladeb
- zlepšuje kvalitu tónu, dbá na čistotu a znělost
- rozvíjí prstovou zručnost
- dbá na přesnou interpretaci tempa, dynamiky, stylovosti
- si vytváří svůj repertoár, vybírá si skladby podle svých schopností a zájmů
- díky poslechu nahrávek se lépe orientuje ve vlastní hře, získává přehled o flétnové literatuře i interpretech
- uplatňuje znalosti a dovednosti v komorní hře

Ročníkové zkoušky 1. a 2. ročník

1 stupnice dur a moll s příslušnými akordy

1 etuda

přednesová skladba

3. a 4. ročník

Žák

- zdokonaluje v technických cvičeních obtížnější techniky
- využívá tempové a výrazové prostředky při interpretaci skladeb
- má ve svém repertoáru skladby různých období a žánrů
- dokáže využít média při vyhledávání skladeb i nahrávek, poznatky uplatní při vlastním studiu
- komunikuje v rámci komorní hry o výběru literatury a způsobu provedení hraných skladeb
- zodpovědně přistupuje k přípravě na absolventské vystoupení

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice dur a 1 moll s příslušnými akordy

1 etuda

přednesová skladba

6.2.9 Učební plán Hra na klarinet: učební plán č. H 09

I. stupeň

Hra na klarinet	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na klarinet	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Začínající žák na klarinet musí být fyzicky vyspělý, s již druhým předním chrupem.

Přípravné studium

Žák:

- zvládá počátky hry na zobcovou flétnu
- umí správně dýchat
- hraje jednoduché lidové písně z not i z paměti
- zvládá hru s doprovodem klavíru nebo kytary

1. ročník

Žák

- dokáže popsat svůj nástroj, jeho sestavení, rozložení a uložení do pouzdra a zná základní údržbu klarinetu a plátku po hraní (vytírání)
- chápe princip nátisku a naučil se tvořit vibrační zvuk ve výšce znějícího tónu a^2 jen na hubičku s připevněným plátkem, správným sklonem a polohou hubičky v ústech a její hloubkou zasunutí i stiskem (důležité pro tvoření budoucího tónu)
- na sestaveném nástroji s připevněným plátkem na hubičce a správném postoji ke hře tvoří jen foukáním tóny v rozsahu e^1 - g^1 (vysvětlíme prstoklad)

- si osvojuje techniku žebně - bráničního dýchání i jak ji má cvičit, soustředí se na správný nádech, nasazení tónu a výdech (nenafukovat tváře)
- začíná hrát nasazované tóny v notách celých, půlových a čtvrtových a také pomlky
- se seznamuje s notovým zápisem, jeho čtením a označením taktů (C, 4/4, 3/4, 2/4)
- sleduje správnou intonaci hraných tónů
- řeší hru malíkových hmatů pravé a levé ruky
- nastuduje hru stupnice G dur a F dur a akordy v rozsahu e – a¹ nasazované a vázaně, hru lidových písní cvičí z paměti
- se připravuje na hru ve II. registru (g² – h¹) a spojení s I. registrem v hodnotách noty půlové a čtvrtové, což je umožněno velikostí ruky
- hraje stupnici C dur od c¹ po c²

Ročníková zkouška

stupnice: G dur nebo F dur do a¹

akord: T⁵ s obraty po 3 tónech do tónu a¹

etuda: 2 cvičení

přednes: lidová písnička (podle možnosti žáka z paměti)

2. ročník

Žák

- má správný a uvolněný postoj při hře na klarinet a dbá správného držení nástroje
- zdokonaluje a také zrychluje hru z I. registru do II. registru a obráceně, střídá hru legato a tenuto
- prakticky uplatňuje nabyté znalosti z hudební nauky hrou v drobnějších hodnotách
- nacvičuje hru staccato
- hraje notu čtvrtovou s tečkou a chápe hru rytmického útvaru synkopa a triola
- zušlechťuje klarinetový tón na tón výrazný a intonačně čistý s lehkým nasazením
- dle svých možností zvyšuje dechovou kapacitu hrou vydržovaných tónů
- zrychluje prstovou a malíkovou techniku hrou stupnic a rozložených akordů legato a staccato
- začíná hrát technická cvičení spojením I. a II. registru (výběr krátkých prstových cvičení a etud)
- podle svých schopností začíná hrát s doprovodem klavíru a je zapojen do komorního tria a dechového souboru
- dle svých možností cvičí hru delších frází legato a tenuto s dynamikou
- umí číst noty v taktech osminových (informativně)
- hraje stupnice C dur, G dur, D dur, F dur, B dur, tónický akord v malém a velkém rozkladu a začíná cvičit stupnici chromatickou (e – b¹), (h¹ – c³) a zpět v pomalém tempu
- hraje drobné skladby s doprovodem klavíru, podle individuálních schopností z paměti

Ročníková zkouška

stupnice: 1 stupnice

akord: T⁵ s obraty po 3 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: lehká přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

3. ročník

Žák

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení: (označení tempa: andante, moderato, allegretto, allegro, dynamické zkratky: p, mp, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, string., rit.)
- je schopen zvukově zahrát kvalitní intonačně jistý tón s dynamickým rozlišením v rozsahu e-d³, legato a tenuto v různých artikulačních obměnách noty čtvrté v tempech moderato-allegretto
- pracuje na tvorbě charakteristického klarinetového tónu
- hmatově zrychluje hru technického jádra, to znamená přechod od tónu g¹ po c² a cvičí malíkové kombinace (L, P) a (P, L)
- hraje melodické ozdoby (příraz a nátryl)
- zahraje stupnice D dur, A dur, E dur, B dur, Es dur, As dur, hraje tónický akord po 4 tónech, začíná cvičit mollové stupnice s 1 křížkem a 1 bé s tónickými akordy, hraje chromatickou stupnici spojenou e – b¹, h¹ – c³ a zpět legato a tenuto
- hraje snadné skladby z různých slohových období a žánrů dle výběru a vyspělosti, lidové písně z paměti v různých tóninách
- se učí objektivně hodnotit svůj vlastní výkon
- se zúčastňuje kolektivní hry v komorním souboru a dechovém orchestru

Ročníková zkouška

stupnice: 1 stupnice

akord: T⁵ s obraty po 3 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

4. ročník

Žák

- rozšiřuje tónový rozsah do f³ dle individuálních nátiskových schopností
- stále pracuje na zdokonalování kultury nasazování tónů a hry legato, zrychluje hru staccato
- zlepšuje ozev v přechodu z I. registru do II. registru a zpět, prohlubuje techniku souhry prstů a jazyka artikulací v různých rytmických obměnách a tempech
- při hře využívá správně naučeného žeberně - bráničního dýchání, správný nátisk a další základní dovednosti získané ve výuce, tón tvoří uvolněným nátiskem, pohotově využívá hmatovou techniku levé a pravé ruky
- rozezná běžná výrazová a agogická označení, aplikuje všechny dosud získané poznatky z hudební nauky
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních schopností
- umí zahrát legato a staccato stupnice durové do 5 křížků a 5 béček, mollové do 2 křížků a 2 béček včetně příslušných tónických kvintakordů a jejich obrátů po čtyřech tónech (pro stupnice durové dominantní akord D⁷, pro stupnice mollové zmenšený akord zm⁷), zrychluje hru chromatické stupnice
- rozumí zákonitostem transpozice, hraje lidové písně z paměti a transponuje je
- samostatně dokáže nastudovat jednoduchou skladbu
- se zúčastňuje kolektivní hry v komorním souboru a dechovém orchestru

Ročníková zkouška

stupnice: 2 stupnice

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

5. ročník

Žák

- dále rozvíjí tónovou kulturu, dbá na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- při hře využívá všechny své získané návyky a dovednosti, které neustále prohlubuje a zdokonaluje
- při hraní skladeb, etud i stupnic už sám vědomě pracuje s dechem, dbá na správné frázování, dokáže zvolit správnou dynamiku, agogiku a tempo, zvolit vhodný postup při nácviu studované skladby
- se orientuje v interpretaci běžných melodických ozdob
- je schopen orientovat se v tónině skladby a rytmu
- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu podle svých individuálních schopností
- samostatně řeší problémy a při studování a nácviu nové náročnější skladby využívá doposud získané znalosti a dovednosti, skladbu si může zvolit i dle vlastního výběru
- hraje stupnice durové do 6 křížků a 6 bé, mollové stupnice do 3 křížků a 3 bé, včetně příslušných tónických kvintakordů a jejich obratů po čtyřech tónech (pro stupnice durové dominantní akord D⁷, pro stupnice mollové zmenšený akord zm⁷)
- hraje chromatickou stupnici
- je členem školního dechového orchestru, kde se aktivně podílí na veřejném vystoupení

Ročníková zkouška

stupnice: 2 stupnice (dur, moll)

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

6. ročník

Žák

- dokáže již zahrát kvalitní tón s použitím dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje, tvoří znělý a barevně sytý lehký tón
- je schopen zvukové a intonační sebekontroly
- se učí oktávovou transpozici a transpozici in C, in A
- má již rozvinutou prstovou techniku
- zvládá hru melodických ozdob (přiraz, skupinka, odraz, nátryl, náraz, trylek), neustále využívá svých dovedností, které mu napomáhají ke kvalitnějšímu a intonačně čistějšímu tónu, přirozenému frázování a lehkosti hry
- hraje stupnice durové do 6 křížků a 6 bé, mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé, včetně příslušných tónických kvintakordů a jejich obratů po čtyřech tónech (pro stupnice durové dominantní akord D⁷, pro stupnice mollové zmenšený akord zm⁷), chromatické stupnice, hru stupnic a akordů zrychluje a hraje je v různých artikulacích
- zná v základních rysech frázování a výslovnost v jazzové hudbě

- je schopen zahrát z paměti lidovou píseň a transponovat ji do jiné tóniny
- se aktivně podílí na školních vystoupeních dechového orchestru i samostatné sólové hře

Ročníková zkouška

stupnice: 2 stupnice (dur, moll), akord: T⁵ s obraty po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

7. ročník

Žák

- při hře uplatňuje a využívá své dovednosti a návyky získané v průběhu celého studia: správné dýchání, přirozený postoj, správné držení nástroje, vyrovnanou hmatovou techniku a nátisk, které vedou ke kvalitně výraznému tónu a kultivovanému přednesu, používá základních i pomocných hmatů
- si osvojil základy improvizace s využitím pentatonické a bluesové stupnice, pokouší se tvořit vlastní improvizovaná sóla do studované skladby
- procvičuje stupnice durové a mollové včetně příslušných kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů a jejich obrátů hraných legato a staccato s dynamikou, hraje chromatickou stupnici
- pohotově hraje z listu
- je schopen zapojit se do komorního a dechového orchestru, kde se přizpůsobuje ostatním spoluhráčům v technickém projevu, intonaci, rytmu, dynamice a celkovému přednesu hrané skladby a pohotově reaguje na gesta dirigenta
- se podle svých schopností připravuje na absolventský koncert nebo závěrečnou zkoušku

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou:**

stupnice: 2 stupnice (dur, moll)

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře na klarinet v celém rozsahu nástroje
- hraje stupnice dur a moll v rychlejším tempu s různými artikulačními obměnami (T⁵ - velký a malý rozklad, dominantní a zmenšený septakord s velkým a malým rozkladem), rytmicky a intonačně přesně
- má rozvinutou pohotovost při hře z listu
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebních stylů, při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení různých období
- je schopen diskutovat v rámci hudebního díla, jak sólového, tak i orchestrálního partu, o způsobu provedení, dynamice a tempu
- je motivován k návštěvě koncertů a festivalů všech žánrů a vytváří si vlastní názor
- dokáže určit tóninu skladby a rozdělit ji na fráze, vystihnout styl a tomu podřídit interpretaci - tónovou krásu, kultivovanost a barevnost klarinetového tónu
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebních stylů, při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení různých období, je schopen diskutovat s pedagogem o interpretaci
- se věnuje hudební analýze jako prostředku pochopení díla
- je schopen svůj part do orchestru či komorní hry nacvičit zcela samostatně
- hraje z listu rytmicky a intonačně přesně s jistotou

Ročníková zkouška po 1. a 2. ročníku

stupnice: 2 stupnice (dur, moll)

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

3. a 4. ročník

Žák

- hraje všechny durové a mollové stupnice v rychlejším tempu s různými artikulačními obměnami (T⁵ - velký a malý rozklad, dominantní a zmenšený septakord s velkým a malým rozkladem legato a staccato) v celém tónovém rozsahu klarinetu
- má zvukově vyrovnané všechny tři registry klarinetu a vnitřní cit pro přesnou intonaci
- důsledně studuje hraný part a provádí si poznámky o frázování, dynamice a tempovém označení přímo do partu
- hraje nadále skladby různých stylových období a žánrů, od klasických skladeb až po moderní kompozice
- proniká do kompozice a improvizace jazzové a populární hudby hrou stupnic pentatonických, bluesových a celotónových
- je schopen přizpůsobit se ostatním spoluhráčům orchestru a přispět tak k nejlepšímu výkonu
- poslouchá nahrávky kvalitních interpretů a tím si utváří představy o díle, jak by je sám chtěl hrát
- opakuje durové a mollové stupnice, akordy tónické, dominantní a zmenšené septakordy v rychlejším tempu v celém tónovém rozsahu klarinetu

- je schopen hry rychlých pasáží
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu, využívá ji v souhře s jinými nástroji a tak koriguje svůj výkon
- samostatně řeší technické problémy nástroje, úpravu plátku i výběr nové hubičky
- si osvojil základy swingové artikulace

Ročníková zkouška po 3. ročníku

stupnice: 2 stupnice (dur, moll)

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

Žák ukončí II. stupeň **veřejným absolventským** koncertem, nebo (v případě závažných důvodů)

závěrečnou zkouškou:

stupnice: 2 stupnice (dur, moll)

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka z paměti)

6.2.10 Učební plán Hra na hoboj: učební plán č. H 10

I. stupeň

Hra na hoboj	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na hoboj	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Poznámky:

V 1. - 3. ročníku lze vyučovat ve skupině 2-3 žáků.

Hodinu lze rozdělit do dvou částí.

Přípravné studium

Žák:

- zvládá počátky hry na zobcovou flétnu
- umí správně dýchat
- hraje jednoduché lidové písně z not i z paměti
- zvládá hru s doprovodem klavíru nebo kytary

1. – 3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, péče o nástroj a strojek) dle svých individuálních možností
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto a legato)
- hraje v celých a půlových hodnotách

- využívá dechová cvičení k nácviku bráničního dýchání

Ročníková zkouška: žák zahraje 2 lidové nebo umělé písně dle svých individuálních možností

4. ročník

Žák:

- využívá získané návyky a dovednosti
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje stupnice dur do 1 křížku a 1 béčka v rozsahu c1 – g2 dle svých individuálních možností
- používá základní dynamiku (piano, forte)
- využívá typická dechová cvičení ke zdokonalení bráničního dýchání
- uplatňuje se v komorní, souborové či orchestrální hře

Ročníková zkouška: žák zahraje 1 durovou stupnici, 1 etudu, 1 přednesovou skladbu

5. ročník

Žák:

- dbá na intonaci, kvalitu nasazení a barvu tónu
- využívá základní tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo)
- rozlišuje hru tenuto a staccato
- zahraje stupnice dur do 2 křížků a 2 béček v rozsahu c1 – h2 s T5 dle svých individuálních možností
- hraje v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách

Ročníková zkouška: žák zahraje 1 durovou stupnici s tónickým kvintakordem, 1 etudu, 2 skladby odlišného charakteru

6. ročník

Žák:

- využívá dynamického rozlišení (piano, mezzoforte, forte, crescendo, diminuendo)
- využívá tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo, accelerando, ritardando)
- zahraje stupnice dur i moll do 3 křížků a 3 béček v rozsahu c1 – c3 s T5 a D7 dle svých individuálních možností
- zahraje lehčí přednesovou skladbu z paměti

Ročníková zkouška: žák zahraje 1 durovou stupnici a 1 mollovou stupnici s tónickým kvintakordem a dominantním septakordem včetně obrátů, 1 etudu, 1 přednesovou skladbu

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zvládá hru z listu
- zahraje těžší přednesovou skladbu z paměti
- zahraje stupnice dur i moll do 4 křížků a 4 béček v rozsahu b – d3 s T5 a D7 dle svých individuálních možností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou:**

stupnice: 2 stupnice (dur, moll)

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka zpaměti)

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu, zahraje melodické ozdoby
- zahraje stupnice dur i moll do 5 křížků a 5 béček s variacemi a obraty T⁵ a D⁷ v rozsahu od b – e³ dle svých individuálních možností
- využívá tempová rozlišení (pomalé tempo – velmi rychlé tempo)
- využívá dynamické rozlišení (ppp – fff)
- samostatně pracuje na nácvičku skladeb různých stylových období a žánrů a navrhuje způsob jejich interpretace s důrazem na agogiku
- zformuluje vlastní názor na probíranou skladbu, na svůj interpretační výkon i na výkony ostatních spolužáků

Ročníková zkouška po 1. a 2. ročníku

stupnice: 2 stupnice (dur, moll)

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka zpaměti)

3. - 4. ročník

Žák:

- při hře využívá všechny získané technické i výrazové dovednosti
- zahraje stupnice dur i moll do 7 křížků a 7 béček s variacemi a obraty T⁵ a D⁷ v celém rozsahu nástroje
- zvládá hru dvojitého staccata dle svých individuálních možností
- dovede interpretovat těžší přednesová díla i zpaměti

Ročníková zkouška po 3. ročníku

stupnice: 2 stupnice (dur, moll)

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka zpaměti)

Žák ukončí II. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou:**

stupnice: 2 stupnice (dur, moll)

akord: T⁵ s obraty po 4 tónech, dominantní a zmenšený septakord v obratech po 4 tónech

etuda: 3 cvičení

přednes: přednesová skladba (podle možnosti žáka zpaměti)

6.2.11 Učební plán Hra na saxofon: učební plán č. H 11

I. stupeň

Hra na saxofon	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na saxofon	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Začínající žák na klarinet musí být fyzicky vespělý, s již druhým předním chrupem.

Žák může přejít ze hry na klarinet, zobcovou nebo také příčnou flétnu. Podle hudební vospěllosti je pak zařazen do příslušného ročníku hry na saxofon.

Přípravné studium

Žák

- zvládl počátky hry na zobcovou flétnu, držení nástroje a postoj při hře
- se umí správně nadechnout a vydechnout
- zvládl bez problémů hmaty a jejich užití při hře
- se naučil nasadit a ukončit tón
- se seznámil s notovou osnovou, hodnotami not a pomlk a dovede jejich hodnoty přečíst
- hraje jednoduché lidové písně z not i z paměti
- zvládl hru s doprovodem klavíru, nebo kytar

1. ročník

Žák

- dokáže popsat svůj nástroj, jeho sestavení, rozložení i uložení do pouzdra a zná základní údržbu saxofonu a plátku po ukončení hry

- pochopil princip nátisku a naučil se tvořit vibrační zvuk ve výšce znějícího tónu (a^1) jen na hubičku s připevněným plátkem, našel správný sklon a polohu hubičky v ústech, její hloubku zasunutí a sílu stisku čelisti
- na sestaveném nástroji s připevněným plátkem na hubičce a správném postoji ke hře tvoří jen foukáním tóny v rozsahu $c^2 - f^1$
- si dokáže připevnit plátek na hubičku, ovládá prstoklad (s fyzicky slabším žákem začínáme hrát vsedě)
- si osvojuje techniku žeberně-bránicového dýchání, způsob jejího nácviku, soustředí se na správný nádech, nasazení tónu a výdech
- začíná hrát nasazované tóny v notách celých, půlových a čtvrt'ových a zná také pomlky, nasazuje tóny na slabiku „htf“ (h = uvolnění krku, tf = nasazení tónu jazykem)
- se seznamuje s notovým zápisem, jeho čtením a také i taktovým označením (C, 4/4, 3/4, 2/4)
- stále sleduje správnou intonaci hraných tónů
- si rozšiřuje prstoklad a zrychluje hmatovou techniku, prsty nezvedá příliš vysoko
- nastuduje hru stupnice G dur a F dur nasazovaně a vázaně a hru tónického kvintakordu
- si hrou dlouhých tónů a správným nasazováním vytváří základ pro ušlechtilý saxofonový intonačně správný tón, hraje v rozsahu $d^1 - g^2$
- zahraje různá rytmická cvičení (etudy), přednesové skladby klasické nebo populární a lidové písně

Ročníková zkouška

3 lehká cvičení + písničky

2. ročník

Žák

- si uvědomuje správné držení nástroje, postoj při hře, nebo hře vsedě, umí si ke hře připravit plátek na hubičce a správně umístit hubičku v ústech, nezapomíná na brániční dýchání
- začal hru vydržovaných tónů již s dynamikou
- se soustřeďuje na rytmicky přesnou hru v notách osminových v rozsahu $c^1 - c^3$
- prakticky uplatňuje nabyté znalosti z hudební nauky
- hraje noty staccato, legato a portamento
- hraje notu čtvrt'ovou s tečkou a synkopu klasickou, poznává i synkopu jazzovou
- dle svých možností stále zvyšuje dechovou kapacitu, zušlechťuje saxofonový tón na tón sametově výrazný a intonačně čistý s lehkým nasazením
- zrychlil prstovou techniku hrou stupnic a rozložených akordů hraných legato a staccato
- podle svých schopností začíná hrát s doprovodem klavíru a je zapojen do dechového souboru
- hraje stupnice C dur až D dur, F dur až B dur, tónické kvintakordy a chromatický postup $g^1 - g^2$
- hraje drobné přednesové skladby klasické z období baroka, ale i snadnější skladby jazzové
- zahraje z listu drobnější rytmické útvary a snaží se je reprodukovat i z paměti

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice + tonický kvintakord

Etudy: 3x cvičení, Přednes: 1 přednesová skladba (z paměti)

3. ročník

Žák

- má správné návyky: uvědomuje si postoj, držení nástroje, má uvolněný krk pro volný průchod vzduchu, nemá křečovitý nátisk, tvoří tón na hlásky (tů, du)
- prohlubuje znalosti dechové techniky s použitím bráničního dýchání
- dbá na kvalitu nasazení tónu, kterou stále zlepšuje, snaží se o sametově zvučný a barevně nevtíravý tón ozdobený vibratem
- umí již čistě a intonačně přesně nasadit tón a také jej ukončit
- do hry vkládá dynamiku a zachovává její odstíny v hraných frázích
- hraje vydržované tóny v různé dynamice a zvláště se věnuje hře tónům spodního a vysokého registru, je schopen již zahrát tóny v rozsahu h – f³
- zvládá hru legato a staccato
- zahraje z listu jednoduché klasické a jazzové skladby, umí samostatně vyřešit hru pravé a levé ruky, je schopen účelně a samostatně se zorientovat ve skladbě a provést i domácí přípravu
- hraje jednoduché melodické ozdoby (přiraz, nátryl, trylek)
- si dovede vybrat kvalitní plátek pro hranou skladbu a popřípadě ho upravit
- umí v orchestru naladit svůj nástroj
- hraje stupnice dur a moll do 3 křížků a bé legato a staccato, umí zahrát tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord a stupnici chromatickou v rozsahu d¹ – d³
- hraje z paměti lidové písně a dovede je transponovat do jiných tónin

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice + kvintakord (i rozložený)

Etudy: 3 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba (podle technických a nátiskových možností žáka)

4. ročník

Žák

- zdokonaluje kvalitu tónu, zlepšuje ozev v celém rozsahu nástroje hrou legato a staccato
- tvoří tón uvolněným nátiskem s jemným vibratem, dovede nasadit tón ve skladbách klasických (tu) a skladbách jazzových použít kombinaci (tů – du)
- rozvíjí prstovou techniku hrou krátkých pasáží se správnou intonací, rytmickou přesností prstů, frázováním, artikulací a dynamickými odstíny
- při hře využívá správně naučeného žeberně - bráničního dýchání, správný nátisk a postoj, nezapomíná na dovednosti získané v minulých hodinách
- zahraje složitější rytmy ve skladbě (např. trioly, kvintoly, sextoly, tečkovaný rytmus, synkopy, akcenty)
- samostatně dokáže nastudovat jednoduchou skladbu a vyčlenit náročná místa skladby a poradit si s jejich nastudováním
- dokáže rozpoznat předěl frází a správně umístit nádech
- je členem tanečního orchestru a plně se podílí na jeho školních produkcích, veřejných vystoupeních i soutěžích
- hraje stupnice durové a mollové do 4 křížků a bé, tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septimový akord staccato a legato v rychlejším tempu a stupnici chromatickou v rozsahu c¹ – f³

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice dur, moll + T⁵

Etudy: 3 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba (z paměti)

5. ročník

Žák

- zdokonaluje a dále rozvíjí intonační čistotu tónů v celém hrajícím rozsahu nástroje
- se orientuje v interpretaci melodických ozdob a jejich použití ve skladbě
- si osvojil základy improvizace hrané podle jednoduchých harmonických modelů: (T - S - D - T), nebo (T - II - D - T)
- zvládá souhru s druhým nástrojem a souhru v orchestru
- si dokáže sám poradit a samostatně nastudovat snadnější skladbu odpovídající 5. ročníku dle vlastního výběru
- zvládne zahrát z paměti v tempu stupnice durové a mollové do 5 křížků a bé a při chybě reaguje, hraje tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord v rozkladu legato a staccato
- si dovede již upravit nový plátek

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a moll v rozsahu 2 oktáv + T⁵, °T⁵, D⁷

3 etudy

1 přednesová skladba z dostupných materiálů, charakteristická pro hru na saxofon

6. ročník

Žák

- získává sebedůvěru a interpretační jistotu v hrané skladbě
- si osvojil základy nátiskové techniky, hru vibrato, dokáže zahrát kvalitní a barevně sytý tón v rozsahu celého nástroje (od h do f³)
- je schopen společně vybranou skladbu samostatně nastudovat, vybrat problematická místa a do skladby vložit dynamiku, promyšlený přednes a přesvědčivě jistý výrazný tón
- zvládne zahrát z paměti v tempu stupnice durové a mollové do 7 křížků a béček, hraje tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord v rozkladu legato a staccato, stupnice pentatonické, bluesové a celotónové
- se zapojuje aktivně do akcí pořádaných ve škole i na veřejných vystoupeních, sólových soutěžích a různých hudebních festivalech
- je schopen vytvořit na harmonický základ vlastní improvizaci

Ročníková zkouška

2 stupnice dur a moll + T⁵, °T⁵, D⁷

3 etudy

1 přednesová skladba s doprovodem

7. ročník

Žák

- zvládá studium sólových, komorních a orchestrálních partů, které rytmicky a intonačně přesně realizuje
- je schopen hry z listu již s dynamikou a přesvědčivým přednesem
- je schopen naladit nástroj s klavírem a orchestrem, udrží tempo hrané skladby i bez podpory rytmických nástrojů
- zvládne zahrát z paměti v tempu stupnice durové a mollové do 7 křížků a bé, tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord v rozkladu legato a staccato, hraje stupnici chromatickou
- pokračuje s improvizací využitím stupnic pentatonických, celotónových a bluesových
- uplatňuje všechny získané dovednosti a znalosti nabyté během celého studia
- improvizuje sóla ve skladbě na podkladě akordických značek
- se dovede prezentovat přednesem skladeb klasických i jazzových s doprovodem klavíru nebo kytary
- se věnuje výběru a přípravě skladby na závěrečné absolventské vystoupení

Žák ukončí I. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

2 stupnice (dur, moll) + T⁵, °T⁵, D⁷ s obraty

3 etudy odlišného charakteru

1 přednesová skladba – podle možností žáka z paměti

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- využívá základních zkušeností a návyků získaných v I. stupni
- pracuje na kvalitě tónů a dokonalém ozvu spodních a vrchních tónů
- rozvíjí technické a výrazové dovednosti (dynamika, agogika)
- zkvalitňuje frázování a správnou výslovnost T, D
- vnímá základní harmonické postupy, uplatňuje schopnost improvizace
- vytváří si správný názor na interpretaci skladeb různých rytmů a stylů
- podle možností se zapojuje do souborů různého žánrového zaměření
- zdokonaluje čtení not a hru z listu
- zvládá objektivní hodnocení kvality skladeb i výkonů hráčů

3. - 4. ročník

Žák:

- neustále opakuje durové a mollové stupnice, akordy tonické, dominantní a zmenšené v rychlejším tempu v celém tónovém rozsahu nástroje
- je schopen hry rychlých pasáží
- má vnitřní cit pro vyrovnanou intonaci

- hraje nadále skladby různých stylových období a žánrů, od klasických skladeb až po moderní kompozice
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu, využívá ji v souhře s jinými nástroji a tak koriguje svůj výkon
- samostatně řeší technické problémy nástroje, úpravu plátku i výběr nové hubičky
- si osvojil základy swingové artikulace
- se připravuje na absolventský závěrečný koncert
- proniká do kompozice jazzové a populární hudby
- je schopen přizpůsobit se ostatním spoluhráčům orchestru a přispět tak k nejlepšímu výkonu
- poslouchá nahrávky kvalitních interpretů a tím si utváří představy o díle, jak by sám chtěl hrát

Ročníková zkouška na konci 1. - 3. ročníku

2 stupnice (dur, moll) + akordy

2–3 etudy

1 přednesová skladba

Žák 4. ročníku ukončí II. stupeň **veřejným absolventským koncertem.**

6.2.12 Učební plán Hra na trubku: učební plán č. H 12

I. stupeň

Hra na trubku	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na trubku	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- se seznámí vznikem a složením nástroje
- si umí připravit nástroj ke hře
- se seznámí s tvořením tónu a jeho zakončením
- se naučí správně držet nástroj a postavení při hře
- má tónový rozsah a-g¹

Ročníková zkouška

lidová píseň

1. ročník

Žák v 1. ročníku navazuje na přípravný ročník, pokud jej absolvoval.

Žák

- se seznámí se vznikem a složením nástroje
- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- se učí správnému postoji při hře a držení nástroje

- nacvičuje žeberně – brániční dýchání
- si osvojuje základy správného tvoření tónu ve rtech – tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny (poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“)
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- hraje v rozsahu a - g¹

Ročníková zkouška

2 etudy (nátisková cvičení)

1 lidová píseň z paměti

2. ročník

Žák

- hraje v základních notových hodnotách (celá, půlová, čtvrtová) a zvládá jednoduchý tečkovaný rytmus
- si upevňuje správné držení nástroje, nasazování a zakončení tónu
- hraje v rozsahu a - c²
- v pomalém tempu zahraje stupnici B dur a C dur
- rozlišuje základní dynamiku (p - f), rozumí jednotlivým základním dynamickým značkám
- nacvičuje retní vazby (nátisková cvičení - legato i portamento)

Ročníková zkouška

stupnice C dur

2 etudy

1 lidová píseň (z paměti)

3. ročník

Žák

- hraje stupnice a kvintakordy v základním tvaru do 2 křížků a 2 bé
- hraje v 3/8 a 6/8 taktu jednoduché přednesové skladby
- ve hře uplatňuje základní dynamiku (p - mf - f)
- hraje portamento, legato a staccato v jednoduchých technických cvičeních
- podle svých možností rozšiřuje tónový rozsah
- posiluje obličejové svaly – nátisková cvičení
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí jednoduše zhodnotit svůj výkon
- zvládá hru v rychlejších tempech, legato i staccato

Ročníková zkouška

1 stupnice z probraných kvintakord (základní tvar)

2 etudy

přednesová skladba s doprovodem

4. ročník

Žák

- hraje nátisková cvičení v podobě vydržovaných tónů v rozsahu g - g²
- používá ve hře akcent, sforzato
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- se učí synkopy a akcenty
- zvládne stupnice dur i moll do 4 křížků a bé a jejich akordy po 4 tónech

- hraje v souboru nebo orchestru
- umí jednoduše zhodnotit svůj výkon i výkon spolužáků
- je schopen hry v rychlejším tempu

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a 1 moll + T⁵

2 etudy – rychlá a pomalá

1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírem

5. ročník

Žák

- zvládá rozsah $g - g^2$, kde uplatňuje a upevňuje správné základní techniky hry
- umí základní melodické ozdoby (nátryl, trylek)
- procvičuje retní vazby v půlových - osminových hodnotách
- dbá na kvalitu tónu
- kombinuje legato a staccato
- hraje v souboru, nebo orchestru
- umí zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s ostatními
- zvládá hru náročnějších skladeb v rychlejších tempech
- stále dbá na kvalitu tónu
- rozvine schopnost hry z listu

Ročníková zkouška

1 stupnice dur, stupnice moll + T⁵ 4hlas

2 etudy – rychlá a pomalá

1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírem

6. ročník

Žák

- umí zahrát všechny stupnice dur i moll
- hraje dominantní a zmenšený septakord
- rozumí transpozici do C ladění
- naladí svůj nástroj podle klavíru
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- hraje v rychlejším tempu
- hraje přednesové skladby vybraných hudebních žánrů dle svých možností
- si neustále pěstuje smysl pro hru v komorním tělese nebo souboru

Ročníková zkouška

1 stupnice dur, 1 stupnice moll + dominantní a zmenšený septakord

2 etudy – rychlá a pomalá

1 přednesová skladba s klavírem

7. ročník

Žák

- hraje všechny stupnice v rychlejším tempu staccato i legato
- si dokáže sám naladit nástroj
- hraje z notového zápisu jednoduchou transpozicí do C ladění
- dokáže zvolit odpovídající tempo skladby, techniku hry a základní dynamiku
- dokáže posoudit a zhodnotit výkon jiného žáka a vhodnost jím zvolených prostředků
- si pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a svém nástroji
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- využívá ušlechtilý tón v dynamice pp-ff

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice dur, 1 stupnice moll + dominantní a zmenšený septakord

2 etudy – rychlá a pomalá

1 přednesová skladba s doprovodem klavíru

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na dosavadní studium
- provádí denně nátisková cvičení
- zrychluje hru staccato
- se učí hru násobného staccata – dvojitý a trojitý jazyk
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- se seznámí s nácvikem vibrata
- hraje z listu
- ovládá základy transpozice – z C do B, Es do B
- dále rozvíjí nátiskové schopnosti
- rozvíjí výrazové prostředky (dynamiku, frázování, hospodaření s dechem, artikulace)
- se zdokonaluje se ve hře legato, staccato, intervalových skocích, kombinuje legato-staccato
- si upevňuje rytmickou a intonační jistotu, pohotovost při hře z listu
- rozvíjí sluchovou sebekontrolu v souhře
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu

Ročníková zkouška

1 stupnice dur + T⁵, D⁷; 1 stupnice moll, dominantní a zmenšený septakord

2 etudy – rychlá a pomalá

1 přednesová skladba s klavírem

3. a 4. ročník

Žák

- si poradí samostatně s nastudováním sólového, komorního nebo orchestrálního partu
- řeší samostatně technická úskalí skladby

- poslouchá a studuje nahrávky hudby různých historických stylových období a současných žánrů
- si na základě poslechu samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu
- dle svých možností navštěvuje koncerty a festivaly a utváří si vlastní názor
- si poradí s nácvikem trylků a melodických ozdob
- rozvíjí výrazové stránky hry (dynamika, frázování, artikulace, vibrato) jako prostředek k osobitému projevu
- je schopen rozpoznat skladby jednotlivých stylových období
- využívá pohotovost při hře z listu

Žák ukončí II. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice dur, 1 stupnice moll + dominantní a zmenšený septakord

2 etudy – rychlá a pomalá

1 přednesová skladba s doprovodem klavíru

6.2.13 Učební plán Hra na lesní roh: učební plán č. H 13

I. stupeň

Hra na lesní roh	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na lesní roh	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- umí vytleskávat a deklamovat jednoduchá říkadla, rozlišovat těžké a lehké doby
- zvládá základní hudební pojmy (zvuk, tón, vlastnosti tónu, melodie, rytmus)
- dokáže nacvičovat žeberně-brániční dýchání, uvolněný postoj a držení nástroje na opěrných bodech, polohu a pohyb jazyka při tvoření tónu
- umí zazpívat písničku a vytleskat rytmus
- zvládá postavení levé ruky, polohu a funkci prstů
- dokáže tvořit tóny v rozsahu $g^1 - d^2$ v základních rytmických hodnotách
- umí pojmenovat houslový klíč, notovou osnovu, taktové označení, základní rytmické hodnoty a noty v rozsahu $g^1 - d^2$
- zvládá základní držení nástroje a postavení při hře
- umí správně tvořit tón i jeho zakončení
- se orientuje v jednočárkované oktávě

1. ročník

Žák v 1. ročníku navazuje na přípravný ročník, pokud jej absolvoval.

Žák

- získává zájem o hru na lesní roh
- si osvojuje základy tvoření tónu
- umí popsat části nástroje, zařadit ho do nástrojové skupiny, nástroj složit a rozložit, udržovat jeho hygienu
- zvládá správný postoj u hry, držení nástroje, uvědomuje si pohyb prstů a tvoření tónu
- ovládá správně nasazení nátrubku
- dokáže používat základy správného dýchání podle svých možností a dispozic
- má tónový rozsah dle možností a dispozic (základní rozsah $h - c^2$)
- ovládá hru not celých – osminových a zná i jejich pomlky
- nacvičuje žeberně-brániční dýchání

Ročníková zkouška

tónová řada ve svém rozsahu

Etudy: 1 cvičení

Přednes: přednesová skladbička, nebo lidová píseň z paměti

2. ročník

Žák

- pokračuje v nácvičku žeberně-bráničního dýchání
- využívá základních druhů artikulace
- si dokáže uvědomit koordinaci levé ruky, prstu a jazyka
- dokáže zahrát s doprovodem druhého nástroje jednoduchou skladbu nebo lidovou píseň
- zvládá základní dynamické odstíny
- dbá na kvalitu tónu
- si rozšiřuje tónový rozsah dle možností (základní rozsah $g - c^2$)
- začíná hrát stupnice ve svém rozsahu
- hraje elementární přednesové skladby s doprovodem klavíru
- pro ladění nástroje
- zvládá hru legato, tenuto

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice ve svém rozsahu z paměti

Etudy: 1 cvičení

Přednes: přednesová skladbička, nebo lidová píseň

3. ročník

Žák

- prohlubuje zájem o hru na lesní roh
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- nacvičuje stupnice v dosaženém rozsahu v celých notách
- nacvičuje akordy v dosaženém rozsahu v půlových notách – tenuto, legato
- si prohlubuje dynamické cítění (crescendo – decrescendo)
- začíná pracovat v souboru
- se učí hodnotit svůj výkon
- neustále zlepšuje kvalitu tónu a dbá o jeho intonační čistotu
- zvládá hru legato a staccato

- hraje v osminových taktech
- pracuje ve školních souborech, orchestrech

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 etudy (pomalá, rychlá)

Přednes: 1 přednesová skladbička

4. ročník

Žák

- ovládá správný postoj, posazení a držení lesního rohu
- umí nasadit a ukončit tóny ve zvládnutém rozsahu v základních notových hodnotách
- dokáže používat vydržované tóny k rozehrávce a budování nátisku
- umí rozlišovat a používat základní artikulaci (tenuto, legato)
- zvládá jednoduchá denní a nátisková cvičení
- se umí orientovat v notovém zápise
- hraje stupnice a akordy do 3 křížků, 3 bé
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- se učí hodnotit svůj výkon i výkony druhých
- hraje v půlových taktech

Ročníková zkouška

Stupnice: 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 etudy (pomalá, rychlá)

Přednes: 1 přednesová skladbička

5. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice do 5 křížků a 5 bé, k hraným stupnicím hraje kvintakordy s obraty a dominantní septakordy
- dbá na větší výrazové provedení skladby, používá výrazové prostředky (dynamiku, tempo, akcenty atd.)
- sám dokáže vyčlenit náročná místa skladby a nastudovat je
- umí odlišit stylová období a tomu přizpůsobit provedení
- umí hrát vydržované tóny v dynamických odstínech
- zvládá základní údržbu nástroje
- dokáže využít svých nátiskových schopností při hře delších skladeb
- zvládá základy souhry s dalším nástrojem
- ovládá souhru s doprovodem klavíru
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- hraje z not složitější rytmy (osminové /s tečkou/, šestnáctinové staccato, tenuto, legato) v rychlejších tempech
- hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (přiraz, nátryl)
- při souborové hře dokáže správně reagovat na gesta dirigenta (nástupy, dynamika)
- sám dokáže vyčlenit náročná místa skladby a nastudovat je

Ročníková zkouška

Stupnice: 2 stupnice (1 dur a 1 moll) s akordem (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 etudy rozdílného charakteru

Přednes: přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák

- dokáže používat nová nátisková a denní cvičení ke zvětšování rozsahu, kapacity dechu, tvoření nátisku a zlepšování tónu
- umí podle dispozic rozlišit náladu skladby a interpretovat ji s použitím zvládnutých výrazových prostředků
- rozumí principu transpozice a zvládá základy hry v transpozici in Es
- hraje durové a mollové stupnice v rychlejším tempu
- hraje dominantní a zmenšený septakord
- dokáže zahrát chromatickou stupnici v pomalém tempu
- zvládá základy hry v duu, triu (souboru nástrojů)
- zvládá veškerou hru artikulace (legato, staccato) a intervalových skoků
- hraje z not složitější rytmy (šestnáctinové /s tečkou/ – staccato, tenuto, legato) v rychlejších tempech
- se zdokonaluje ve využití dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních
- má tónový rozsah dle svých schopností a dispozic (základní rozsah c – f²)
- dbá na větší pohotovost prstů a jazyka
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (obal, trylek)

Ročníková zkouška

Stupnice: 2 stupnice (1 dur a 1 moll) s akordy a septakordy (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednes: přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák

- dokáže samostatně naladit svůj nástroj
- je schopen přehrát nabídnutou skladbu a vybrat si podle svého zájmu
- dokáže zvolit smysluplné tempo a samostatně se připravit po technické stránce
- se dokáže uplatnit při hře v souboru, být tvořivým, vnímavým i odpovědným
- umí samostatně nacvičit skladbu
- uplatňuje získané dovednosti v komorních i souborových orchestrech
- umí využít tempové rozlišení, dynamiku, frázování v celém rozsahu nástroje
- neustále dbá na kvalitu a upevňuje dechové návyky
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem) v dosaženém rozsahu
- pracuje v souboru, orchestru
- dokáže podle charakteru skladby zvolit optimální tempo
- se dokáže orientovat v běžných tempových a dynamických označeních a v základním italském hudebním názvosloví
- má základní tónový rozsah c-g²

- hraje všechny durové a mollové stupnice, kvintakordy, D⁷ a zm.⁷ k hraným stupnicím v rychlejším tempu dle vlastních schopností
- dokáže transponovat do in Es

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

2 stupnice (1 dur, 1 moll) s akordy a septakordy (v dosaženém rozsahu)

2 etudy rozdílného charakteru

přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák

- umí rozvíjet své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku, dynamiku)
- zvládá základní pravidla práce s dechem, tvoření tónů
- dokonale zná svůj nástroj – názvy jednotlivých částí a jeho stručnou historii
- umí správně ošetřit a udržovat nástroj
- uplatňuje při své hře, zejména při hře v sedě, správný posed
- má zakořeněné zásady efektivní hry
- dokáže transponovat do E a Es ladění
- jasně odděluje fráze
- ví, jaké prostředky použít k docílení požadovaného zvuku
- je schopen samostatného výběru skladeb
- je schopen si vytvořit vlastní názor na hudební produkce
- soustavně rozvíjí výrazové prostředky (dynamiku, frázování, hospodaření s dechem, artikulaci)
- procvičuje nácvik retních trylků
- rozvíjí pohotovost při hře z listu s rytmickou jistotou
- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátlakovou vyspělost a spolehlivost při veřejných vystoupeních
- dokáže zdokonalovat hru z listu, orientaci v notovém zápisu
- hraje stupnice a akordy v rychlejších tempech
- hraje chromatické stupnice v rychlejších tempech
- dokáže ovlivnit zvuk v závislosti na povaze skladby
- dokáže rozpoznat základní stylová období v hudbě
- je schopen svůj part nacvičit samostatně
- rozvíjí svou sluchovou sebekontrolu v souhře
- zvládá jednoduché doprovody z listu

Ročníková zkouška

2 stupnice s akordy (1 dur, 1 moll, v dosaženém rozsahu)

2 etudy rozdílného charakteru (nebo 1 delší)

přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. - 4. ročník

Žák

- se dokáže orientovat v historii svého nástroje
- zvládá základní transpozici do Es ladění
- umí nastudovat a interpretovat skladby náročné na rozsah nástroje, techniku a také z různých žánrů a stylových období
- je schopen hrát v rozsahu $c - g^2$
- je schopen zahrát retní trylky
- kontroluje kvalitu zvuku, intonace a dokáže svůj výkon ohodnotit
- dokáže svůj názor na interpretaci zdůvodnit a také je schopen se ze špatného provedení poučit
- dokáže uplatnit ve hře na svůj nástroj všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby
- umí nastudovat i obtížnou skladbu, řešit její obtížnosti a charakter, porozumět základům její stavby
- dokáže rozpoznat kvalitu díla a kriticky zhodnotit vlastní i cizí interpretaci
- hraje stupnice v celém dosaženém rozsahu
- dokáže vyřešit komplikovaná místa skladby a určit způsob nácvičku
- rozpozná závadu na svém nástroji)
- reaguje na spoluhráče, má smysl pro hierarchii partů
- se zaměřuje při výběru repertoáru na zastoupení všech žánrů a období

Žák ukončí II. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

2 stupnice (1 dur, 1 moll) s akordy a septakordy (v dosaženém rozsahu)

2 etudy rozdílného charakteru

přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6.2.14 Učební plán Hra na tenor / baryton: učební plán č. H 14

I. stupeň

Hra na tenor/baryton	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na tenor/baryton	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- se seznámí se složením nástroje
- si umí připravit nástroj ke hře
- si osvojuje základy hrudně-bráničního dýchání
- se seznámí s tvořením tónu a jeho zakončením
- využívá dle svých schopností základní nátlakové návyky

1. ročník

Žák

- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- získává zájem o hru na nástroj
- si osvojuje základy hrudně-bráničního dýchání
- nacvičuje umístění nátrubku na rty
- se seznamuje s nástrojem a jeho údržbou
- nacvičuje držení nástroje

- si osvojuje základy tvoření tónu
- hraje základní tóny (podle možností s využitím lidových písní)

Ročníková zkouška

1 cvičení (etuda)

přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

2. ročník

Žák

- zvyšuje zájem o hru na nástroj
- upevňuje dýchací návyky
- dbá na kvalitu tónu
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- začíná nacvičovat stupnice – pokud to dovoluje rozsah – v pomalém tempu
- začíná nacvičovat akordy – pokud to dovoluje rozsah – v pomalém tempu
- procvičuje hru z not pomocí jednoduchých rytmů
- nacvičuje dynamické cítění (silně, slabě) podle vlastních schopností
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností z paměti)

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (pokud to umožňuje dosažený rozsah), nebo 1 nátiskové cvičení

1 cvičení (etuda)

přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák

- prohlubuje zájem o hru na nástroj
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu v celých notách v pomalém tempu
- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu v půlových notách (tenuto, legato)
- hraje z not pomocí jednoduchých rytmů staccato, tenuto, legato
- si prohlubuje dynamické cítění (crescendo – decrescendo)
- začíná pracovat v souboru
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností z paměti)

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák

- prohlubuje zájem o hru na nástroj
- zdokonaluje dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezovat tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)

- se seznamuje s notací v basovém klíči (transpozice)
- studuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 2 křížků, 2 bé) v půlových notách a pomalém tempu
- studuje akordy podle dosaženého rozsahu (do 2 křížků, 2 bé) v půlových notách tenuto, legato
- hraje z not jednoduché rytmy – staccato, tenuto, legato (v pomalých tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně (podle možností z paměti)

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák

- upevňuje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- zdokonaluje hru v basovém klíči (transpozice)
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 bé) v půlových notách v rychlejším tempu
- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 bé) v půlových notách tenuto, legato
- hraje z not složitější rytmy – staccato, tenuto, legato (v rychlejších tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, akcent, sforzato)
- pracuje v souboru (orchestru)
- nacvičuje náročnější přednesové skladby (podle možností z paměti)

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák

- zdokonaluje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) v rychlejším tempu
- nacvičuje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) tenuto, legato

- nacvičuje dominantní septakordy (v durových tóninách)
- hraje z not složitější rytmy – staccato, tenuto, legato (v rychlejších tempech)
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- zdokonaluje hru v basovém klíči (transpozice)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možností z paměti)

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák

- zlepšuje kvalitu tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) v rychlejším tempu
- hraje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 b) – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy (v dur tóninách do 4 křížků, 4 bé)
- nacvičuje zmenšené septakordy (v moll tóninách do 4 křížků, 4 bé)
- hraje z not složitější rytmy (šestnáctinové /s tečkou/ – staccato, tenuto, legato)
- se zdokonaluje ve využití dynamických prostředků (pp–ff, akcent, sforzato)
- hraje v basovém klíči (ovládá transpozici)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možností z paměti)

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák

- navazuje na schopnosti a dovednosti získané z dřívějšího studia
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu v rychlejším tempu
- hraje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu – tenuto, legato
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- je schopen hrát v basovém klíči
- pracuje v souboru (orchestru)
- si vytváří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně studuje přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

3. - 4. ročník

Žák

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje je o nové učivo a poznatky
- samostatně pracuje na kvalitě tónu a upevňuje získané dechové návyky
- rozšiřuje tónový rozsah s přihlédnutím na zachování kvality a lehkosti tvoření tónu
- hraje dominantní septakordy a zmenšené septakordy
- při studiu skladeb ovládá hru složitějších rytmů
- využívá dynamické odstínění a agogické prvky
- má vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- získané dovednosti a schopnosti uplatňuje při hře v souboru anebo dechovém orchestru
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- objektivně zvládá zhodnotit výkon svůj i spoluhráčů v sólové, komorní i orchestrální hře

Ročníková zkouška po 1. - 3. ročníku:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

stupnice a akordy 1 dur, 1 moll, 1 etuda

přednesová skladba

6.2.15 Učební plán Hra na trombon: učební plán č. H 15

I. stupeň

Hra na trombon	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na trombon	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Při nedostatečné délce paží lze výuku realizovat na nástroji téže rejstříkové polohy (tenor, baryton, píšťový trombon) – **platí do 4. ročníku I. stupně.**

Přípravné studium

Žák

- se seznámí se složením nástroje
- umí připravit nástroj ke hře
- si osvojuje základy hrudně-bráničního dýchání
- se seznámí s tvořením tónu a jeho zakončením
- využívá dle svých schopností základní nátlakové návyky

1. ročník

Žák

- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- se učí správné dýchání bráničně-žební
- si osvojuje základy správného tvoření tónu ve rtech – tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny – poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“
- si osvojuje správné nasazování nátrubku na rty

- se učí držení nástroje a postoj při hře
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- provádí dechová cvičení

Ročníková zkouška

1 cvičení (etuda)

přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

2. ročník

Žák

- rozvíjí nátiskové a dechové schopnosti
- rozšiřuje tónový rozsah
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost
- se učí hru portamento a legato (a jejich kombinace)
- provádí dechová cvičení
- cvičí retní vazby – nátisková cvičení (legato i portamento)
- je schopen hry v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (pokud to umožňuje dosažený rozsah), nebo 1 nátiskové cvičení

1 cvičení (etuda)

přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák

- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- rozšiřuje tónový rozsah podle svých možností
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- posiluje obličejové svaly pomocí nátiskových cvičení
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- se učí kolektivní hře – duo, trio atd., hře v souboru (orchestru)

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák

- se snaží o kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- je schopen hry v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti

- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- se učí synkopy a akcenty
- se seznamuje s rozdíly notace v basovém a houslovém klíči (transpozice)
- rozšiřuje nátiskové schopnosti podle svých možností
- zvládne stupnice dur i moll do 2 křížků a bé a jejich akordy
- hraje v souboru nebo orchestru

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba, nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák

- se seznamuje s trombonem (pokud na něj dosud nehrál), jeho držením, postojem při hře
- dbá na kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 bé) v půlových notách
- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 bé) v půlových notách
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách na již zvládnutých polohách (1–4)
- hraje z listu i z paměti
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- rozšiřuje nátiskové schopnosti

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák

- si pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- pracuje na tvorbě snížcového legáta (retní už umí)
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- provádí nátisková cvičení (aliquotní tóny)
- procvičuje retní vazby v půlových a čtvrt'ových hodnotách
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) v rychlejším tempu
- nacvičuje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) – tenuto, legato
- nacvičuje dominantní septakordy (v dur tóninách)
- hraje z listu i z paměti
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- hraje v souboru, nebo orchestru

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák

- si pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a svém nástroji
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- pracuje na správné tvorbě legata (retní, snižcové, kombinované)
- provádí nátisková cvičení (aliquotní tóny)
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- nacvičuje stupnice podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) v rychlejším tempu
- nacvičuje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bé) – tenuto, legato
- nacvičuje dominantní septakordy (v dur tóninách), zmenšené septakordy (v moll tóninách)
- hraje z listu i z paměti
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- hraje v souboru, nebo orchestru

Žák ukončí I. stupeň **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák

- navazuje na schopnosti a dovednosti získané z dřívějšího studia
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- samostatně provádí nátisková cvičení
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu v rychlejším tempu
- hraje 4hlasé akordy podle dosaženého rozsahu – tenuto, legato
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- procvičuje hru staccato, legato
- hraje z listu i z paměti
- hraje v komorním souboru, nebo orchestru
- je schopen objektivně ohodnotit svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

3. - 4. ročník

Žák

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje je o nové učivo a poznatky
- samostatně pracuje na kvalitě tónu a upevňuje získané dechové návyky
- rozšiřuje tónový rozsah s přihlédnutím na zachování kvality a lehkosti tvoření tónu
- hraje dominantní septakordy
- hraje zmenšené septakordy
- učí se hru násobného staccata – dvojitý a trojitý jazyk
- využívá dynamické odstínění a agogické prvky
- objektivně hodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat

Ročníková zkouška po 1. - 3. ročníku:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru, (nebo 1 delší)

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

stupnice a akordy 1 dur, 1 moll, 1 etuda

přednesová skladba

6.2.16 Učební plán Hra na tubu: učební plán č. H 16

I. stupeň

Hra na tubu	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na tubu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- má chuť hrát na tubu
- disponuje základními rytmickými, intonačními a tělesnými požadavky pro hru na tubu
- získává správné dovednosti a návyky pro pozdější žeberně-bránicové dýchání
- získává poznatky k správnému tvoření tónu na rtech – tzv. bzučení
- se učí správným návykům pro kvalitní a zdravý posed s nástrojem
- se seznamuje s nástrojem, jeho historií, uplatněním a se základy údržby nástroje

1. ročník

Žák

- dále rozvíjí dovednosti a návyky získané v přípravném studiu, pokud jej absolvoval
- má zájem o hru na nástroj
- získává správné návyky pro žeberně-bránicové dýchání (hluboký spodní nádech – zádrž – výdech)
- dbá při hře na uvolněný posed a správné držení nástroje
- se učí číst noty z basového klíče

- si upevňuje základy správného tvoření tónů na rtech, tzv. bzučení, jež využívá i pro studium nového repertoáru
- umí nasazovat a zakončovat tón, nasazuje tóny na pomocné slabiky „tá, da, ty, pó“
- pečuje o svůj nástroj
- používá uvědomělý poslech k sebehodnocení
- dbá na správné chování při koncertech a vystoupeních

Ročníková zkouška

1 cvičení (etuda)

jednoduchá skladbička nebo lidová píseň

2. ročník

Žák

- dbá na rozvoj správného žebně-bránicového dýchání, které uplatňuje při hře (pracuje s hlubokým spodním nádechem, zadržuje a klidným prodlouženým výdechem)
- dbá na uvolněné hrdlo s použitím pomocných slabik „pó, tó, dó, da“, které doplňuje nasazováním na jednoduché jazyky „tý, tá“
- uplatňuje metodu „bzučení“ bez nátrubku a na nátrubek pro správné rozehrávání a studium skladeb
- se orientuje ve čtení not z basového klíče
- rozšiřuje tónový rozsah podle svých dispozic při zachování kvalitního a zvukově plného tónu
- ovládá hru v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- začíná nacvičovat hru stupnic s využitím vydržovaných tónů (durové i mollové stupnice do 2 křížků a 2 béček)

Ročníková zkouška

1 stupnice (pokud to umožňuje tónový rozsah) nebo 1 nátiskové cvičení

1 cvičení (etuda)

1 přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák

- dále rozvíjí a uplatňuje při hře správné žebně-bránicové dýchání
- zlepšuje nátiskovou zdatnost pomocí posilování obličejových svalů (retní vazby, bzučení, tzv. barokní metoda - práce s nástrojem a se rty)
- používá metodu „bzučení“ na nátrubek pro studium etud a přednesové literatury
- dbá na kvalitní a na dechové opoře postavené tóny a jejich vazby
- hraje vydržované tóny s dynamickým odstíněním (crescendo, decrescendo)
- rozšiřuje tónový rozsah podle svých dispozic a možností
- hraje stupnice durové a mollové do 3 křížků i béček
- seznamuje se s tvořením a hrou základních akordů k probíraným stupnicím
- zapojuje do hry agogické prvky a používá při hře staccato, legato
- se učí uvědoměle poslouchat a hodnotit sebe i ostatní
- dochází pravidelně do hodin korepetic, učí se spolupráci s doprovodným nástrojem, vystupování a vhodnému chování na koncertech

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (pokud to umožňuje rozsah), případně 1 nátiskové cvičení

1 cvičení nebo etuda

přednesová skladba, lidová píseň s doprovodem klavíru nebo doprovodného jiného nástroje (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák

- ovládá a neustále zdokonaluje správné dýchání
- stupňuje zájem o hru na svůj nástroj
- prohlubuje a zdokonaluje schopnosti a dovednosti získané při hře v předešlých ročnících (nátisková, tónová, rytmická a intonační zdatnost)
- rozšiřuje tónový rozsah při zachování kvalitního a zdravého tónu
- používá retních vazeb, bzučení a tzv. barokní metody k samostatnému rozehrávání
- vystupuje na veřejnosti, navštěvuje veřejná vystoupení a učí se správnému hodnocení
- se při kolektivní hře a korepeticích učí spolupracovat a uvědoměle poslouchat
- pokračuje ve studiu stupnic a akordů (v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách)

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem v dosaženém rozsahu

2 charakterově rozdílná cvičení – etudy

přednesová skladba nebo lidová píseň s doprovodem (hra z paměti je doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák

- uplatňuje a nadále rozvíjí získané dovednosti ve hře na nástroj
- se dokáže uvědoměle rozehrávat a používat posilovací cviky ke správné funkci retních a obličejových svalů
- si uvědomuje správnou funkci dechové opory a jejího využití při hře
- pokračuje v retních vazbách, bzučení (na nátrubek i bez nátrubku) v dosud dosaženém rozsahu
- rozšiřuje získané nátiskové dovednosti do nižší i vyšší polohy nástroje
- využívá při hře staccato, legato, tenuto i v rychlejších pasážích, přednesových skladbách a stupnicích
- zdokonaluje hru s dynamickým odstíněním a učí se hře s agogikou
- studuje náročnější přednesovou literaturu (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)
- má alespoň základní přehled o repertoáru, nahrávkách a sólových hráčích nejen v České republice, ale i ve světě

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (v dosud dosaženém rozsahu hráče)

2 technická cvičení různého charakteru

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

6. ročník

Žák

- vychází ze získaných dovedností a uplatňuje je v dalším studiu náročnější přednesové literatury
- uvědoměle používá hlubokého bráničního dechu pro tvoření frází u skladeb
- hraje v dynamickém odstínění a s pomocí výrazových prvků
- dbá na správné nasazení při zachování kvalitního tónu při omezení tlaku na nátrubek
- rozšiřuje tónový rozsah, který uplatňuje při sólové hře, v souborech a korepeticích
- cvičí durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 béček
- nacvičuje dominantní septakordy u durových stupnic a zmenšené septakordy u mollových stupnic
- uplatňuje dosažené dovednosti na veřejných vystoupeních, která hodnotí podle získaných zkušeností
- se umí starat a udržovat svůj nástroj v pořádku, zná jeho funkci, historii a uplatnění

Ročníková zkouška

1 stupnice s akordem (v doposud dosaženém rozsahu hráče)

2 technická cvičení různého charakteru

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák

- dodržuje prohloubené správné návyky dýchání, dbá na kvalitu tónu a nadále rozšiřuje rozsah
- zlepšuje a upevňuje intonační a rytmickou jistotu
- zvládá tvorbu melodického frázování, zdokonaluje techniku a využívá dynamických prostředků při hře
- interpretuje přiměřeně náročné skladby různých žánrů podle svých individuálních interpretačních dispozic
- zvládá hru z listu přiměřeného rozsahu
- je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížných skladeb
- umí využívat získaných dovedností při hře v souborech a sólových korepeticích
- ovládá hru durových, mollových stupnic (do 5 křížků a béček) a akordů (T⁵, D⁷, zm.⁷) s jejich obraty podle rozsahových možností

Žák ukončí studium I. stupně hry na tubu veřejným absolventským koncertem.

V případě závažných důvodů lze ukončit studium I. stupně závěrečnou zkouškou v rozsahu:

2 stupnice (1 durová, 1 mollová) s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 etudy rozdílného charakteru

přednesová skladba s doprovodem (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na zkušenosti, dovednosti a znalosti získané z prvního stupně hry na tubu
- ovládá hru legátových pasáží v rychlejších tempech
- vychází z legáta ke studiu vícenásobného staccata
- ovládá správné tvoření a nasazení tónu ve vyšších a nižších polohách
- je schopen uvědoměle pracovat s dechovou technikou a aplikovat ji při samostatném studiu
- využívá výrazové stránky hry na tubu s použitím dynamiky, agogiky a osobitého projevu
- získané dovednosti prohlubuje a uplatňuje při sólovém vystupování nebo jako člen různých hudebních těles
- pohotově reaguje při hře z listu
- zvládá samostatné nastudování sólové literatury, komorních a orchestrálních partů
- se samostatně zajímá o problematiku techniky, výrazu, barvy a kvality tónu
- se umí orientovat ve všech durových i mollových stupnicích s příslušnými akordy
- má utvořený vlastní názor na interprety, skladby a sólovou literaturu
- využívá nahrávek světových i domácích interpretů pro studium vlastní sólové literatury
- kultivovaně aplikuje získané vědomosti při veřejných vystoupeních
- se seznamuje s příbuzným nástrojem, F tubou

Ročníková zkouška pro 1. a 2. ročník:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. a 4. ročník

Žák

- navazuje na zkušenosti, dovednosti a znalosti získané v předchozím studiu hry na tubu
- má plně rozvinutou dechovou techniku
- ovládá vícenásobné staccato
- aplikuje vícenásobné staccato při hře rychlejších pasáží
- své studium zaměřuje na samostatný výběr kvalitního, rozsahově a obtížnostně přiměřeného repertoáru
- hraje repertoár „z listu“ v obtížnosti přiměřené znalostem a dovednostem žáka druhého stupně
- ovládá samostatné studium sólové literatury, komorních a orchestrálních partů
- se neustále věnuje problematice techniky, výrazu, barvy a kvality produkovaného tónu
- má utvořený vlastní názor na interprety, skladby, sólovou literaturu a svůj názor je schopen prezentovat
- využívá dostupných nahrávek pro samostatné studium sólové literatury
- aplikuje získané vědomosti na veřejných vystoupeních a jako člen souborů

Ročníková zkouška pro 3. a 4. ročník

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)

přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Žák ukončí II. stupeň **absolventským** koncertem, nebo (v případě závažných důvodů)

závěrečnou zkouškou v rozsahu:

stupnice a akordy 1 dur, 1 moll, 1 etuda

přednesová skladba

6.2.17 Učební plán Hra na klasičickou kytaru: učební plán č. H 17

I. stupeň

Hra na kytaru	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na kytaru	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Poznámky

- * V 1. - 3. ročníku lze vyučovat ve skupině 2 - 3 žáků. Hodinu lze rozdělit do dvou částí.
- ** Počet žáků ve skupině - kytarový kroužek 2 - 4 žáci. Hodinu lze rozdělit do dvou částí.

PHV varianta A

Je určena dětem, které na začátku školního roku nemají zvolený hudební nástroj. V 1. pololetí navštěvují kolektivní výuku Přípravné hudební výchovy v rozsahu 1 hodiny týdně, ve 2. pololetí k této výuce přibude další hodina – skupinové vyučování hry na vybraný nástroj. Rozsah výuky ve 2. pololetí je 2 hodiny týdně.

PHV varianta B

Je určena pro děti, které mají na začátku školního roku zvolený hudební nástroj. Tyto děti jsou vyučovány v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně (1 hodina kolektivní výuky Přípravné hudební výchovy a 1 hodina individuální nebo skupinové výuky hry na hudební nástroj).

Přípravné studium

probíhá formou skupinové nebo individuální výuky po dobu maximálně 2 let

Žák

- popíše nástroj a zvládá správné držení nástroje
- zvládá hru na prázdných strunách
- reprodukuje jednoduché rytmicko-melodické motivy

Ročníková zkouška

jednoduchá rytmická cvičení - hra na ozvěnu

říkanky na dvou tónech - ve volném tempu, vytleskávání

poznávání výšky tónů (vyšší – nižší)

1. ročník

Žák

- dokáže popsat nástroj a jeho využití v hudbě
- ovládá správné držení nástroje a základy techniky hry na prázdných strunách
- spojuje notový zápis s orientací na hmatníku v 1. poloze
- rozvíjí hru prstů pravé ruky s dopadem i bez dopadu
- koordinuje pohyby prstů levé a pravé ruky
- ovládá hru jednoduchých skladeb z paměti
- se připravuje na hru stupnic
- si pěstuje melodickou a rytmickou představivost
- je veden učitelem k pravidelnému a systematickému cvičení

Ročníková zkouška

1 stupnice

řada tónů na dvou strunách - e¹, h²

2 lidové písně

2. ročník

Žák

- ovládá správné postavení levé a pravé ruky
- prohlubuje a obohacuje technické i výrazové prostředky získané v předešlém ročníku
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky
- prezentuje vícehlasou hru v rámci svých možností
- věnuje pozornost melodickému a rytmickému citění
- má snahu o zvukovou vyrovnanost a plynulost hry
- je schopen základního dynamického odstínění (p, mf, f.)
- si pěstuje hudební paměť hrou krátkých skladeb z paměti

Ročníková zkouška

2 stupnice se snadnými akordy

cvičení - etuda, na třech melodických strunách s volným basem

2 lidové písně z paměti, nebo jedna snadná přednesová skladba z paměti

3. ročník

Žák

- se orientuje v notovém zápisu a na hmatníku do V. polohy
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu (s použitím dynamiky)
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu písní
- upevňuje získané poznatky probrané v předchozím ročníku
- začíná nacvičovat malé barré
- klade důraz na dynamické odstínění a kvalitu tónu
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- procvičuje náročnější varianty rozložených akordů a využívá jich při hře doprovodů
- si rozšiřuje hudební obzor svou účastí na přehrávkách a koncertech žáků z vyšších ročníků

Ročníková zkouška:

1 stupnice dur, jedna moll s akordy T D T rozloženě – z paměti

1 etuda delší, nebo dvě krátké

2 kratší přednesové skladby různého charakteru – z paměti

doprovod 1 lidové písně

4. ročník

Žák

- navazuje na získané dovednosti z předchozích ročníků
- zvyšuje nároky na vyrovnanost hry, kvalitu tónu a rytmickou preciznost
- přednese repertoár různých stylových období včetně soudobé hudby
- zvládá hru dynamicky, agogicky, je schopen zahrát barré hmaty - malé barré
- je schopen se zapojit do komorní (souborové) hry
- využívá technické a výrazové prostředky (vibrato, tambora, glissando)
- je schopen zhodnotit svůj výkon i výkony svých spolužáků

Ročníková zkouška

stupnice dur a moll do 4 křížků a 1 bé, s kadencí z paměti přes 1-2 oktávy

2 etudy s různým technickým zaměřením

2 skladby z různého slohového období z paměti

doprovod 2 písní

5. ročník

Žák

- upevňuje a rozvíjí probrané učivo ze 4. ročníku
- využívá hru legata odtažného a vzestupného v etudách a skladbách

- se učí přirozené flažolety, velké barré, rasgado ap.
- je schopen při doprovodech písní využít složitější akordové rozklady i rytmy
- je veden učitelem k porozumění a pochopení obsahu hraných skladeb
- hraje v komorní hře
- je schopen zhodnotit svůj výkon i výkony svých spolužáků

Ročníková zkouška

stupnice přes 2 oktávy s kadencemi TSDT typové dur i moll do 4 křížků a 4 bé z paměti

2 etudy odlišného technického zaměření

2 přednesové skladby z různého slohového období (jedna od soudobého autora)

6. ročník

Žák

- navazuje na studium z předchozích ročníků a rozvíjí technickou i výrazovou stránku hry
- je schopen si naladit kytaru - podle ladičky nebo sluchem
- se orientuje v akordických značkách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- zvládá dle svých možností hru z listu a hru z paměti
- se prezentuje při samostatných vystoupeních
- se uplatňuje v komorních (souborových) uskupeních
- se podle svých možností uplatňuje v různých komorních souborech
- zhodnotí výkon svůj i svých spolužáků

Ročníková zkouška:

1 stupnice dur a jedna moll s kadencemi z paměti

2 etudy různého technického zaměření

2 přednesové skladby různého slohového období, z toho jedna od soudobého autora - z paměti

7. ročník

Žák

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)
- se orientuje v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- si rozšiřuje a obohacuje svůj repertoár
- se uplatňuje v komorních (souborových) uskupeních
- dokáže zhodnotit svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

Žák ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským** koncertem, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice dur a 1 moll s kadencemi a obraty kvintakordu z paměti

1 etuda motorického charakteru

1 skladba klasického autora z paměti

1 skladba soudobého autora z paměti

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- uvědoměle používá získané znalosti a dovednosti z předchozího stupně
- prohlubuje a zdokonaluje kytarovou techniku systematickým cvičením
- udržuje rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- věnuje dostatečnou pozornost pohotovému hraní z listu
- rozvíjí svou improvizaci schopnost při doprovodech písní i při hře s jinými nástroji
- upevňuje své znalosti tak, aby byl schopen uplatnění jako sólista, doprovodný hráč nebo člen souboru
- se zapojuje do muzicírování podle svých možností jak ve škole, tak i mimo ni
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře

Ročníková zkouška: 1. a 2. ročník

2 stupnice typové dur a moll s kadencemi z paměti

2 etudy různého charakteru (1 motorická, 1 akordická)

2 přednesové skladby různého slohového období z paměti, z toho 1 od soudobého autora

3. a 4. ročník

Žák

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
 - se orientuje v notovém zápise různých stylových období
 - je schopen samostatného nastudování skladby včetně výrazových prostředků
 - vytváří vlastní doprovody
 - využívá hru z paměti
 - si samostatně vytváří prstoklady
 - plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
-
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy, umí se vyjádřit k dané interpretaci
 - se uplatňuje při hře v komorních (i souborových) seskupeních

Ročníková zkouška: 3. ročník

2 stupnice dur a moll - typové s kadencemi z paměti

2 etudy s různým zaměřením, 1 motorická a 1 akordická

2 přednesové skladby z různého slohového období z paměti, z toho 1 od soudobého autora

Žák ukončí II. stupeň **absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

stupnice a akordy 1 dur, 1 moll, 1 etuda

přednesová skladba

6.2.18 Učební plán Hra na elektrickou kytaru: učební plán č. H 18

I. stupeň

Hra na elektrickou kytaru	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na elektrickou kytaru	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj a ovládá správné držení nástroje
- zvládá hru na prázdných strunách
- reprodukuje jednoduché rytmicko-melodické motivy

Ročníková zkouška

jednoduchá rytmická cvičení - hra na ozvěnu

říkanky na dvou tónech - ve volném tempu, vytleskávání

poznávání výšky tónů - vyšší / nižší

1. ročník

(žákům 1. až 3. ročníku je doporučena hra na akustickou kytaru)

Žák

- umí popsat nástroj a ladění nástroje

- ovládá správné držení nástroje
- ovládá jednoduché prstové cvičení pro levou a pravou ruku
- je schopen hry jednoduchých skladeb z paměti
- ovládá základy techniky hry trsátkem

Ročníková zkouška

1 stupnice

řada tónů na dvou strunách - e¹, h²

2 lidové písně

2. ročník

Žák

- ovládá základní notaci na hmatníku do V. polohy
- zahraje jednoduché stupnice (C dur, G dur, D dur) podle svých možností
- vytvoří a zahraje jednoduchý rytmický motiv
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky
- ovládá podle svých schopností hru jednoduchých skladeb z paměti

Ročníková zkouška

2 stupnice se snadnými akordy

1 etuda na třech melodických strunách s volným basem

2 lidové písně z paměti, nebo 1 snadná přednesová skladba z paměti

3. ročník

Žák

- se orientuje na hmatníku do V. polohy
- vnímá náladu skladby a využívá ji při hře s druhým nástrojem
- využívá při hře dynamického odstínění
- využívá svých znalostí harmonických funkcí, akordů a stupnic při hře doprovodů
- prohlubuje techniku hry pravé a levé ruky

Ročníková zkouška

1 stupnice dur, 1 moll s akordy T D T rozloženě – z paměti

1 etuda delší, nebo 2 krátké

2 kratší přednesové skladby různého charakteru – z paměti
doprovod 1 lidové písně

4. ročník

(žák přechází na elektrickou kytaru)

Žák

- využívá své znalosti ve hře trsátkem pravou rukou
- ovládá hru pravou rukou v rytmických motivech
- prezentuje své znalosti ve stupnicích a akordových značkách

- se zapojí do souborové hry
- obohacuje a rozšiřuje své znalosti o další technické a výrazové prvky
- je schopen jednoduché improvizace

Ročníková zkouška

stupnice dur a moll do 4 křížků a 1 bé, s kadencí z paměti přes 1-2 oktávy
 2 etudy s různým technickým zaměřením
 2 skladby různého charakteru z paměti
 doprovod 2 písní

5. ročník

Žák

- prezentuje své znalosti ve stupnicích a akordických značkách
- se dokáže orientovat na hmatníku do VII. polohy
- se orientuje ve 2-3 oktávových stupnicích
- obohacuje své znalosti v technice hry na elektrickou kytaru (vibrato, slide, legato...)
- rozvíjí improvizaci a orientaci na hmatníku

Ročníková zkouška

stupnice přes 2 oktávy s kadencemi TSDT typové dur i moll do 4 křížků a 4 bé z paměti
 2 etudy odlišného technického zaměření
 2 přednesové skladby různého zaměření

6. ročník

Žák

- se orientuje v akordických značkách
- ovládá rytmické doprovody a improvizaci na jednoduchá harmonická schémata
- rozšiřuje a obohacuje své znalosti v technice hry na elektrickou kytaru
- je schopen hry z listu a hry z paměti

Ročníková zkouška

1 stupnice dur a 1 moll s kadencemi z paměti
 2 etudy různého technického zaměření
 2 přednesové skladby různého charakteru – z paměti

7. ročník

Žák

- se samostatně podle svých schopností připraví na vystoupení
- ovládá základní nástrojovou techniku (hru trsátkem střední obtížnosti)
- je schopen si naladit nástroj sluchem nebo pomocí ladičky
- hraje dle svých schopností plynule ve vyšších polohách v základních tóninách
- se orientuje v notovém zápise i akordových značkách ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek

- hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- dokáže zhodnotit svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

Žák ukončí studium I. stupně veřejným absolventským koncertem, nebo (v případě závažných důvodů) závěrečnou zkouškou v rozsahu:

1 stupnice dur a 1 moll s kadencemi a obraty kvintakordu z paměti

1 etuda motorického charakteru

2 skladby různého zaměření – z paměti

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- uvědoměle používá získané znalosti a dovednosti z předchozího stupně
- se orientuje v tabulatuře
- realizuje své znalosti v rockové hudbě, blues, jazzu, latin
- rozumí základům počítačových hudebních programů (Sibelius, Guitar Pro, Band in box...)
- prohlubuje a zdokonaluje kytarovou techniku systematickým cvičením
- věnuje dostatečnou pozornost pohotovému hraní z listu
- rozvíjí svou improvizaci schopnost při doprovodech písní i při hře s jinými nástroji
- se zapojuje do muzicírování podle svých možností jak ve škole, tak i mimo ni
- objektivně zhodnotí svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře
- doprovází svou hru zpěvem
- prohlubuje své znalosti v počítačových hudebních programech

Ročníková zkouška: 1 a 2. ročník

2 stupnice typové dur a moll s kadencemi z paměti

2 etudy různého charakteru, 1 motorická, 1 akordická

2 přednesové skladby různého zaměření z paměti

3. a 4. ročník

Žák

- nemá potíže se souhrou se spoluhráči ve skupině
- prohlubuje své znalosti v digitálních multi - efektech a kytarových zesilovačích
- využívá dle svých znalostí hudební programy (Sibelius, Guitar Pro, Band in box...)
- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- je schopen samostatného nastudování skladby včetně výrazových prostředků
- využívá hru z paměti
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy, umí se vyjádřit k dané interpretaci
- se uplatňuje při hře v komorních (i souborových) seskupeních

Ročníková zkouška: 3. ročník

2 stupnice dur a moll - typové s kadencemi z paměti

2 etudy s různým zaměřením, 1 motorická a 1 akordická

2 přednesové skladby různého zaměření z paměti

Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

1 stupnice dur a 1 moll - typové s kadencemi z paměti

1 etuda motorická a 1 akordická

2 přednesové skladby různého zaměření z paměti

6.2.19 Učební plán Hra na basovou kytaru (baskytaru): učební plán č. H 19

I. stupeň

Hra na basovou kytaru	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na basovou kytaru	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák

- dokáže popsat nástroj a ovládá správné držení nástroje
- zvládá hru na prázdných strunách
- reprodukuje jednoduché rytmicko-melodické motivy

Ročníková zkouška

jednoduchá rytmická cvičení - hra na ozvěnu

říkanky na dvou tónech - ve volném tempu, vytleskávání

poznávání výšky tónů - vyšší / nižší

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj a jeho jednotlivé části, naučí se obsluhovat kombo (zapnutí, zapojení, zesílení)

- sedí rovně u baskytary a správně pokládá prsty levé ruky na hmatník v základní poloze na všech strunách
- orientuje se v notové osnově a přiřazuje hrané tóny k jejich zápisu v F klíči
- zvládne hru na prázdných strunách hrou střídavě 2 prsty
- dokáže interpretovat snadnou lidovou píseň s doprovodem klavíru, nebo kytary a stupnici dur + kvintakord v 1 oktávě

Ročníková zkouška

B dur v rozsahu 1 oktávy

1 píseň

2. ročník

Žák:

- má pevné postavení levé ruky a na hmatníku se orientuje v 1. a 2. Poloze
- pomocí stupnici dur, technických cvičení a etud rozvine své technické a rytmické schopnosti
- umí naladit nástroj podle ladičky a používat metronom k rozvoji rytmického cítění
- na lidových a bluesových písních a snazších skladbičkách rozvine své hudební cítění

Ročníková zkouška

B, F dur + akord v rozsahu 1 oktávy

1 technické cvičení

1 píseň

3. ročník

Žák:

- rovně sedí (stojí) u baskytary, správně drží levou ruku na hmatníku a tvoří tóny pravidelným střídáním ukazováku a prostředníku pravé ruky
- za pomoci technických cvičení, stupnic dur, kvintakordů a snazších etud rozvine své technické schopnosti
- na hmatníku se orientuje v 1. – 3. Poloze
- plynule čte noty a prstoklady v probíraném učivu a zná základní označení v notaci (předznamenání, takt, tempo, dynamika)
- dokáže interpretovat lidovou píseň, doprovod k bluesové 12, nebo drobnou skladbu za použití dynamiky
- zahraje snazší skladbu či lidovou píseň z paměti
- získané zkušenosti uplatňuje v komorní a souborové hře

Ročníková zkouška

e, a moll + akord v rozsahu 1 oktávy

1 technické cvičení

1 píseň

4. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku od 1. do 4. Polohy s vyjmenováním tónů
- zahraje stupnici dur, pentatonickou i bluesovou v rozsahu 1 oktávy
- vytvoří podle akordických značek snadný doprovod k písni

- se orientuje v písňové a bluesové formě
- uplatňuje své dovednosti ve hře komorní a souborové

Ročníková zkouška

Stupnice dur i moll do 4 béček, 4 křížků

1 technické cvičení

1 píseň nebo doprovod

5. ročník

Žák:

- zná základy techniky slap a hru trsátkem
- rozvine technickou dovednost a rytmickou přesnost
- vytvoří vlastní doprovod k písni či skladbě podle akordických značek a zná základy improvizace
- zdokonalí své hudební cítění poslechem hraných skladeb a souhrnou v hudebních souborech
- uplatňuje své dovednosti ve hře komorní a souborové

Ročníková zkouška

Stupnice dur i moll do 4 béček, 4 křížků

1 technické cvičení

1 píseň nebo doprovod

6. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do 6. polohy
- používá schémata a univerzální prstoklady pro stupnice a akordy
- zahraje doprovod k jazzovému standardu a snazší improvizaci
- umí nastavit korekce na nástroji a kombu
- uplatňuje své dovednosti ve hře komorní a souborové

Ročníková zkouška:

Stupnice dur i moll s akordem do VII. polohy

1 etuda

píseň nebo doprovod

7. ročník

Žák:

- umí používat hru prsty, trsátkem a slap
- na hmatníku se orientuje do 7. polohy
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich členění, stavbu melodie a harmonie
- pod vedením učitele, porovnáním, různé interpretace, rozvíjí žák vlastní hudební představy a rozeznává a dokáže interpretovat skladby různých žánrů
- samostatně nastuduje skladbu, nebo vytvoří vlastní doprovod podle akordických značek
- získané zkušenosti využívá ve hře sólové, komorní a souborové

Žák ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

Dur nebo moll stupnice ve dvou oktávách s akordem

1 etuda

1 přednesová skladba

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák:

- umí používat hru prsty, trsátkem, slap
- využívá dynamických a barevných odstínů k interpretaci hudby
- využívá své schopnosti a získané dovednosti v komorní či souborové hře
- orientuje se v různých hudebních stylech poslechem a rozbořem skladeb
- individuálně se profiluje vlastním výběrem a nácvikem skladby
- samostatně pečuje o svůj nástroj a umí zacházet se zvukovou technikou - kombem

Ročníková zkouška:

stupnice dvouoktávová

1 etuda

1 přednesová skladba

doprovod lidové písně

3. – 4. ročník

Žák:

- v plné šíři využívá získané dovednosti technické a výrazové
- zahraje stupnici dur, moll, pentatonickou i bluesovou ve 2 oktávách
- dokáže hrát podle not i akordických značek různé hudební styly
- vytvoří vlastní doprovod a improvizaci k písni nebo jazzovému standartu
- své dovednosti plně využívá ve hře sólové, komorní a souborové
- absolvuje koncertem nebo závěrečnou zkouškou

Ročníková zkouška ve 3. ročníku:

- stupnice, T5, D7
- 2 etudy, přednes náročnějšího charakteru
- doprovod písně dle akordických značek
- Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**

6.2.20 Učební plán Hra na harfu: učební plán č. H 20

Hra na harfu	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na harfu	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Žák:

- napodobí správné sezení u nástroje
- pojmenuje a vyhledá všechny struny
- při hře střídá ruce
- zahraje podle sluchu říkadla a snadné dětské a lidové písně

Ročníková zkouška:

- 2 snadné skladby nebo lidové písně
- Pokud žák přípravné studium neabsolvoval, musí tyto výstupy prokázat při ročníkové zkoušce v 1. ročníku I. cyklu (včetně požadovaných výstupů pro 1. ročník I. cyklu).

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná svůj nástroj a jeho zvuk
- zvládá základní návyky a dovednosti – správné sezení u harfy, uvolněné držení těla,

- správné postavení rukou, jejich koordinace
- provádí různá cvičení na správné a uvolněné držení těla a rukou, na uvolněné prsty
 - hraje každou rukou zvlášť, postupně s návazností rukou, eventuálně i oběma rukama dohromady
 - hraje pouze 2. prstem, postupně 1. - 3. prstem, případně i prstem 4.
 - hraje podle sluchu
 - orientuje se na strunách harfy
 - orientuje se v notovém zápise, hraje noty a pomlky celé až osminové, čte noty v houslovém a basovém klíči v přiměřeném rozsahu
 - při hře aplikuje techniku vkládání prstů
 - užívá správný prstoklad
 - používá dvojhmaty, eventuálně také trojhmaty
 - hraje cvičení na přípravu stupnic a akordů
 - hraje snadné písně s jednoduchým doprovodem
 - je schopen hrát jednoduché písně podle sluchu
 - hraje snadné skladby formou harfového dua s učitelem

Ročníková zkouška:

- 2 drobné skladby různého charakteru

2. ročník

Žák:

- dbá na správné postavení rukou a prstovou techniku
- hraje všemi 4 prsty
- zvládá souhru pravé a levé ruky v jednoduchých skladbách
- zvládá základy techniky hraní arpeggia
- používá dvouhmaty a trojhmaty
- je schopen číst a používat noty a pomlky celých až šestnáctinových not
- dbá na kvalitu tónu
- rozlišuje náladu jednotlivých skladeb a písní
- tvoří v rámci skladby různé dynamické rozdíly
- použije přeladovací háčky v několika základních tóninách (C Dur, G Dur, Es Dur)
- hraje jednoduché skladby a písně z listu
- hraje jednoduché skladby ve formě harfového dua s učitelem nebo jiným žákem

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou „stroze“ v rozsahu 2 oktáv
- 1 etuda
- 2 drobné skladby různého charakteru

3. ročník

Žák:

- užívá dokonaleji své návyky a dovednosti hry na harfu
- dovede s pomocí učitele vytvářet vlastní prstoklady
- dbá na kvalitu tónu
- hraje stupnice dur a jejich tónické akordy
- hraje arpeggia 3 prsty
- žák je schopen tvořit při hraní skladeb a etud dynamické rozdíly
- zvládá dokonaleji souhru obou rukou
- vyjádří dle svých schopností vlastní hudební názor
- elementárně zhodnotí své a cizí hudební výkony
- hraje skladby různých hudebních období
- použije háčky během hry
- hraje jednoduché skladby z listu
- je schopen hrát v komorní hře s jinými hudebními nástroji formou jednoduchých doprovodných partů

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze a rozloženě, obraty kvintakordů Dur v rozsahu 2 oktáv
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby různého charakteru

4. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- hraje akordy a arpeggia všemi 4 prsty
- kvalitněji užívá probrané technické prvky
- je schopen samostatněji tvořit vlastní prstoklady
- zvládá dokonaleji souhru obou rukou
- hraje adekvátně ke svému věku a již nabytým hudebním zkušenostem jednotlivé skladby a etudy s odpovídajícím výrazem
- je schopen hrát adekvátně obtížné skladby z listu i z paměti
- je schopen adekvátně ke svým schopnostem hrát v komorní hře s jinými nástroji
- je schopen adekvátně ke svým schopnostem zhodnotit své i jiné hudební výkony

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze, rozloženě, arpeggio, obraty kvintakordů Dur v rozsahu 3 oktáv
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby různého charakteru

5. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu, aby hrál bez pazvuků
- hraje stupnice, včetně akordu D7
- zvládá technicky náročnější hru
- samostatně tvoří vlastní prstoklady
- hraje náročnější a obsáhlejší přednesové skladby
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu i z paměti
- zvládá probrané technické prvky
-

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze, rozloženě, arpeggio, obraty kvintakordů Dur, D7 (4 prsty) v rozsahu 3 oktáv
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby různého charakteru

6. ročník

Žák:

- samostatně přistupuje k tvůrčímu zpracování studovaných skladeb s ohledem na své interpretační schopnosti
- hraje stupnice dur v rozsahu 2 – 3 oktáv s ohledem na možnosti nástroje, event. hraje stupnice také v sextách a decimách
- hraje z listu i z paměti přiměřeně obtížné skladby
- je schopen hrát v komorní či souborové hře v různém nástrojovém obsazení

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze, rozloženě, arpeggio, obraty kvintakordů Dur, D7 – malé a velké rozklady (4 prsty) v rozsahu 3 oktáv
- 1 etuda
- 2 přednesové skladby různého charakteru

7. ročník

Žák:

- užívá své technické dovednosti hry na harfu
- žák je schopen již ve větší míře samostatně přistupovat k uměleckému ztvárnění jednotlivých skladeb
- žák je schopen hrát v komorní či souborové hře v různém nástrojovém obsazení
- hraje z listu i z paměti skladby přiměřeně obtížné
- ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením

Ročníková zkouška:

- **Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.**

II. stupeň

1.–3. ročník

Žák:

- uplatňuje získané technické dovednosti a návyky hraní na harfu
- užívá prohloubené interpretační schopnosti k hudebnímu ztvárnění daných skladeb
- podílí se na výběru repertoáru
- dle svých schopností hraje technicky a interpretačně náročnějšími skladbami
- hraje v komorních ansámblech eventuálně v orchestrálních uskupeních
- hraje z listu i z paměti přiměřeně obtížné skladby
- je schopen doprovázet melodické nástroje dle svých technických možností
- v levé ruce ovládá hru „etouffe“ palcem, v pravé hru staccato

Ročníková zkouška:

- stupnice s akordy hrané formou stroze, rozloženě, arpeggio, obraty kvintakordů Dur, D7 – malé a velké rozklady (4 prsty) v rozsahu 3 oktáv
- 2 etudy
- 2 přednesové skladby různého charakteru

4. ročník

Žák:

- vybere společně s učitelem repertoár
- hraje z listu i z paměti přiměřeně obtížné skladby
- interpretuje danou skladbu dle svého vlastního, vnitřního založení
- zahraje flažolety v pravé i levé ruce
- hraje v komorních ansámblech a orchestrálních uskupeních
- ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením

Ročníková zkouška:

Studium II. stupně ukončí žák veřejným absolventským koncertem.

6.2.21 Učební plán Hra na bicí nástroje: učební plán č. H 21

I. stupeň

Hra na bicí nástroje	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Hra na bicí nástroje	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Hra v orchestru					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hra v souboru			(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:													
Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

V první řadě je potřeba získat zájem žáka o hru na bicí nástroje, dostatečně ho motivovat a seznámit ho s různými druhy bicích nástrojů, jejich historií a uplatněním.

Žák

- má zájem o hru na bicí nástroje
- pojmenuje jednoduché bicí nástroje (triangl, činel, claves, shekere...)
- vytleská jednoduché rytmické modely, popřípadě rytmus lidových písní
- umí správně držet tělo při hře na malý buben
- zahraje základní údery na malý buben – pravá a levá ruka (bez rytmu)

Ročníková zkouška:

vytleskat jednoduchý rytmický model předvedený učitelem
doprovod lidové písně na jednoduchý nástroj

1. ročník

Žák

- hraje jednoduché údery P i L rukou, následně ruce střídá (v rytmu)

- chápe hodnoty celé, půlové a čtvrt'ové noty a pomlky
- orientuje se při hře celých, půlových, čtvrt'ových not
- chápe jednoduchou kombinaci rukokladů ve výše uvedených hodnotách not
- opakuje jednoduché rytmy hry na ozvěnu
- získá základy hry na základní části bicí soupravy - malý buben, velký buben a činel
- doprovodí jednoduché lidové písně
- hraje v dynamických odstínech FORTE – PIANO

Ročníková zkouška:

cvičení na střídání rukou

jednoduchá etuda na malý bubínek

2. ročník

Žák

- ovládá základní návyky správného držení paliček a správného posedu za malým bubnem
- zvládá hru v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách not a pomlk
- hraje na malý buben v dynamických odstínech
- dokáže pojmenovat jednotlivé části bicí soupravy
- získá základy techniky hry nohou – velký buben, hi – hat
- rozpozná základní značky speciální notace bicí soupravy (malý buben, velký buben, hi - hat, ride)
- dokáže zahrát na bicí soupravu jednoduchý doprovod

Ročníková zkouška:

jednoduchá etuda na malý buben

cvičení pro základní doprovody na bicí soupravu (žák může doprovodit i jednoduchou lidovou píseň)

3. ročník

Žák

- má upevněnou techniku držení paliček a hry na malý buben a bicí soupravu
- chápe a hraje víření
- rozšíří znalost not v šestnáctinových hodnotách
- má upevněnou techniku hry nohy na velký buben
- rozpozná další základní značky speciální notace bicí soupravy – tom-tomy, floor tom a činel crash
- hraje na všechny části bicí soupravy
- hraje a chápe čtyřtaktovou frázi s breakem
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu na bicí nástroje
- vnímá náladu skladby a dále rozvíjí hudební paměť

Ročníková zkouška:

etuda na malý buben s příslušnými prvky

cvičení pro základní doprovody na bicí soupravu s jednoduchým breakem

4. ročník

Žák

- má osvojeny základy techniky hry akcentů
- rozšíří znalost not v osminových triolách
- zná základní typy rytmických doprovodů zásadních směrů a stylů (beat, blues)
- má upevněnou techniku hry obou nohou
- chápe kombinaci rukokladů
- uplatní schopnost vnímání nálady skladby a podpoří ji vlastní osobitou interpretací pomocí různých výrazových prostředků (dynamika, pohyb těla, použití příslušného typu úderu nebo doprovodu)
- hraje z listu
- hraje jednoduché party v souboru či orchestru
- dokáže se jednoduše zahrát na některé vybrané bicí nástroje z inventáře školy

Ročníková zkouška:

etuda na malý buben s příslušnými prvky

kompozice pro základní typy rytmických doprovodů zásadních směrů a stylů

5. ročník

Žák

- má zvýšenou pohyblivost rukou i nohou pomocí technických cvičení
- má informativní povědomí o jednoduchém přírazu a tlakovém víru
- plně ovládá čtení speciálních značek notace bicí soupravy
- koordinuje pohyb rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- hraje rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích (možnost použít doprovod CD)
- použije breaky s příslušnými technickými prvky
- zdokonalí rytmické cítění a cítění frází
- působí v souboru nebo orchestru

Ročníková zkouška:

etuda na malý buben s použitím příslušných technických prvků

kompozice pro základní typy rytmických doprovodů s použitím breaků (možnost použít doprovod CD)

6. ročník

Žák

- má zažité správné držení těla a paliček při hře na bicí soupravu a malý buben
- rozšíří znalost not v sextolách
- ovládá techniku hry na malý buben s rytmizovaným vířením a přírazem v různém dynamickém odstínu
- upevňuje nezávislost rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- hraje rytmické doprovody s jednoduchými výrazovými prvky
- rozpozná náladu skladby a dokáže použít vhodné prostředky pro interpretaci
- velmi jednoduše improvizuje na daná témata, open sóla
- má informativní povědomí o stavbě soupravy
- působí v souboru nebo orchestru

Ročníková zkouška

etuda na malý buben s použitím příslušných technických i výrazových prostředků
skladba pro bicí soupravu s možností využití vlastní interpretace

7. ročník

Žák

- ovládá všechny výše uvedené techniky hry na malý buben a bicí soupravu
- na informativní úrovni chápe tzv. single paradiddle a dokáže alespoň jeden z nich v pomalém tempu
- zahraje rytmické doprovody se složitějšími technickými a výrazovými prvky
- dokáže zahrát z listu jednodušší etudu na malý buben nebo skladbu na bicí soupravu
- zahraje party různých hudebních žánrů (rockové i swingové styly)
- improvizuje na daná témata a dokáže zahrát jednoduché open sólo
- ovládá hru z listu a hru z paměti dle svých individuálních schopností
- doprovodí svým osobitým způsobem podehrávku CD či hudební těleso
- působí v souboru nebo orchestru
- je připraven ke hře v různých amatérských hudebních seskupeních

Studium I. stupně žák ukončí **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

rytmická stupnice na malý buben se všemi výše uvedenými prvky

etuda na malý buben

etuda pro bicí soupravu

skladba pro bicí soupravu s využitím vlastní interpretace a improvizace

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žák

- učí se složitější technické prvky (akcenty, přírazy, tlakový vír, paradiddle) a výrazové prvky
- plně ovládá koordinaci rukou a nohou
- má rozšířenou znalost not o kvintoly a septoly
- realizuje své myšlenky při doprovodu hudební podehrávky
- zvládá aplikovat varianty paradiddle v jednoduchém groove či breaku
- hraje složitější party různých hudebních žánrů (pop, rock, jazz, latin, funk, afro-cuban)
- hraje složitější party na různé bicí nástroje z listu
- umí zahrát na tympány
- hraje na percuse (conga, bonga, ...)
- dokáže doposud nabyté zkušenosti využít k doprovodu různých hudebních uskupení i hráčů

Ročníková zkouška 1. – 2. ročník:

probíraná látka v daném školním roce

3. – 4. ročník

Žák

- má zafixované složitější technické prvky (akcenty, přírazy, tlakový vír, paradiddle) a výrazové prvky
- ovládá techniku double roll
- plně ovládá koordinaci rukou a nohou
- má rozšířenou znalost not o kvintoly a septoly
- realizuje své myšlenky při doprovodu hudební podehrávky
- zvládá aplikovat varianty paradiddle v jednoduchém groove či breaku
- hraje složitější party různých hudebních žánrů (pop, rock, jazz, latin, funk, afro-cuban)
- hraje složitější party na různé bicí nástroje z listu
- improvizuje a hraje open sóla na bicí soupravu
- umí zahrát na tympány
- hraje na percuse (conga, bonga, ...)
- realizuje vlastní hudební myšlenky
- dokáže doposud nabyté zkušenosti využít k doprovodu různých hudebních uskupení i hráčů
- je připraven hrát v různých amatérských skupinách

Ročníková zkouška 3. ročník:

probíraná látka v daném školním roce

Studium II. stupně žák ukončí **veřejným absolventským vystoupením**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**.

6.2.21 Učební plán Hra na elektronické klávesové nástroje: učební plán č. H 21

I. stupeň

Hra na elektronické klávesové nástroje	Základní studium										
	1./I.*	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hra v souboru Komorní hra Korepetice Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Hra na elektronické klávesové nástroje se zaměřuje na zvládnutí hry na keyboard, jeho technické i mechanické ovládání. Jedná se o elektronický hudební nástroj s klaviaturou. Keyboards obsahují nástrojovou část pro horní i spodní klávesnici, dále různé barvy v doprovodné jednotce a bicí nástroje pro rytmickou jednotku. Díky tomu umožňují hru v různých nástrojových rejstřících s automatickým doprovodem různých stylů.

Keyboard najde uplatnění nejen v sólové hře, ale především ve hře v souboru. Pro své zvukové možnosti se využívá také k doprovodu jiných nástrojů a zpěvu.

Při výuce hry na EKN (u nás keyboard) se žák seznamuje i se základy hry na klavír. Pokud žák již absolvoval několik let hry na klavír, bude při studiu EKN pokračovat ve hře na tento nástroj, a to přibližně na úrovni ročníku odpovídajícího celkové délce studia hry na klavír.

Přípravné studium

Žák

- zná a dodržuje bezpečnostní pravidla při práci s elektronickými klávesovými nástroji
- určí melodii stoupající a klesající
- orientuje se na klaviatuře

- správně sedí u nástroje
- zná klíče potřebné ke hře a notovou osnovu
- chápe notový zápis (délky not a pomlk, noty v houslovém a basovém klíči potřebné ke hře, takt)
- zvládá orientaci v jednoduchém notovém zápise
- umí zahrát jednoduchou písničku (portamento)
- žák dokáže uvést klávesový nástroj do chodu (stand by on / power) a vypnout nástroj (stand by off)
- prokáže své dovednosti na keyboardu, některé z nich případně na klavíru

Ročníková zkouška

1 drobná skladba nebo lidová píseň (jednohlas rozdělený do obou rukou, případně jednoduchá varianta pro hru dohromady)

1 drobná skladba nebo lidová píseň s automatickým doprovodem

- pozn.: celý repertoár žák přednese na keyboard, z toho alespoň 1 skladbu z paměti

1. ročník

Žák

- spojuje notový zápis v houslovém a basovém klíči s orientací na klávesnici v rozsahu potřebném pro hru
- hraje oběma rukama současně
- rozezná melodii vzestupnou a sestupnou, těžkou a lehkou dobu
- používá při hře základní dynamická (p a f) a tempová označení
- ovládá základní klavírní úhozy – portamento, staccato, legato
- odliší melodii od doprovodu
- hraje lidové písně
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň pomocí dudácké kvinty
- rozliší náladu a charakter skladby
- žák se seznamuje s funkcemi nástroje: master volume, voice, style
- prokáže své dovednosti na keyboardu, některé z nich případně na klavíru

Ročníková zkouška

2 drobné skladby různého charakteru (z toho 1 s automatickým doprovodem)

1 lidová píseň s automatickým doprovodem

- pozn.: celý repertoár žák přednese na keyboard, z toho alespoň 1 skladbu z paměti

2. ročník

Žák

- hraje durové stupnice od bílých kláves v rozsahu 2 oktáv zvlášť
- k příslušným stupnicím hraje tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku v rozsahu 2 oktáv zvlášť (tenuto, staccato, rozklad)
- k příslušným stupnicím si osvojuje základy tonální kadence (TSDT)

- podkládá a překládá palec
- chápe frázi
- při hře uplatňuje crescendo, decrescendo a řídí se dalším dynamickým, úhozovým a tempovým označením znázorněným v notovém zápise – dle možností nástroje
- podílí se na výběru přednesové skladby
- veřejným výkonem prezentuje získané dovednosti a podílí se na společných akcích školy
- rozvíjí rytmické cítění
- je schopen kontrolovat sluchem souhru při čtyřruční hře
- zná pojmy potřebné ke hře na elektronické klávesové nástroje: akordová značka, style, voice a samostatně je používá
- seznamuje se s funkcemi v doprovodné části: intro / ending, start / stop a tempo
- při hře uplatňuje funkce split a dual
- umí vytvořit durový akord podle akordové značky
- má osvojeny návyky potřebné pro veřejné vystoupení (oblečení, chování, interpretační dovednosti)
- prokáže své dovednosti na keyboardu, některé z nich případně na klavíru

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v rozsahu 2 oktáv zvlášť

1 tónický kvintakord s obaty ve tvaru trojzvuku (tenuto, staccato, rozklad) v rozsahu 2 oktáv zvlášť

1 etuda

1 přednesová skladba bez automatického doprovodu

2 písně s automatickým doprovodem

- pozn.: celý repertoár žák přednese na keyboard, z toho alespoň 1 skladbu z paměti

3. ročník

Žák

- hraje durové stupnice od bílých kláves a tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku k daným stupnicím v protipohybu v rozsahu 2 oktáv dohromady
- k příslušným stupnicím hraje tonální kadence (TSDT) dohromady
- osvojuje si zjednodušený dominantní septakord zvlášť
- podle notového zápisu rozezná základní klavírní úhozy a při jejich použití se řídí zápisem v textu
- volí vhodnou dynamickou proporcii při hře melodie a jejího doprovodu
- umí interpretovat skladbu odpovídající jeho výrazovým a technickým dovednostem, užívá při ní výrazových prostředků, které dosud zvládl
- procvičuje technické prvky v rytmických nebo úhozových variantách
- doprovází známé písně pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- rozvíjí hru z listu pomocí jednoduchých cvičení či skladeb
- hraje čtyřručně s učitelem nebo spolužákem

- umí zapnout automatický doprovod a nastavit režim fingered (nebo jeho ekvivalent), chápe funkci pitch bend
- je stručně seznámen s historií a vývojem elektronických klávesových nástrojů, jejich technickými možnostmi a uplatněním
- využívá při hře s doprovodem základní funkce: intro, ending, main variation a break
- dokáže uložit a vyvolat nastavení v tzv. bankách
- prokáže své dovednosti na keyboardu, některé z nich případně na klavíru

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v protipohybu v rozsahu 2 oktáv dohromady

1 tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku (tenuto, staccato, rozklad) v rozsahu 2 oktáv dohromady a tonální kadence (TSDT) dohromady

1 etuda

1 přednesová skladba bez automatického doprovodu

2 písně s automatickým doprovodem

- pozn.: celý repertoár žák přednese na keyboard, z toho alespoň 1 skladbu z paměti

4. ročník

Žák

- hraje durové i mollové stupnice (harmonická, melodická) a k nim příslušné akordy ve tvaru trojzvuku rovným pohybem nebo protipohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady
- k příslušným stupnicím hraje tonální kadenci (TSDT) a zjednodušený dominantní septakord dohromady
- prohlubuje dosud získané elementární návyky a dovednosti
- má osvojeny základní znalosti o volbě vhodného doprovodu a rejstříku
- podle taktu volí odpovídající doprovod (polka x valčík)
- poznává širokou škálu hudebních barev na elektronickém klávesovém nástroji a porovnává jejich kvalitu s akustickými nástroji
- samostatně mění tempo automatického doprovodu
- používá a samostatně volí rejstříky a doprovody
- zvládá hru lidových a populárních písní
- navštěvuje skupinové či kolektivní předměty (volí z aktuální nabídky)
- žák samostatně používá funkce: master volume, accomp volume, voice, style / rhythm, start a stop (aktivace doprovodné jednotky), fill in, sync. start, intro, ending
- prokáže své dovednosti na keyboardu, některé z nich případně na klavíru

Ročníková zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) s akordy k dané stupnici ve tvaru trojzvuku rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady

1 tonální kadence (TSDT) a zjednodušený dominantní septakord dohromady

1 etuda

1 přednesová skladba bez automatického doprovodu

2 písně s automatickým doprovodem

- pozn.: celý repertoár žák přednese na keyboard, z toho alespoň 1 skladbu z paměti

5. ročník

Žák

- hraje durové i mollové stupnice s příslušnými akordy ve tvaru trojzvuku nebo čtyřzvuku rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady s příslušnou kadencí a dominantním septakordem
- samostatně doprovází písně pomocí T, S, D dle sluchové kontroly
- se učí zásady registrace nástrojů
- umí pojmenovat jednotlivé ovládací prvky nástroje českou terminologií a zná i základní anglickou terminologii
- ovládá hru podle akordických značek
- využívá adekvátně zvolených zvukových rejstříků a hudebních doprovodů podle typu a stylu hrané skladby
- se zapojuje do skupinových či kolektivních předmětů (volí z aktuální nabídky)
- využívá doprovodné rytmy při hře písní a skladeb: polka, waltz, beat, rock, swing atd.
- ovládá hru akordů v režimu single fingered a multi fingered a umí nastavit různé typy funkcí fingered
- se seznamuje s MIDI a dokáže nástroj propojit s PC
- pracuje s internetem v hudebním prostředí, dokáže vyhledat nahrávky a MIDI soubory

Ročníková zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) s akordy k dané stupnici ve tvaru trojzvuku rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady

1 tonální kadence (TSDT) a dominantní septakord dohromady

1 etuda

1 přednesová skladba bez automatického doprovodu

2 písně s automatickým doprovodem

- pozn.: celý repertoár žák přednese na keyboard, z toho alespoň 1 skladbu z paměti

6. ročník

Žák

- hraje durové i mollové stupnice s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku v rozsahu 2 oktáv rovným pohybem dohromady s příslušnou kadencí a dominantním septakordem
- ovládá dosud získané základní návyky a dovednosti potřebné pro hru na elektronické klávesové nástroje
- rozlišuje hudební styly a žánry
- ke kadencím improvizuje jednoduché melodie
- zná kytarové a harmonické značky, dokáže podle nich a podle charakteru písně samostatně vytvořit jednoduchý doprovod

- využívá hru akordů maj7, sus4, nónový akord včetně jejich obrátů
- vedle T, S, D a jejich obrátů používá při doprovodu písní i kvintakordy na vedlejších stupních
- využívá širší škálu automatického doprovodu
- vnímá charakter hrané skladby, při hře dokáže pracovat s dynamikou, agogikou, výrazem
- se zapojuje do skupinových či kolektivních předmětů (volí z aktuální nabídky)
- samostatně dokáže rozdělit klaviaturu při využití funkce split a pracuje s funkcí voice editing
- využívá funkci tuning, pitch controls při hře s jinými nástroji
- vytvoří a upraví MIDI soubor pomocí počítače a některého notačního programu

Ročníková zkouška

1 durová a 1 mollová stupnice (harmonická, melodická) s akordy k dané stupnici ve tvaru čtyřzvuku rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv dohromady

1 tonální kadence (TSDT) a dominantní septakord dohromady

1 delší, nebo 2 kratší etudy

1 přednesová skladba barokní nebo klasicistní

2 písně nebo přednesové skladby, z toho min. 1 s automatickým doprovodem nebo MIDI doprovodem

7. ročník

Žák

- hraje durové i mollové stupnice s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku v rozsahu 2 oktáv rovným pohybem dohromady s příslušnou kadencí a dominantním septakordem
- ovládá, využívá a propojuje všechny doposud získané dovednosti a návyky technické i výrazové
- používá náročnější rejstříky, používá sekvence
- improvizuje s doprovodem T, S, D
- dokáže samostatně pracovat s funkcemi automatického doprovodu (výběr vhodných rejstříků a rytmických doprovodů), umí samostatně tvořit doprovody k písním a vybraným melodiím
- využívá při hře sustain pedál, volume pedál a switch pedály, u kterých umí nastavit doplňující funkce
- ovládá terminologii v českém i anglickém jazyce
- využívá komunikaci mezi elektronickými hudebními nástroji – MIDI
- dokáže použít elektronické klávesové nástroje jako vstupní terminál pro zadávání dat do počítače
- umí navrstvit několik zvuků na sebe
- zná všechny části nástroje a dokáže je základně popsat
- se zapojuje do skupinových či kolektivních předmětů (volí z aktuální nabídky)

- mění tempo a metrum v průběhu skladby
- nastaví a použije jednoduché zvukové a barevné efekty podle možností nástroje (reverb, chorus, delay, harmony apod.)

Studium I. stupně žák zakončí **veřejným absolventským koncertem** nebo **ročníkovou zkouškou** v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák

- ovládá teoreticky i prakticky septakordy a odvozené akordy (např. "7", "maj7", "sus4")
- při improvizaci uplatňuje vedlejší stupně
- dokáže bez pomoci pedagoga nastavit složitější nastavení nástroje, například využitím funkcí split, dual, registrační paměť, freeze, harmonize aj.
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu, při samostudiu (i při hře) uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- dokáže samostatně pracovat s funkcemi automatického doprovodu (výběr vhodných rejstříků a rytmických doprovodů), umí samostatně tvořit doprovody k písňím a vybraným melodiím
- projevuje samostatnost při výběru i studiu skladeb
- dokáže vyjádřit vlastní stanovisko na znějící hudbu
- nahraje a provede základní editaci MIDI a audio stopy
- aktivně se zajímá hudební dění a inspiruje se jím při hře na EKN, profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- se učí základnímu aranžování a samostatného vytvoření doprovodu k jednoduchým skladbičkám
- se zapojuje do skupinových či kolektivních předmětů (volí z aktuální nabídky)

Ročníková zkouška v 1. a 2. ročníku

2 přednesové skladby různých žánrů

2 písně (lidová a umělá)

3. a 4. ročník

Žák

- dokáže pomocí elektronického klávesového nástroje a počítače svoje hudební představy přenést do notového zápisu, MIDI záznamu nebo audio záznamu
- umí při hře použít dostupných kontrolérů, například volume nebo sustain pedál, pitch bend, modulation, d-beam, ribbon controller, breath controller aj.
- dokáže použít sequencer ve svém nástroji v režimu rychlého záznamu (quick record)

- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu, při samostudiu (i při hře) uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- projevuje samostatnost při výběru i studiu skladeb, inspiruje se novými trendy využití EKN
- při interpretaci hudby různých žánrů respektuje charakter skladeb, jejich obsah a přizpůsobuje tomu styl hry a tvorbu doprovodu
- nastaví uspokojivý poměr hlasitostí partů na mixážní konzoli nástroje
- se učí ovládat základní principy práce s notačními programy
- dokáže vyjádřit vlastní stanovisko na znějící hudbu, rozpozná kvalitní úpravy od kýče
- se zapojuje do skupinových či kolektivních předmětů (volí z aktuální nabídky)

Ročníková zkouška ve 3. ročníku

2 přednesové skladby různých žánrů

2 písně (lidová a umělá)

Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**, nebo **absolventskou zkouškou** v tomto rozsahu: 2 skladby různých žánrů, 2 písně (lidová a umělá).

6.2.22 Učební plán Hra na akordeon: učební plán č. H 22

I. stupeň

Hra na akordeon	Základní studium										
	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Hra v souboru Komorní hra Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky:

Do komorní, případně souborové hry může být žák zařazen i dříve na základě doporučení vyučujícího.

Akordeon zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Jako přenosný vícehlasý nástroj tvoří roli samostatného, doprovodného nebo souborového nástroje. Žádný interpret se neobejde bez dokonalého zvládnutí všech technických možností nástroje, ovšem musíme mít na paměti, že je to prostředek k dosažení vytčeného cíle. Je velmi důležitý celkový hudební a kulturní rozvoj žáka. V poslední době dochází ke změnám v technickém vývoji a nástrojové interpretaci, proto je výuka koncipována tak, aby dávala žákům odborné vzdělání, které jim umožní uplatnit se v amatérské i profesionální činnosti.

Součástí předmětu Hra na akordeon je rovněž hra z listu, tvoření doprovodů k lidovým písním a tancům, komorní nebo souborová hra, hra podle akordových značek a základy improvizace.

Přípravné studium

Žák:

- si osvojuje základní návyky nástrojové hry (sezení a držení)
- určí melodii stoupající a klesající
- rozpozná noty v houslovém klíči od c^1 – g^2
- zná základní basy C, G, D, F
- hraje jednoduché lidové písně podle sluchu

Ročníková zkouška

2 drobné skladby nebo lidové písně (jednohlas, případně jednoduchá varianta pro hru dohromady)

- pozn.: z toho alespoň 1 skladba z paměti

1. ročník

Žák:

- spojuje notový zápis v houslovém a basovém klíči s orientací na nástroji
- orientuje se ve třech řadách levého manuálu (pomocná, základní a durová řada)
- zvládá sezení, držení, upevnění nástroje a postavení obou rukou
- zvládá souhru obou rukou
- zvládá základy vedení měchu
- hraje stupnice C, G, D, F dur v rozsahu 1 oktávy zvlášť a k nim příslušný kvintakord pravou rukou
- používá základní dynamiku: p – f
- rozlišuje základní druhy tempa: pomalu – rychle
- hraje akordický doprovod

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v rozsahu 1 oktávy zvlášť

1 tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku (tenuto, rozklad) pravou rukou

1 etuda

1 lidová píseň nebo přednesová skladba

- pozn.: z toho alespoň 1 skladba z paměti

2. ročník

Žák:

- zvládá základní dovednosti (správné sezení, držení rukou a nástroje)
- hraje durové stupnice od bílých kláves v rozsahu 1 oktávy dohromady (legato, staccato)
- k příslušným stupnicím hraje tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku dohromady (tenuto, staccato, rozklad)
- dovede zahrát legato, staccato, tenuto
- užívá rozšířené polohy v rozsahu oktávy – posun ruky
- hraje dvojhmatové tercie
- používá akordický doprovod dur s kvintovým a terciovým basem
- zdokonaluje se ve vedení fráze pomocí měchu
- zahraje z paměti snadné lidové písně
- hraje skladby různého charakteru
- realizuje skladbu při veřejném vystoupení a umí se při tom vhodně chovat

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v rozsahu 1 oktávy dohromady (legato, staccato)

1 tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku dohromady (tenuto, staccato, rozklad)

1 etuda

2 přednesové skladby (lze zařadit i lidovou píseň)

- pozn.: z toho alespoň 1 skladba z paměti

3. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice do 4 posuvek (legato, staccato) a tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku (tenuto, staccato, rozklad) k daným stupnicím v rozsahu 1 oktávy dohromady
- hraje stupnice a, e, d moll (harmonické a melodické) a tónický kvintakord s obraty v rozsahu 1 oktávy pravou rukou
- zvládá základní dovednosti a návyky a měchovou techniku podle značek
- nasazuje a ukončuje tón správně, je schopen sluchové kontroly
- rozlišuje základní druhy tempa
- zvládá základy agogiky
- orientuje se ve hře synkop a tečkovaného rytmu
- zahraje z listu lidové písně na úrovni 1. ročníku
- podle svých schopností zahraje jednoduché skladby z paměti
- zvládá základy komorní souhry s učitelem

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v rozsahu 1 oktávy dohromady (legato, staccato)

1 tónický kvintakord s obraty ve tvaru trojzvuku dohromady (tenuto, staccato, rozklad)

1 etuda

2 přednesové skladby (lze zařadit i lidovou píseň)

- pozn.: z toho alespoň 1 skladba z paměti

4. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v rozsahu 2 oktáv a k nim příslušné akordy ve tvaru trojzvuku dohromady
- hraje mollové stupnice od bílých kláves (harmonické, melodické) přes 2 oktávy a k nim příslušné akordy ve tvaru trojzvuku pravou rukou
- zahraje melodické ozdoby – příraz, nátryl
- používá dokonaleji měchovou techniku
- dokáže používat vhodné rejstříky
- hraje skladbu s prvky polyfonie
- tvoří doprovody k jednoduchým durovým písním podle akordových značek
- transponuje snadné lidové písně
- dokáže zahrát z listu skladby na úrovni 2. ročníku
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku – volí buď komorní hru, hru v souboru nebo sborový zpěv
- dokáže adekvátně ohodnotit svůj výkon
- interpretuje přednesové skladby s odpovídajícím výrazem na veřejném vystoupení

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v rozsahu 2 oktáv dohromady (legato, staccato) s akordy ve tvaru trojzvuku dohromady (tenuto, staccato, rozklad)

1 mollová stupnice (harmonická, melodická) v rozsahu 2 oktáv s akordy ve tvaru trojzvuku zvlášť

1 etuda

2 přednesové skladby, z toho 1 barokní nebo klasicistní

- pozn.: z toho alespoň 1 skladba zpaměti

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy ve tvaru trojzvuku nebo čtyřzvuku rovným pohybem
- hraje chromatickou stupnici v pravé ruce
- zvládá hru dvojhmatů v obtížnějších cvičeních
- vede měch plynule a odlišuje několik úrovní dynamiky
- uplatňuje náročnější registrační techniku v přednesových skladbách
- dokáže svými slovy zhodnotit svůj výkon
- zahraje z listu jednoduchou skladbu přiměřenou jeho schopnostem
- rozpozná kvalitní hudbu či nahrávku
- aktivně navštěvuje kolektivní výuku – volí buď komorní hru, hru v souboru nebo sborový zpěv

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v rozsahu 2 oktáv dohromady (legato, staccato) s akordy ve tvaru trojzvuku dohromady (tenuto, staccato, rozklad)

1 mollová stupnice (harmonická, melodická) v rozsahu 2 oktáv s akordy ve tvaru trojzvuku dohromady (podle schopností žáka)

1 delší, nebo 2 kratší etudy

2 přednesové skladby, z toho 1 barokní nebo klasicistní

- pozn.: z toho alespoň 1 skladba zpaměti

6. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v protipohybu v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku rovným pohybem dohromady
- hraje dominantní septakord s obraty v pravé ruce
- hraje mollové stupnice rovným pohybem v rozsahu 2 oktáv s příslušnými akordy a jejich obraty ve tvaru čtyřzvuku dohromady
- užívá bohatší měchovou techniku
- dokáže zahrát složitější melodické ozdoby
- pracuje s dynamikou ve skladbě, snaží se vystihnout obsah, charakter a náladu skladby
- určí fráze ve skladbě a základní hudební formy
- dokáže používat rejstříkování v pravé a levé ruce
- reprodukuje lehčí polyfonní skladby
- rozlišuje a hraje skladby různých stylů a žánrů
- posuzuje kriticky vlastní výkon
- hraje jednodušší skladby zpaměti, zahraje z listu skladby na úrovni 3. ročníku

- aktivně navštěvuje kolektivní výuku – volí buď komorní hru, hru v souboru nebo sborový zpěv

Ročníková zkouška

1 durová stupnice v protipohybu a v rozsahu 2 oktáv (legato, staccato) s příslušnými akordy ve tvaru čtyřzvuku dohromady (tenuto, staccato, rozklad), dominantní septakord s obraty v pravé ruce

1 mollová stupnice (harmonická, melodická) v rozsahu 2 oktáv s akordy ve tvaru čtyřzvuku dohromady

1 delší, nebo 2 kratší etudy

2 přednesové skladby různého charakteru

- pozn.: z toho alespoň 1 skladba zpaměti

7. ročník

Žák:

- hraje probranými způsoby stupnice s akordy
- ovládá základní vztahy v tónině – T, D, S
- si osvojil měchovou artikulaci, včetně střídavého měchu (bellow shake)
- zná základní hudební jazyk a dokáže v něm komunikovat, využívá všech zvukových možností nástroje
- zvládá označení a používání rejstříků
- zahraje z listu skladby na úrovni 4. ročníku
- podílí se na výběru repertoáru
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a uplatňuje v ní získané dovednosti
- je schopen kriticky zhodnotit vlastní výkon
- veřejně vystupuje
- nastuduje repertoár na absolventské vystoupení

Studium I. stupně žák zakončí **veřejným absolventským koncertem**, nebo **ročníkovou zkouškou** v rozsahu adekvátním absolventskému vystoupení.

II. stupeň

1. a 2. ročník

Žák:

- zvládá chromatickou stupnici rovným pohybem
- hraje durové stupnice rovným pohybem v dělených terciích
- zahraje velký rozklad dur, moll, dominantní septakord dohromady a zmenšený septakord pravou rukou
- využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti
- vytvoří doprovod dle akordových značek
- zahraje vybrané skladby různých stylů a žánrů z paměti

Ročníková zkouška 1. a 2. ročník

Na závěr každého ročníku vykoná žák postupovou zkoušku, při které přednese alespoň 2 skladby odpovídající náročnosti, odlišného charakteru a žánru.

3. a 4. ročník

Žák:

- ovládá nástrojové, technické a výrazové schopnosti nástroje
- dokáže zahrát všechny durové i mollové stupnice rovným pohybem a protipohybem přes 2 oktávy (legato, staccato)
- dokáže nastudovat samostatně přiměřeně těžkou skladbu – ví, jak si počínat ve stavbě tématu, při hře akordových značek, dokáže odlišit hru různých žánrů a stylů
- interpretuje přednesovou skladbu dle vlastního, vnitřního založení
- vyjádří vlastní názor na svůj výkon, dokáže posoudit interpretaci vlastní i svých spolužáků
- je schopen se profilovat ve zvoleném žánru
- nastuduje repertoár na absolventský koncert

Ročníková zkouška ve 3. ročníku

Na závěr 3. ročníku vykoná žák ročníkovou zkoušku, při které přednese alespoň 2 skladby odpovídající náročnosti, odlišného charakteru a žánru.

Žák ukončí základní studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem**.

V případě závažných důvodů může žák ukončit základní studium II. stupně **závěrečnou zkouškou**. O veřejném vystoupení nebo závěrečné zkoušce rozhodne výsledek povinné absolventské přehrávky.

Závěrečná zkouška ve 4. ročníku

2 skladby odpovídající náročnosti, odlišného charakteru a žánru

6.2.23 Učební plán Sólový zpěv: učební plán č. H 23

I. stupeň

Sólový zpěv	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Sólový zpěv	0,5-1	0,5-1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Povinně – volitelné předměty													
Komorní pěvecký sbor *					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1,5-2	1,5-2	2	2	4	4	4	3	3	3	3	3	3

* Souhrnné ročníkové výstupy I. stupně pro předmět Komorní pěvecký sbor jsou uvedeny v oddílu Kolektivní interpretace (kapitola 7.6).

Přípravné studium

Žák

- rozvíjí hravou formou hudební schopnosti a dovednosti (sluchové vnímání, hudební paměť a představivost, tonální cítění aj.)
- fixuje správnou artikulaci
- dbá na správné držení těla
- fixuje tři fáze dechu (nádech na bránici, zadržování dechu, prodloužený výdech)
- zpívá jednoduchá hlasová cvičení prováděná hravou formou
- zpívá jednoduché lidové písně s hudebním doprovodem

1. ročník

Žák

- fixuje zásady hlasové hygieny a pěvecké techniky
- soustavně dbá na správné a přirozené držení těla
- procvičuje klidné a hluboké dýchání na bránici
- uvolňuje bradu a čelist
- procvičuje vyrovnávání všech vokálů na jednom tónu ve střední hlasové poloze
- se učí hravou formou navozovat hlavový tón
- se učí spojovat notový zápis s hudební představou a správně jej reprodukovat

- zpívá s hudebním doprovodem a učí se zpěvu jednoduchých lidových písní a cappella
- se učí diskutovat o obsahu a náladě písně s učitelem
- je schopen nenáročným pohybem a gesty znázornit obsah zpívaných písní (dramatizace písní), a to s ohledem na svůj věk, schopnosti, temperament a jedinečnost
-

Ročníková zkouška

2 písně odlišného tempa a charakteru, z toho jedna píseň lidová (přednes z paměti)

2. ročník

Žák

- zdokonaluje klidné a hluboké dýchání na bránici
- se učí hravou formou další práci s dechem (hospodaření s dechem, dechová opora pomocí pocitů, představ)
- dbá na uvolněnou bradu a čelist
- zvukově vyrovnává vokály, rozšiřuje dle svých možností hlasový rozsah nad oktávu
- vyrovnává hlas v celé své hlasové poloze
- se učí rozeznat hrudní a hlavový tón
- používá různá sestupná a vzestupná hlasová cvičení v rozsahu kvinty
- se seznamuje s kantilénou a legatem

Ročníková zkouška

1 lidová a 1 umělá píseň odlišných charakterů (přednes z paměti)

3. ročník

Žák

- zná zásady hlasové hygieny a základy pěvecké techniky
- využívá klidné, hluboké dýchání na bránici
- zdokonaluje práci s dechem (dechovou oporu, hospodaření s dechem)
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály a stále dbá na uvolněnou čelist
- podle svých možností dále rozšiřuje hlasový rozsah
- rozezná hlavový a hrudní tón
- se učí spojovat hlavovou a hrudní rezonanci
- vyrovnává hlasový rozsah
- se učí hravou formou pracovat s hrtanem a uvolňovat ho pomocí pocitů např. zívání aj.
- pracuje s kantilénou
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu kvinty a tónický kvintakord s využitím legata
- se učí zpívat dvojhlasně i vícehlasně
- se učí zpěvu se složitějším doprovodem

Ročníková zkouška

1 lidová a 1 umělá píseň odlišných charakterů (přednes z paměti)

4. ročník

Žák

- prohlubuje svou pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- se učí využívat žeberně-bráničního dýchání
- uvědoměle buduje dechovou oporu
- spojuje hlavovou a hrudní rezonanci
- pracuje dále na rozšiřování hlasového rozsahu podle svých individuálních možností
- pracuje na uvolňování hrtanu
- zpívá podle potřeby hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- zpívá dvojhlasé i vícehlasé písně
- zpívá se složitějším doprovodem a zpívá jednodušší lidovou píseň a cappella

Ročníková zkouška

1 lidová a 1 umělá píseň odlišných charakterů, 1 píseň z komorního repertoáru (přednes z paměti)

5. ročník

Žák

- pracuje s pěveckou, dechovou a artikulační technikou
- využívá žeberně-bráničního dýchání a zdokonaluje uvědomělé budování dechové opory
- zpívá podle potřeby hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- zazpívá rozložený kvintakord s vrchní oktávou legato
- využívá cílevědomě legato v písních
- zpívá na volném hrtanu
- má smysl pro intonační přesnost
- má povědomí o kultivovaném hlasovém projevu
- se seznamuje s pěveckou literaturou a s předními pěveckými interprety
- se učí taktně a adekvátně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků i výkony aktivních umělců

Ročníková zkouška

1 lidová a 2 umělé písně odlišných charakterů (přednes z paměti)

6. ročník

Žák

- ovládá základní pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- má smysl pro správné frázování
- využívá legato s prodlužováním a zdokonalováním dechových frází
- rozvíjí smysl pro kultivovaný a přirozený pěvecký projev
- připravuje zpěv staccata
- má povědomí o potřebě intonační sebekontroly

- se učí samostatnosti při nastudování skladeb
- využívá poznatky získané z předchozího studia k samostatné práci
- se seznamuje (podle svých individuálních schopností) se základy hry na klávesový nástroj a získané dovednosti využívá k samostatnému cvičení
- získává přehled o pěvecké literatuře a přeních pěveckých interpretech

Ročníková zkouška

1 lidová a 2 umělé písně odlišných charakterů (přednes z paměti)

7. ročník

Žák

- samostatně ovládá základy pěvecké, dechové a artikulační techniky
- samostatně a uvědoměle ovládá dechovou oporu
- pracuje na základech hry na klávesový nástroj, sloužících k samostatnému cvičení
- je schopen samostatné intonační a technické sebekontroly
- se orientuje v základech pěvecké literatury a má přehled o předních pěveckých interpretech
- se svědomitě připravuje na absolventský koncert odpovídající úrovni 7. ročníku

Žák ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**.

II. stupeň

* *Souhrnné ročníkové výstupy II. stupně pro předmět Komorní pěvecký sbor jsou uvedeny v oddílu Kolektivní interpretace (kapitola 7.6).*

1. a 2. ročník

Žák

- navazuje na vědomosti získané v I. stupni studia
- používá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- v celém svém hlasovém rozsahu propojuje hlavový a hrudní rejstřík
- plně ovládá zvládnutou dechovou techniku
- ovládá samostatně základy pěvecké techniky, je schopen samostatné sebekontroly
- kultivuje nadále tvoření tónu
- zvládá pohotovou orientaci v notovém zápisu
- získané vědomosti využívá při interpretaci skladeb na veřejných vystoupeních

3. a 4. ročník

Žák

- navazuje na vědomosti získané v předešlém studiu
- studuje jednodušší árie podle svých individuálních možností
- má přehled o pěveckých interpretech a orientuje se v základní pěvecké literatuře
- je schopen samostatného nastudování skladeb
- získává zkušenosti pro práci s dynamikou

- je schopen samostatného rozezpívání a samostatného cvičení
- je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální skladby
- kultivovaně interpretuje přednesové skladby na veřejných vystoupeních

Ročníková zkouška 1. - 3. ročník

1 lidová píseň a 2 umělé písně různých stylových období

Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským vystoupením.**

6.2.24 Učební plán Sborový zpěv: učební plán č. H 24

I. stupeň

Sborový zpěv	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Sborový zpěv	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	1						
Nepovinné předměty:													
Pěvecká a hlasová výchova								1	1	1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2

Výuka předmětu Sborový zpěv je koncipována do dvou sborů, a to Přípravného sboru, který je určen pro žáky 1. ročníku přípravného studia. Od 2. ročníku přípravného studia pak žáci navštěvují Dětský pěvecký sbor Malicháček. Vedle tohoto tělesa na škole působí i Komorní pěvecký sbor, primárně určený žákům navštěvujícím předmět Sólový zpěv.

Přípravný sbor

Žáci

- rozvíjejí hudební schopnosti a dovednosti (sluchové vnímání, intonační a tonální citění aj.)
- fixují postupně zásady hlasové výchovy
- se naučí správnému pěveckému postoji
- uplatňují správné dýchání na bránici a dodržování tří fází dechu
- uvolňují čelist na jednotlivé vokály a fixují správnou artikulaci
- provádějí rozezpívání na jednom tónu a zpívají sestupné, později i vzestupné melodie
- procvičují stupnicové postupy a opakované tóny, tónický kvintakord
- umí zopakovat slyšený tón
- umí do tónu slyšeného zazpívat tón jiný
- zpívají s doprovodem a učí se zpěvu jednoduchých lidových písní a cappella
- vystupují na akcích školy a na dalších akcích drobnějšího charakteru
- jsou vedeni k odpovědnosti za společný výkon

I. stupeň:

1. ročník

Žáci:

- umí správně stát při zpěvu
- používají klidné dýchání
- při zpěvu nezvedají ramena
- dokáží zřetelně vyslovovat
- spolupracují mezi sebou, mladší žáci si všímají práce starších žáků, starší jsou mladším žákům dobrým příkladem
- vystupují na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích školy

2. ročník

Žáci:

- používají hlavový tón
- používají klidné dýchání
- učí se měkce nasazovat tóny
- pěstují hudební paměť
- se učí dělit pozornost
- vystupují na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních
- zpívají čistě unisono ve skupině a vzájemně se poslouchají

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích školy

3. ročník

Žáci:

- uvědoměle dbají na správný pěvecký postoj
- zdokonalují žeberně-brániční dýchání
- dokáží vnímat náladu skladby
- užívají přípravných cvičení předcházejících zpěvu dvojhlasu a vícehlasu (rytmický dvojhlas, rytmický vícehlas, rytmický kánon, zpěv písní ve štafetě, zpěv dvou odlišných písní dohromady aj.)
- získávají vědomosti pro zpěv prodlev v jednom hlase
- připravují zpěv nejsnazšího dvojhlasu a postupně podle individuálních schopností žáků obohacují zpěv náročnějším repertoárem
- vystupují na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích školy

4. ročník

Žáci:

- uvědoměle dbají na správný pěvecký postoj
- zdokonalují žeberně-brániční dýchání
- dokáží vnímat náladu skladby
- stále rozšiřují hlasový rozsah
- uvědoměle používají hlavový tón
- udrží se ve dvojhlasu
- reagují na jednotlivá gesta sbormistra
- umí základní schémata dirigentských gest – 2/4, 3/4, 4/4
- vystupují na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích školy

5. ročník

Žáci:

- pracují s hlasem podle svých možností s ohledem na mutační potíže
- rozvíjí hudební představivost
- používají žeberně-brániční dýchání
- rozvíjí vědomé čtení notového zápisu
- vědomě cvičí hudební paměť
- poslouchají hudební ukázky k vybraným skladbám
- se orientují ve struktuře sborové partitury
- vystupují na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích školy

6. ročník

Žáci:

- spolupracují mezi sebou, mladší žáci si všímají práce starších žáků, starší jsou mladším žákům dobrým příkladem
- zvládají vyrovnávání vokálů
- snaží se vyrovnávat barvu v celém rozsahu
- zvládají vícehlasý zpěv
- se aktivně zapojují do uměleckého a kulturního dění ve městě

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích školy

7. ročník

Žáci:

- ovládají základy dechové techniky
- používají měkké nasazení tónů
- užívají zásady správné artikulace a hlasové kultury
- využívají rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- se aktivně zapojují do uměleckého a kulturního dění ve městě

Žáci ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským koncertem**, nebo (v případě závažných důvodů) **závěrečnou zkouškou**.

II. stupeň:

1. a 2. ročník

Žáci:

- rozvíjí a prohlubují vědomosti získané v prvním cyklu studia
- čistě intonují svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- jsou schopni zpívat bez doprovodu melodického nástroje
- jsou schopni kultivovaného sborového zpěvu
- vystupují na koncertech a veřejných kulturních vystoupeních

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích školy

3. a 4. ročník

Žáci:

- pracují s větším rozsahem dynamických a agogických výrazových prostředků
- s jistotou reagují na dirigentská gesta
- kultivovaně interpretují hudební fráze
- vnímají vyváženost jednotlivých hlasů při nácviu a interpretaci sborových skladeb
- prokáží schopnost kolektivní spolupráce
- podílí se na organizační přípravě koncertů a vystoupení
- umí taktně hodnotit výkony své i svých spolužáků

Ročníková zkouška 3. – 4. ročník

- účast na veřejných vystoupeních a akcích školy (3. ročník)
- Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským vystoupením**.

6.2.26 Přípravná hudební výchova: učební plán č. H 26

Přípravná hudební výchova (PHV) – varianta A

PHV A	Týdenní dotace		
	I. pololetí	II. pololetí	Počet žáků ve skupině
PHV	1	1	Maximálně 25
Nástrojové kroužky		1	2 – 4 žáci *
Přípravný sbor	1	1 **	
Celkový týdenní počet hodin	2	2	

Poznámky:

- * hodinu lze rozdělit na dvě části
- ** od 2. pololetí se Přípravný sbor stává nepovinným předmětem

Přípravná hudební výchova (PHV) – varianta B

PHV B	Týdenní dotace		
	I. pololetí	II. pololetí	Počet žáků ve skupině
Povinné předměty			
PHV	1	1	Maximálně 25
Nástrojové kroužky	1	1	2 – 4 žáci *
Nepovinné předměty:			
Přípravný sbor	1	1	
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	

Poznámky:

- * hodinu lze rozdělit na dvě části

Cílem přípravné hudební výchovy je především rozvoj hudebnosti dětí a podchycení jejich zájmu o hudbu. Hravou formou je u nich rozvíjeno sluhové vnímání, intonační a rytmické cítění. Je určena pro žáky pěti- až sedmileté.

Varianta A

Je určena dětem, které na začátku školního roku **nemají zvolený hudební nástroj**. V prvním pololetí navštěvují kolektivní výuku Přípravné hudební výchovy v rozsahu 2 hodin týdně (PHV + Přípravný sbor), od druhého pololetí mají žáci skupinové vyučování hry na vybraný nástroj, přípravný sbor se stává nepovinným předmětem.

Varianta B

Je určena pro děti, které na začátku školního roku **mají zvolený hudební nástroj**. Tyto děti jsou vyučovány v rozsahu 3 vyučovacích hodin týdně (1 hodina kolektivní výuky Přípravné hudební výchovy, 1 hodina Přípravného sboru a 1 hodina individuální nebo skupinové výuky hry na hudební nástroj).

Žáci

- rozlišují výšku tónů, dokáží pohybem znázornit vysoký nebo nízký tón
- poznají a pohybem znázorní stoupající a klesající melodii
- se učí výšku tónu nejen poznat, ale ji i správně intonovat
- se učí správně intonovat stoupající a klesající melodie a nejjednodušší lidové písně
- dokáží správně reprodukovat hru na tělo, rytmické ozvěny, rytmická říkadla aj.
- využívají různé sluchové a rytmické hry volené učitelem
- se učí správně využívat nástrojů orffovského instrumentáře k doprovodné hře
- se seznamují s hodnotami not
- poznají a umí nakreslit houslový klíč a notu
- se orientují v notové osnově v rozsahu c^1 - c^2
- se pomocí slabik a obrázků učí rozlišovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt
- aktivně poslouchají krátké skladby a písně

6.2.27 Hudební nauka: učební plán č. H 27

Předmět Hudební nauka je povinný pro všechny žáky navštěvující hudební obor, a to od 1. do 5. ročníku I. stupně v rozsahu 1 hodiny týdně. Jedná se o kolektivní výuku, přičemž v jedné skupině může být najednou vyučováno max. 15 žáků. Na odloučených pracovištích je z organizačních důvodů umožněno vyučovat kolektiv složený z několika ročníků (výuka pak musí být těmto podmínkám přizpůsobena, např. společným výkladem totožné látky v různých ročnících, větším důrazem na samostatnou činnost žáků apod.).

Hudební nauka vytváří teoretický fundament pro umělecký vývoj každého žáka, je nedílnou součástí individuální nástrojové/pěvecké výuky a tvoří s ní integrální celek. Žáci si během 5letého učebního cyklu osvojují znalosti jednotlivých složek hudební řeči vč. jejího grafického záznamu (notopis, artiklace, dynamika, metrum a tempo, výraz), poznávají hudební formu od nejjednodušších prvků (motiv, téma, věta) ke složitějším celkům a seznamují se s vývojem hudební kultury v českém i evropském kontextu od nejstarších dob až po současnost s důrazem na přední osobnosti, které tento vývoj utvářely (skladatelé, interpreti), a to především na základě aktivního poslechu vybraných ukázek. Vedle toho žáci systematicky rozvíjejí vlastní hudebnost pomocí melodicko-rytmických úryvků a prací s nimi a tvořivou činností zejména s lidovými písněmi. V hlavní budově je k výuce hudební nauky využívána počítačová učebna s interaktivní tabulí, pro niž jsou učitelé vytvořeny multimediální prezentace vč. pracovních listů pro samostatnou (domácí) přípravu žáků a aktivit pro skupinovou práci v hodinách. Výstupy z jednotlivých ročníků vycházejí z očekávaných výstupů vzdělávacího obsahu oblasti Recepte a reflexe hudby RVP ZUV.

1. ročník

Žáci

- rozlišují zvuk a tón, vlastnosti tónu
- definují a popíší vzhled noty, notovou osnovu, houslový – G klíč
- vyjmenují hudební abecedu, umí ji zazpívat
- se orientují v délce not a pomlky (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, šestnáctinová)
- rozlišují pojmy stupnice a tónina
- formulují definici durové stupnice, poznají a zapíší stupnici C dur, G dur a F dur, rozlišují vzestupný a sestupný trojzvuk, orientují se v příslušných tóninách
- se seznámí s takty a taktovými čarami, orientují se v taktech $C = 4/4, 3/4, 2/4, 3/8$ a $6/8$
- se seznámí s notou a pomlkou půlovou s tečkou a čtvrt'ovou s tečkou
- objasní rozdíly mezi základními dynamickými značkami: piano, forte
- rozlišují mezi základními druhy artikulace – staccato, legato
- se seznámí se základními tempovými označeními – andante, moderato, allegro
- charakterizují půltón, celý tón
- rozlišují základní posuvky (křížek, béčko, odrážka), seznámí se s pořadím křížků a béček v předznamenání
- si fixují čtení not z houslového klíče v rozsahu $g - c^3$
- rozlišují basový (F klíč) a houslový klíč
- rozpoznají základní značky v notopisu: repetice, ligatura
- se seznamují s hudebními nástroji (vizuálně, pomocí audio nahrávek) – klavír, housle, kontrabas, kytara, flétna, trubka, buben aj.
- aktivně poslouchají krátké skladby a písně, pracují s nimi

2. ročník

Žáci

- si upevňují učivo 1. ročníku
- charakterizují pojem předznamenání stupnic
- se orientují v durových stupnicích do 4 křížků a 4 béček
- poznají a zapíší tónický durový kvintakord (trojzvuk) k probíraným stupnicím
- se seznámí s a moll, sluchově se učí identifikovat a rozeznat stupnici durovou a mollovou
- odvozují vzdálenější dynamická odstínění: pianissimo, mezzoforte, fortissimo, crescendo, decrescendo
- používají a dovedou zapsat noty na pomocných linkách
- se orientují v zápisu not do basového klíče a seznámí se s druhy oktáv
- vyjmenují a zapíší základní intervaly, zdůvodní definici intervalů
- si fixují a zpívají opěrné písně k probíraným intervalům
- znají a užívají další tempová označení: adagio, ritardando, accelerando
- rozpoznají další značky v notopisu: prima a sekunda volta, da capo atd.
- pojmenují a sluchem poznají základní hudební nástroje, orientují se ve zpěvních hlasech

- aktivně poslouchají vybrané skladby a učí se pojmenovat jejich charakter a náladu
- si upevňují znalosti taktů rytmickými cvičeními
- rozvíjejí vlastní hudebnost prací s písněmi (zejm. lidovými)

3. ročník

Žáci

- si opakují a prohlubují probrané učivo z předchozích ročníků
- definují a zapíší mollové stupnice do 4 křížků a 4 béček (stupnice aiolská, harmonická, melodická), rozlišují mezi paralelními a stejnojmennými stupnicemi
- sestaví a učí se formulovat definici obrátů k příslušným akordům, zachycují do notové osnovy durový a mollový kvintakord a identifikují k nim náležící obraty
- sluchově identifikují a rozlišují kvintakord durový a kvintakord mollový
- rozliší hlavní stupně ve stupnici: tónika, subdominanta, dominanta
- prozkoumají život a dílo Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka s důrazem na jejich význam pro českou hudební kulturu
- se orientují v základních intervalech a rozvíjejí rozlišení intervalů čistých a velkých (sluchově, teoreticky a prakticky)
- si fixují doposud probrané italské hudební názvosloví a rozšiřují výběr o další tempová, dynamická či přednesová označení
- definují značky v notách – triola, akcent (důraz), synkopa, koruna, hra o oktávu výš
- na základě vizuální i sluchové ukázky rozpoznají hudební nástroje a zařadí je do příslušných nástrojových skupin
- se věnují zdokonalování uvědomělého poslechu z vybraných kapitol dějin hudby, odrážejících se od potřeb hudební nauky a hlavního oboru
- rytmicky i intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis, zaznamenají jednoduchou hudební myšlenku
- rozvíjejí vlastní hudebnost prací s písněmi (zejm. lidovými)

4. ročník

Žáci

- opakují probrané učivo z 1. – 3. ročníku
- znají předznamenání durových a mollových stupnic zkombinované se znalostí kvintového a kartového kruhu
- doplní získané vědomosti durovými stupnicemi do 7 křížků a 7 béček
- dosažené informace o durových stupnicích aplikují do stupnic mollových do 7 křížků a 7 béček, dokáží rozlišit pojmy tónina a tónorod
- rozliší a uplatní kvintakordy durové a mollové k probíraným stupnicím, včetně jejich obrátů
- dosavadní znalosti o stupnicích a akordech prohlubují o další pojmy: subdominantní a dominantní kvintakord, dominantní septakord
- se seznámí s problematikou transpozice a umí ji prakticky aplikovat
- se vedle dosud probraných taktů (osminové, čtvrt'ové) orientují i v taktech půlových, zejména v 2/2 (alla breve)
- se seznámí s melodickými ozdobami: příraz, nátryl, mordent, skupinka, obal, trylek

- si prohlubují další znalosti italského hudebního názvosloví podle aktuálních potřeb
- znají intervaly základní a učí se odvozovat intervaly příbuzné, vedle svrchních intervalů pracují i s intervaly spodními
- zařadí a porovnají nejvýznamnější představitele dějin hudby baroka a klasicismu (J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. van Beethovena)
- se orientují v problematice hudební kultury, dokáží vysvětlit pojmy: orchestr, komorní soubor, pěvecký sbor (a jejich druhy), balet
- rozvíjí podstatu národního uvědomění s vazbou na hudbu (Národního divadlo, Rudolfinum, Pražské jaro, Česká filharmonie)
- probrané učivo doplňují kvalitním výběrem poslechu rozličných hudebních období a stylů
- znají a používají enharmonickou záměnu, dvojnásobné a snížené tóny
- rytmicky i intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis, zaznamenají jednoduchou hudební myšlenku
- vytvářejí vlastní melodické a rytmické útvary
- rozvíjejí vlastní hudebnost prací s písněmi (zejm. lidovými)

5. ročník

Žáci

- objasní hudební formy vycházející z probírané učební látky (malá a velká písňová forma, koncert, sonáta, symfonie, symfonická báseň, opera ad.), získané poznatky obohacují o aktivní poslech
- se věnují rozdělení elementárních mezníků v dějinách hudby a seznamují se s životem a dílem klíčových skladatelských osobností (pravěk, starověk, středověk – renesance, novověk – baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus, hudba 20. a 21. století)
- se orientují v problematice hudební kultury, dokáží vysvětlit pojmy: orchestr, komorní soubor, pěvecký sbor (a jejich druhy), muzikál, balet atd.
- rozvíjí podstatu národního uvědomění s vazbou na hudbu (Národního divadlo, Rudolfinum, Pražské jaro, Česká filharmonie)
- obohacují své znalosti nauky o nástrojích o profily významných českých i světových interpretů (vč. pěvců a dirigentů)

7. Kolektivní interpretace: učební plán č. H28

Žák volí z následujících možností: **Čtyřruční hra, Komorní hra, Komorní zpěv, Korepetice, Hra v souboru, Dechový orchestr, Sborový zpěv, Klavírní praxe**

Předmět se zaměřuje na rozvíjení dovedností k souhře minimálně dvou hráčů. Žáci se učí vzájemnému respektu a odpovědnosti za společný výsledek. V případě souhry různých nástrojů si žáci obohacují svou zvukovou představivost. Je možné se jednomu předmětu věnovat několik let, lze je také střídat – nejdříve však na začátku každého školního roku.

Žáci

- využívají poznatků z individuálních lekcí
- vyjadřují vlastní názory, hodnotí souhru, navzájem se poslouchají
- pracují na skladbách různých stylů, z počátku se mohou věnovat úpravám lidových písní
- získávají poznatky o novém repertoáru různých stylů
- při hře v souboru patřičně reagují na dirigentské gesto

7.1 Komorní a souborová hra - dechové nástroje dřevěné

I. stupeň

Komorní hra

Žáci

- získávají základní návyky: začátek hry - nasazení tónu, konec hry-ukončení tónu
- uplatňují všechny získané dovednosti z individuální výuky
- učí se poslouchat a intonovat
- jsou schopni interpretovat skladby různých stylových období

Souborová hra

Žáci

- využívají dovednosti z individuální výuky
- učí se vnímat zvuk celého souboru
- se přizpůsobují spoluhráčům – rytmus, intonace, dynamika
- zvládají pohotovému čtení notového zápisu
- poznávají základní gesta dirigenta

II. stupeň

Komorní hra

Žáci

- rozvíjejí dovednosti ze studia na I. stupni
- zvládají s jistotou vedení svých hlasů v náročnějších skladbách /polyfonie/
- se seznamují s různými styly a žánry /jazz apod./
- jsou schopni si navzájem poradit a pomoci při zvládnutí obtížnějších míst v partech

7.2 Komorní a souborová hra - dechové nástroje žest'ové

I. stupeň

Komorní hra

Žáci

- se učí poslouchat své spoluhráče
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v rytmu, dynamice a celkovém přednesu
- dbají na intonaci, ladění unisono i v akordech
- dbají na správné frázování a nádechy
- se snaží naučit samostatně naladit nástroj v seskupení
- se pod dohledem učitele učí samostatnosti při nácviku skladeb (udání tempa, nástupů atd.)
- si vytvářejí smysl pro kolektivní zodpovědnost
- zodpovědně spolupracují na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- jsou schopni samostatné práce na jednodušších skladbách
-

Souborová hra

Žáci

- mohou být zařazeni do souborové hry od 2. ročníku podle jejich možností a doporučení učitele hlavního oboru
- v souborové hře uplatňují a dále rozvíjejí dovednosti získané v individuálním studiu
- získávají základní návyky při hře v souboru
- se učí vnímat zvuk celého souboru
- poznávají základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)
- se učí sledovat dirigenta a hrát podle jeho gesta
- se učí pohotově číst notový zápis
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovém přednesu

II. stupeň

Komorní hra

Žáci

- prohlubují základní návyky: začátek hry - nasazení tónu, konec hry - ukončení tónu
- uplatňují všechny získané dovednosti z individuální výuky
- dokáží poslouchat a intonačně se přizpůsobovat svým spoluhráčům
- jsou schopni interpretovat skladby různých stylových období

Souborová hra

Žáci

- využívají dovednosti z individuální výuky
- učí se vnímat zvuk celého souboru
- se přizpůsobují spoluhráčům – rytmus, intonace, dynamika
- zvládají pohotově čtení notového zápisu
- poznávají základní gesta vedoucího souboru

7.3 Komorní a souborová hra – kytara a příbuzné nástroje

Komorní hra

I. stupeň

Žáci

- se učí vzájemnému kontaktu a souhře s dalšími nástroji
- využívají znalosti a dovednosti získané v individuální výuce a dokáží je uplatnit při hře podle svých individuálních schopností a možností
- chodí pravidelně na zkoušky a mají spoluzodpovědnost za celý kolektiv
- usilují o kvalitu tónu, rytmickou přesnost a dynamiku
- vystupují na interních a veřejných koncertech
- spolupracují s učitelem a ostatními hráči při výběru repertoáru

II. stupeň

Žáci

- se aktivně podílejí na výběru skladeb různých stylových žánrů a období
- navazují na vědomosti a dovednosti získané ve studiu I. stupně
- kladou důraz na rytmickou preciznost, kultivovanost tónu a výraz
- projevují své hudební cítění a fantazii
- poslouchají nahrávky domácích i světových interpretů a hodnotí je
- účinkují veřejně na různých akcích a koncertech
- jsou schopni samostatné spolupráce s jinými nástroji

Souborová hra

I. stupeň

Žáci

- se učí vzájemnému kontaktu a souhře s dalšími nástroji
- využívají znalosti a dovednosti získané v individuální výuce a dokáží je uplatnit při hře podle svých individuálních schopností a možností
- chodí pravidelně na zkoušky a mají spoluzodpovědnost za celý kolektiv
- usilují o kvalitu tónu, rytmickou přesnost a dynamiku
- vystupují na interních a veřejných koncertech
- spolupracují s učitelem a ostatními hráči při výběru repertoáru

II. stupeň

Žáci

- se aktivně podílejí na výběru skladeb různých stylových žánrů a období
- navazují na vědomosti a dovednosti získané ve studiu I. stupně
- kladou důraz na rytmickou preciznost, kultivovanost tónu a výraz
- projevují své hudební cítění a fantazii
- poslouchají nahrávky domácích i světových interpretů a hodnotí je
- účinkují veřejně na různých akcích a koncertech

- jsou schopni samostatné spolupráce s jinými nástroji
- spolu komunikují, uvědomují si spoluodpovědnost za studované dílo i za celý kolektiv

7.4 Komorní a souborová hra – akordeon

Komorní hra

I. stupeň

Žák:

- užívá základní návyky v komorní hře
- zvládá party intonačně a rytmicky
- naslouchá hře spoluhráčů
- pohotově se orientuje v notovém zápise (zrakově a sluchově)
- používá základy dynamiky, artikulace a agogiky
- je schopen tónového vyrovnání
- hraje skladby různých hudebních stylů přiměřené svému věku a dovednostem

II. stupeň

Žák:

- reprodukuje správně hlavní a vedlejší melodie
- vnímá ostatní hlasy, zodpovědně spolupracuje na společném zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- hraje skladby nejrůznějších slohových období
- je schopen se zapojit ve svém oblíbeném žánru do hry v orchestru nebo souboru

7.5 Sborový zpěv - Dětský pěvecký sbor Malicháček a Komorní pěvecký sbor

Dětský pěvecký sbor Malicháček, který na naší ZUŠ působí od školního roku 2015/2016 je určen pro všechny zájemce o sborový zpěv z ostatních hudebních oborů. Žáci oboru hra na varhany a hra na klavír mají sbor zařazen do učebního plánu jako povinně volitelný předmět, ostatní žáci hudebního oboru jako předmět nepovinný, v obou případech od 2. přípravného ročníku v obou případech. Pro činnost sboru je vyhrazená hodinová dotace v počtu 2 vyučovacích jednotek a všichni jeho aktivní členové mají povinnost se účastnit výuky v celém rozsahu.

** Souhrnné ročníkové výstupy I. i II. stupně pro předmět Sborový zpěv (Dětský pěvecký sbor Malicháček) jsou uvedeny v kapitole 6.2.24.*

Komorní pěvecký sbor je především určen pro starší zájemce z řad pěveckého oddělení (sólový zpěv), zhruba od 3. ročníku I. stupně. Repertoár sboru je zaměřen na náročnější sborovou literaturu – při jeho realizaci žáci vycházejí z dovedností získaných na individuálních hodinách sólového zpěvu.

I. stupeň

Žáci

- využívají dovedností a znalostí získaných v sólovém zpěvu
- rozvíjí dosud získané hudební schopnosti a dovednosti (sluchové vnímání, intonační, tonální a harmonické cítění aj.)
- rozvíjí schopnost zpěvu a cappella
- se učí dělit pozornost

- užívají přípravných cvičení předcházejících zpěvu dvojhlasu a vícehlasu (rytmický dvojhlas, rytmický vícehlas, rytmický kánon, zpěv písní ve štafetě, zpěv dvou odlišných písní dohromady aj.)
- se seznamují se zpěvem kánonů
- zpívají prodlevy v jednom hlase
- se seznamují se zpěvem nejsnazšího dvojhlasu
- prezentují podle svých individuálních možností své dovednosti získané v komorním zpěvu na veřejných vystoupeních

II. stupeň

Žáci

- navazují na dovednosti získané z předchozího studia komorního zpěvu
- využívají samostatněji dovedností a znalostí získaných v sólovém zpěvu
- zpívají nejsnazší i náročnější dvojhlasé písně podle svých individuálních možností
- užívají průpravných cvičení předcházejících zpěvu vícehlasu (trojhlasé a vícehlasé kánony, několik písní současně, lidový dvojhlas s třetím hlasem tvořeným tónikou a dominantou, dvojhlas s třetím hlasem ostinátním aj.)
- seznamují se podle svých individuálních možností se zpěvem nejjednoduššího trojhlasu, případně vícehlasu
- prezentují podle svých individuálních možností své dovednosti získané v komorním zpěvu na veřejných vystoupeních
- získávají odpovědnost za společný výkon
- chápou kolektivní odpovědnost
- vhodně interpretují vícehlasou skladbu s ohledem na její charakter, žánr a styl
- podílí se na přípravě společných vystoupení

7.6 Klavírní a varhanní praxe

Předmět Klavírní a varhanní praxe je určen pro žáky studující obor Hra na klavír a Hra na varhany. Nabízí širší využití podle individuality každého žáka po vzájemné dohodě s pedagogem hlavního oboru, umožňuje žákům uplatnit získané dovednosti v praktickém muzicírování. Předmět nabízí možnost získat hudební zkušenosti ve čtyřruční hře, korepetici, či základech improvizace a tvorby doprovodu.

Předmět Klavírní a varhanní praxe je nabízen od 4. ročníku I. stupně jako povinně volitelný předmět.

I. stupeň

4. - 5. ročník

Žáci (dle odborného posouzení pedagoga)

- se věnují čtyřruční hře, v níž uplatňují své pianistické dovednosti, hrají jednodušší part, než jsou jeho technické schopnosti, zvládají souhru s druhým hráčem
- se věnují korepetici, zvládají doprovodit jednoduchý hudební text s ohledem na souhru, vnímají specifika sólového nástroje
- se věnují doprovodu písní lidových i umělých, analyzují základní akordické značky a drženým akordem doprovodí píseň

- se věnují doprovodů písní z Kancionálu, tvorbě jednoduchých předeher, meziher a doher, které vycházejí z melodického materiálu písně

6. - 7. ročník

Žáci

- praktikují čtyřruční hru dle svých individuálních možností, umějí se soustředit a být zodpovědnými za společný výkon
- znají základní harmonickou kadenci, zvládají doprovod písně pomocí drženého či rozloženého akordu
- korepetují, vnímají skladbu jako celek, přizpůsobují se sólovému nástroji
- využívají základních kadenčních postupů při hře na varhany, kde si zároveň zdokonalují koordinaci rukou a nohou
- doprovázejí jednodušší formou písně z Kancionálu, které mohou uplatnit při své varhanické praxi; na melodický materiál písně improvizují a samostatně vytvářejí jednoduché přede hry, mezihry a dohry

II. stupeň

1. - 2. ročník

Žáci:

- využívají poznatků z individuálních lekcí
- se věnují čtyřruční hře složitějších kompozic, jsou schopni samostatnější přípravy svého partu
- zvládají harmonickou kadenci – základní i rozšířenou (užití obrátů)
- používají jednoduchou stylizaci při doprovodu písně
- se - dle svých možností - věnují korepetici
- získávají poznatky o novém repertoáru různých stylů

3. - 4. ročník

Žáci

- se věnují čtyřruční hře, samostatně zvládají přípravu svého partu
- zvládají rytmicky a výrazově náročnější repertoár, souhru s dalšími interprety a dovedou nést zodpovědnost za vlastní výkon
- chápou a prakticky aplikují složitější akordické značky (alterace, lomené akordy atd.)
- jsou schopni při korepetici vnímat sólový nástroj a věnovat se souhře

7.7 Učební plány předmětu Přípravný dechový orchestr a Dechový orchestr

Dechové orchestry působící na ZUŠ Holice jsou určeny především žákům dechového oddělení, přestože své uplatnění zde nachází také žáci na nástroje klávesové, bicí a žáci studující zpěv. Žáci navštěvující nižší stupně studia (PS 1 – 1, 1. až 3. ročník) si mohou zvolit jako volitelný předmět Přípravný dechový orchestr, kde se již v počátcích zdokonalují ve hře na svůj nástroj, ale také získávají základní návyky a dovednosti.

Dechový orchestr ZUŠ Holice – BaŠaPa, volně navazuje na Přípravný orchestr a patří mezi povinně volitelné předměty. Vybrat si tento předmět mohou žáci od 3. ročníků, studující hru na dechové a bicí hudební nástroje, žáci klávesového a pěveckého oddělení. Hra

v souboru rozvíjí sociální i kulturní cítění žáků a dále prohlubuje a upevňuje získané vědomosti.

7.7.1 Přípravný dechový orchestr – volitelný předmět

Přípravné studium, 1. – 3. ročník

Žáci:

- vycházejí ze znalostí a dovedností získaných v hlavním oboru a hudební nauce
- rozvíjí práci ve skupině
- dbají na domácí přípravu
- rozvíjí intonační a sluchovou představivost
- získávají sluchovou představu o souborové tvorbě
- podílí se na kolektivní práci i přípravě
- učí se rozpoznávat základní dirigentská gesta
- poslouchají starší spoluhráče
- učí se zodpovědnosti za celek

7.7.2 Dechový orchestr (BaŠaPa)

3. - 4. ročník I. stupně

Žáci:

- se učí uplatňovat znalosti a dovednosti získané v hlavním oboru a hudební nauce
- si formují pohotové čtení z notového zápisu
- získávají základní návyky pro hru v orchestru
- se učí vnímat zvuk celého souboru i jednotlivců
- se učí sledovat dirigenta a hrát podle jeho gest
- poznávají a rozlišují základní dirigentská gesta
- rozvíjí intonační a sluchovou představivost
- prohlubují kolektivní práci
- si osvojují základy a zásady orchestrální interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- dodržují zásady etického a estetického vystupování na veřejnosti
- se seznamují s koncertní a orchestrální praxí
- si vytvářejí vlastní názor na interpretaci a učí se komunikovat se spoluhráči i dirigentem
- získávají přehled o podobných souborech ve svého okolí
- se účastní vystoupení a akcí
- se starají s pečlivostí o svěřený nástroj, uniformu a notový materiál.

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích

5. - 7. ročník I. stupně

Žáci:

- dále rozvíjejí znalosti a dovednosti získané v hlavním oboru a hudební nauce
- prohlubují základní návyky pro hru v orchestru
- vnímají zvuk celého souboru, ale i jednotlivců a sólistů
- sledují dirigenta a hrají podle jeho gest
- rozlišují základní dirigentská gesta (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt)

- prohlubují pohotové čtení v notovém zápisu
- rozvíjí intonační, rytmickou a agogickou představivost
- vytváří si uvědomělé chování a smysl pro odpovědnost za kolektivní práci
- mají základní přehled o orchestrální interpretaci různých hudebních stylů a žánrů
- dodržují zásady etického a estetického vystupování na veřejnosti
- jsou okrajově obeznámeni o koncertní a orchestrální interpretaci
- si vytvářejí vlastní názor na interpretaci a komunikují se spoluhráči i dirigentem
- pomáhají s přípravou zkoušky a vystoupení
- se účastní všech vystoupení a akcí
- se starají o svěřený nástroj, uniformu a noty

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích

1. - 4. ročník II. stupně

Žáci:

- jsou vzorem začínajícím žákům
- pomáhají s přípravou zkoušky a vystoupení
- pomáhají dirigentovi s rozehráváním a laděním mladších členů
- komunikují se spoluhráči i dirigentem
- zdokonalují hru s agogikou, intonační, dynamickou a rytmickou přesností
- se samostatně připravují do zkoušek
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovém přednesu
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- si plně uvědomují odpovědnost za společnou práci
- dovedou objektivně zhodnotit výkon svůj i svých spoluhráčů

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích

7.7.3. Dechový orchestr (BaŠaPa) – II. stupeň: učební plán č. H 29

Předmět Dechový orchestr (BaŠaPa) – II. stupně je určen žákům, kteří již ukončili docházku do individuálních předmětů a chtějí nadále rozvíjet své znalosti a dovednosti. Tento předmět mohou absolvovat pouze žáci, kteří dokončili první cyklus ve hře na individuální nástroj a v minulosti již navštěvovali předmět – Hra v orchestru.

II. stupeň

Dechový orchestr BaŠaPa – II. stupeň	Základní studium			
	1./II.	2./II.	3./II.	1./II.
Povinné předměty:				
Dechový orchestr	1	1	1	1
Příprava k souhře	1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	2	2

1. - 4. ročník

Žáci:

- jsou vzorem začínajícím žákům
- pomáhají s přípravou zkoušky a vystoupení
- pomáhají dirigentovi s rozehráváním a laděním mladších členů
- komunikují se spoluhráči i dirigentem
- zdokonalují hru s agogikou, intonační, dynamickou a rytmickou přesností
- se samostatně připravují do zkoušek
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovém přednesu
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- si plně uvědomují odpovědnost za společnou práci
- dovedou objektivně zhodnotit výkon svůj i svých spoluhráčů

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích

7.1 Komorní a souborová hra – smyčcové nástroje

I. stupeň

Komorní hra

Žáci

- získávají základní návyky: začátek hry - nasazení tónu, konec hry-ukončení tónu
- uplatňují všechny získané dovednosti z individuální výuky
- učí se poslouchat a intonovat
- jsou schopni interpretovat skladby různých stylových období

Souborová hra

Žáci

- využívají dovednosti z individuální výuky
- učí se vnímat zvuk celého souboru
- se přizpůsobují spoluhráčům – rytmus, intonace, dynamika
- zvládají pohotovému čtení notového zápisu
- poznávají základní gesta dirigenta

II. stupeň

Komorní hra

Žáci

- rozvíjejí dovednosti ze studia na I. stupni
- zvládají s jistotou vedení svých hlasů v náročnějších skladbách /polyfonie/
- se seznamují s různými styly a žánry /jazz apod./
- jsou schopni si navzájem poradit a pomoci při zvládnutí obtížnějších míst v partech

7.7.4. Smyčcový orchestr – II. stupeň: učební plán č. H 30

Předmět Smyčcový orchestr – II. stupeň je určen žákům, kteří již ukončili docházku do individuálních předmětů a chtějí nadále rozvíjet své znalosti a dovednosti. Tento předmět mohou absolvovat pouze žáci, kteří dokončili první cyklus ve hře na individuální nástroj a v minulosti již navštěvovali předmět – Hra v orchestru

Smyčcový orchestr	Základní studium			
	1./II.	2./II.	3./II.	1./II.
Povinné předměty:				
Smyčcový orchestr	1	1	1	1
Příprava k souhře	1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	2	2

II. stupeň

1. - 4. ročník

Žáci:

- jsou vzorem začínajícím žákům
- pomáhají s přípravou zkoušky a vystoupení
- pomáhají dirigentovi s rozehráváním a laděním mladších členů
- komunikují se spoluhráči i dirigentem
- zdokonalují hru s agogikou, intonační, dynamickou a rytmickou přesností
- se samostatně připravují do zkoušek
- se přizpůsobují svým spoluhráčům v intonaci, rytmu, dynamice a celkovém přednesu
- prohlubují své zkušenosti s prací v kolektivu
- si plně uvědomují odpovědnost za společnou práci
- dovedou objektivně zhodnotit výkon svůj i svých spoluhráčů

Ročníková zkouška:

- účast na veřejných vystoupeních a akcích

8. Vzdělávací obsah výtvarného oboru

8.1 Charakteristika výtvarného oboru

Vzdělávací obsah výtvarného oboru vychází z RVP ZUV, ze vzdělávacích oblastí Výtvarná tvorba, Recepce a Reflexe výtvarného umění. Je zaměřen na rozvoj osobnosti žáka ve všech hlavních výtvarných disciplínách.

Výtvarný obor je rozdělen do 3 oblastí, mezi kterými přirozeně prostupuje získávání znalostí z oblasti výtvarné kultury a výtvarného umění. Těmito oblastmi jsou Plošná tvorba, Prostorová tvorba a Akční tvorba. Výtvarná kultura nabízí prožitky a zážitky při seznamování se s historií svého bydliště či regionu, s historií památných míst, z návštěvy výstav a galerií, z besed o umění, poznává a proniká do základního přehledu historických slohů.

Plošná tvorba zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život nebo na niterný svět žáků. Žáci poznávají výrazové možnosti linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užitě tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzuje i experimentování s materiály, nástroji nebo postupy, které rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické výtvarné postupy, tak na kombinování technik, při kterých se mnohdy ztrácí rozdíl mezi plošnou a plastickou tvorbou.

Vyučované techniky

základy kresby - tužkou, dřívkem, špejlí, perem, uhlem, rudkou, pastely, pastelkou, štětcové techniky

základy malby - temperou, akvarelem, akrylem

základy grafických technik tisku z výšky i hloubky - linoryt, suchá jehla, papíroryt, papírořez

základy textilních technik - tkaní na rámu, batika, niťák

Pozn.: volba technik záleží na učiteli a místě výuky

Prostorová tvorba využívá role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Je závislá i na zvoleném postupu - modelování, tvarování, konstruování. Volnou tvorbu doprovází studijní modelování. Pro základy modelování, tvarování a konstruování je převážně využíván papír, hlína a textil, drát, dřevo.

Akční tvorba je zaměřena na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity a vztahy. Navazuje na jejich výtvarný přepis. Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu atd.

8.2 Výtvarný obor: učební plán č. V 01

I. stupeň

Výtvarný obor	Přípravné studium			Základní studium										
	1.	2.	1./II.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:														
Přípravná výtvarná tvorba	2	2												
Plošná tvorba			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Prostorová tvorba			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelné předměty:														
Akční tvorba			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Akční a objektová tvorba			1	1	1	1	1	1	1	1				
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Přípravná výtvarná výchova

Žák

- dokáže odlišit základní výtvarné techniky
- se učí zacházet se základními výtvarnými materiály a nástroji formou hry
- zná základní barvy
- má snahu vhodně umístit prvky do formátu
- se vžívá do nových situací
- se tvořivě vyvíjí
- se učí komunikovat s učitelem a ostatními žáky
- se učí pracovat v exteriéru

1. – 3. ročník

Plošná tvorba

Žák

- umí pracovat s tužkou, uhlem nebo rudkou, tuší, suchým i mastným pastelem, temperovými barvami (zná jejich vlastnosti a možnosti)
- vědomě používá základní vyjadřovací prostředky plošné tvorby (linie, barva, tvar, kompozice) tak, aby dokázal zobrazit svoji myšlenku
- používá i řemeslně náročnější výtvarnou techniku jako je grafika (tisk z papírové matrice apod.)

- dokáže vnímat a hodnotit nejen vlastní práci, ale i výsledky práce svých spolužáků
- se v průběhu roku zúčastní nejméně jedné výstavy

Prostorová tvorba

Žák

- umí pracovat s hlinou (zná její vlastnosti a možnosti)
- dokáže vytvořit prostorový objekt z různých materiálů (drát, papír, sádra, krabičky, špejle)
- vědomě používá základní vyjadřovací prostředky prostorové tvorby (tvar, objem, kompozice) tak, aby dokázal zobrazit svoji myšlenku

Akční tvorba

Žák

- se učí pracovat ve skupině
- pracuje v exteriéru
- je schopen vžít se do určité situace

Akční a objektová tvorba

Žák

- se učí pracovat ve skupině
- pracuje v exteriéru
- je schopen vžít se do určité situace

4. – 7. ročník

Plošná tvorba

Žák

- zná vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik: akvarel, akrylová barva, linoryt, suchá jehla
- si osvojuje náročnější techniky a umí je kombinovat
- vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barvy, textura atd.), poznává jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- dokáže pozorovat realitu a vědomě ji převádět do výtvarné podoby
- dokáže práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- se orientuje v základních uměleckých slozích a směrech
- používá základní výtvarné pojmy a termíny
- si na základě individuálních zkušeností a diskuzí vytváří vlastní výtvarný názor
- respektuje odlišné názory
- se zdokonaluje v práci v exteriéru
- se nebojí experimentovat s nástroji a materiály
- umí komunikovat s učitelem a ostatními žáky

Prostorová tvorba

Žák

- si sám vybírá podněty z oblasti výtvarné kultury
- dokáže přetvářet realitu do výtvarné podoby
- zachovává postupy pro práci s hlinou a ostatními materiály pro prostorové vyjadřování
- se zdokonaluje ve výtvarném vyjadřování

Akční tvorba

Žák

- dokáže pracovat se zkratkou, znakem, symbolem
- obhájí svoji práci i svůj názor
- využívá netradiční kombinace technik

Akční a objektová tvorba

Žák

- dokáže pracovat se zkratkou, znakem, symbolem
- obhájí svoji práci i svůj názor
- využívá netradiční kombinace technik

Základní studium I. stupně je zakončeno **závěrečnou prací**.

Po celou dobu studia učitel respektuje možnosti a schopnosti žáka.

II. stupeň

Poznámky:

- * Přípravná výtvarná výchova slouží jako mezistupeň pro žáky, kteří nastoupili do ZUŠ ve vyšším věku. Žáci, kteří absolvovali I. stupeň nejsou do tohoto předmětu zařazováni.

1. – 2. ročník

Plošná tvorba

Žák

- rozlišuje a propojuje obsah a formu s jistotou
- vědomě používá výrazové možnosti vybrané plošné techniky
- samostatně řeší výtvarné problémy
- pracuje s vizuálními znaky, symboly
- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování

Prostorová a akční tvorba

Žák

- vědomě používá výrazové a kompoziční možnosti zvolené „prostorové“ techniky
- pracuje v kolektivu s jistotou
- je tolerantní
- pracuje se znaky a symboly

Předmět Výtvarná kultura

Žák

- se aktivně zapojí do řešení výtvarného problému
- dokáže slovně vyjádřit, co pro něho výtvarné dílo znamená
- se orientuje v hlavních uměleckých směrech

3.– 4. ročník

Plošná tvorba

Žák

- pracuje samostatně, vybírá si námět
- dokáže zvolit téma
- si dokáže zvolit výtvarnou techniku, pomocí které bude zvolený námět nejlépe vyjádřen
- správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti

Prostorová a akční tvorba

Žák

- dokáže prezentovat vlastní práci, volí vhodnou formu, adjustaci, výstavní koncepci atd.
- ovládá technologický postup vybrané techniky
- dokumentuje vlastní práce
- pomocí nových forem výtvarného vyjadřování dokáže vyjádřit vlastní myšlenku

Výtvarná kultura

Žák

- je schopen formulovat a obhájit své názory
- vnímá současné výtvarné umění v širších souvislostech
- chápe minulost ve výtvarném umění a dokáže na ni reagovat

Studium II. stupně je zakončeno **závěrečnou prací**.

Po celou dobu studia učitel respektuje možnosti a schopnosti žáka.

9. Vzdělávací obsah literárně - dramatického oboru (LDO):

učební plán č. L 01

Literárně - dramatický obor	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Dramatická průprava	1	1											
Tvořivá dramatika a přednes			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Tvůrčí psaní			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Přípravné studium

Do přípravného studia LDO Holice jsou přijímáni žáci na základě prokázaných předpokladů a podle věku. Náplní přípravného studia je dramatická průprava. Vyučujeme minimálně 7 žáků, maximálně 10 žáků v kolektivní výuce.

Dramatická průprava

Žáci si formou her osvojují základní pohybové, rytmické a mluvní dovednosti. Učí se vyjádřit pocity a náladu pohybem, gestem a výrazem. Učí se spolupracovat, komunikovat s ostatními, improvizovat, prosazovat vlastní názor ve skupině a přinášet nové tvůrčí nápady. Cílem přípravného studia je připravit žáky na studium I. stupně LDO.

Očekávané výstupy:

Žák

- ovládá základní pohybové, rytmické i mluvní dovednosti
- dokáže pomocí dramatického projevu vyjádřit emoce
- spolupracuje a komunikuje s ostatními žáky
- umí vyjádřit svůj názor

Základní studium I. stupně představuje sedmiletý výukový program, který je ukončen závěrečným výstupem, který může mít individuální nebo skupinový charakter. Povinnou náplní studia je Tvořivá dramatika a přednes, tvůrčí psaní a hra s loutkou. Vyučujeme minimálně 7 žáků, maximálně 10 žáků v kolektivní výuce. Po celou dobu studia učitel respektuje možnosti a schopnosti žáka

Tvořivá dramatika a přednes

Tvořivá dramatika a přednes je předmět, představující komplex pohybových a výrazových her, dramatických etud a slovesných cvičení. Žák je pomocí dramatického projevu veden k sebereflexi, zdravému prožívání emocí, k empatii a spolupráci s ostatními. Žáci se hravým způsobem seznamují se základy dramaturgie, recitace a rétoriky. Učí se orientovat se v současném divadelním světě, interpretovat divadelní představení a samostatně vyjádřit vlastní názor a kritiku. Učí se rozpoznat kvalitu literární předlohy, pracují s monologem a dialogem, s poezií i prózou. Učí se srozumitelné artikulaci a kultivovanému slovnímu projevu.

I. stupeň

1. - 3. ročník

Žák

- je schopen autentického hereckého projevu
- aktivně se účastní kolektivních her a etud
- improvizuje na dané téma
- orientuje se v základní divadelní terminologii (role, režisér, jeviště, hlediště apod.)
- dokáže prostřednictvím slovesných her a cvičení zlepšovat vlastní stylistickou a jazykovou vybavenost
- ovládá základy recitace
- spolupracuje s ostatními

4. - 7. ročník

Žák

- ovládá kultivovaný mluvní projev a srozumitelně artikuluje
- dovede zhodnotit výkon ostatních a svůj vlastní
- vyjádří pohybem a hlasem pocit, náladu, duševní stav
- interpretuje divadelní představení a samostatně zhodnotí klady i zápory uměleckého projevu
- rozvíjí svou představivost pomocí dramatických her a scének

Tvůrčí psaní

Tento předmět představuje souhrn dovedností a schopností, souvisejících s psaným projevem. Žák je schopen autentického písemného projevu, dovede rozlišovat slohové postupy a útvary, dokáže interpretovat daný text, zaujmout a objasnit vlastní stanovisko k textu. Žák je schopen kultivovaně formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu. Žák dokáže tvůrčím způsobem navázat na umělecký text, vytvořit vlastní text podle zadání.

1. - 3. ročník

Žák

- je schopen propracovaného autentického písemného projevu
- orientuje se ve slohových útvarech a postupech a dokáže je využívat ve vlastní tvorbě
- vytváří náročnější texty z hlediska formy, stylu i žánru
- dokáže tvůrčím způsobem pracovat s uměleckým textem

4. - 7. ročník

Žák

- dokáže zhodnotit práci druhých i svou vlastní
- dokáže písemně zpracovat své zážitky, zkušenosti i pocity v určitém stylu a dodržet typické výrazové prostředky

II. stupeň

Poznámky:

- * Dramatická průprava slouží jako mezistupeň pro žáky, kteří nastoupili do ZUŠ ve vyšším věku. Žáci, kteří absolvovali I. stupeň nejsou do tohoto předmětu zařazováni.

Přípravné studium II. stupně

Studium II. stupně představuje čtyřletý výukový program, který je ukončen závěrečným výstupem, který může mít individuální nebo skupinový charakter. Povinnou náplní studia je Dramatická tvorba a přednes, tvůrčí psaní a hra s loutkou. Vyučujeme minimálně 7 žáků, maximálně 10 žáků v kolektivní výuce. Po celou dobu studia učitel respektuje možnosti a schopnosti žáka.

Tvořivá dramatika a přednes

Předmět rozvíjí dovednosti získané v předmětu Tvořivá dramatika a přednes, která se vyučuje na prvním stupni LDO. Žáci prohlubují své schopnosti a dovednosti z oblasti dramatického projevu a přednesu. Interpretují divadelní představení a samostatně vyjadřují vlastní názor a kritiku na výkony ostatních. Pomocí složitějších hereckých etud a cvičení se učí využívat výrazové prostředky pro sdělování dramatického obsahu. Žáci se učí vytvářet charakter postavy a stylizace role v daném žánru. Žáci se seznamují s informacemi z oblasti dramaturgie, režírování divadelního představení a scénografie.

1. - 2. ročník

Žák

- orientuje se v divadelní terminologii (role, režisér, jeviště, hlediště, scénografie apod.)
- dokáže prostřednictvím slovesných her a cvičení zlepšovat vlastní stylistickou a jazykovou vybavenost
- dokáže zpracovat dramatický dialog v různých divadelních obměnách
- spolupracuje s ostatními
- vyjádří vztah k hereckému partnerovi
- ovládá kultivovaný mluvní projev a srozumitelně artikuluje
- dovede zhodnotit výkon ostatních a svůj vlastní, zaujímá kritický postoj
- vyjádří pohybem a hlasem charakter určité divadelní role
- interpretuje divadelní představení a samostatně zhodnotí klady i zápory uměleckého projevu
- rozvíjí svou představivost pomocí dramatických her a scének
- podílí se na tvorbě divadelní inscenace (režie, hudba apod.)

3. - 4. ročník

Žák

- je schopen propracovaného autentického hereckého projevu
- aktivně se účastní kolektivních her a etud
- improvizuje na dané téma

Tvůrčí psaní

Tento předmět představuje souhrn dovedností a schopností, souvisejících s psaným projevem. Žák je schopen autentického písemného projevu, dovede rozlišovat slohové postupy a útvary, dokáže interpretovat daný text, zaujmout a objasnit vlastní stanovisko k textu. Žák je schopen kultivovaně formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu. Žák dokáže tvůrčím způsobem navázat na umělecký text, vytvořit vlastní text podle zadání.

1. - 2. ročník

Žák

- je schopen autentického písemného projevu
- rozlišuje slohové postupy a útvary
- dokáže interpretovat daný text

3. - 4. ročník

Žák

- dokáže zaujmout a objasnit stanovisko k textu
- dokáže vytvořit vlastní text podle zadání

10. Vzdělávací obsah tanečního oboru

10.1 Charakteristika tanečního oboru

V tanečním oboru nabízíme prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexní a systematický rozvoj dětí po stránce tělesné a duševní. Každému žákovi, podle míry jeho schopností a zájmu, poskytneme základy odborného vzdělání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník při nejrůznějších neprofesionálních aktivitách, v povoláních, pro která je kultura pohybu vhodným předpokladem, případně pokračovat v dalším studiu směřujícím k profesionálnímu působení.

Ve výuce v tanečním oboru žáky seznamujeme se stavbou i strukturou lidského těla, zákonitostmi pohybu a poskytujeme mu orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu.

Prostřednictvím vzdělávací oblasti **Taneční tvorba a interpretace** žáky učíme základy tanečních technik (technika klasického tance, současného a lidového tance). Rozvíjíme techniku pohybu jako systém specifických prostředků komunikace a seznamuje se způsoby rozvoje a kultivace koordinačních, silových a vytrvalostních schopností, včetně relaxace. Ve vzdělávací oblasti **Receptce a reflexe tanečního umění** žáky učíme schopnosti porozumět komunikačnímu obsahu uměleckého díla a umělecké dílo hodnotit, chápat taneční umění v souvislostech, hodnotit prováděný pohyb i umělecký projev.

10.2 Učební plány vyučovacích předmětů

I. stupeň

Taneční obor	Přípravné studium		Základní studium										
	1.	2.	1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.
Povinné předměty:													
Přípravná taneční výchova	2	2											
Taneční průprava			2	2									
Klasický tanec					1	2	2	2	2	2	2	2	2
Současný tanec					0,5	1	1	1	1	1	1	1	1
Lidový tanec					0,5	1	1	1	1				
Taneční praxe										1	1	1	1
Celkem hodin (bez nepovinných předmětů)	1	1	2	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4

Poznámky k organizaci výuky:

Vyučuje se:

- ve skupině maximálně 15 žáků v přípravném studiu
- ve skupině maximálně 15 žáků v základním studiu I. a II. stupně
- ve skupině maximálně 8 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I.

i II. stupni

- ve skupině minimálně 5 žáků v tanečním souboru

Velikost a obsazení tanečních souborů se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy.

Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.

Týdenní minimální dotace je 20 hodin, optimální pro výuku je 25 hodin.

Přípravná taneční výchova

Žák

- v zájmových a hravých pohybových činnostech a cvičeních si vytváří návyk správného držení těla
- na základě pohybových dovedností a návyků získává správné držení těla v základních polohách na místě, v pohybu z místa
- umí protáhnout a uvolnit celé tělo v základních polohách na místě
- získává pružnost a obratnost
- orientuje se v prostoru a ve vzájemných vztazích
- snaží se rozvíjet základy rytmického a intonačního cítění a elementární schopnost rozlišovat dynamiku
- vhodnými náměty a přiměřenými hudebními skladbami probouzí vnitřní citlivost, pohybovou fantazii a taneční cítění žáků
- zapojuje se do jednoduchých pohybových a tanečních her se zpěvem, říkadly

Žák procvičuje:

- podřepy – pérování v podřepu, dřepy a výpony ve stoji a ve všech základních pozicích (vytočeně i paralelně)
- protažení a uvolnění celého těla
- leh na zádech, leh na zádech pokrčmo, leh na břiše
- chůze přirozená, na pološpičkách, na patách - vpřed
- hudební průprava - takt dvoudobý, třídobý, čtyřdobý
- upevnění pánve pro správné ovládní těžiště
- sed zkřížmo, sed roznožný, sed na patách, sed snožný
- hudební průprava-tónina dur-moll (vesele- zádumčivě)
- protažení a uvolnění páteře
- vysoký klek, klek se vzporem
- průpravné cvičení pro taneční chůzi
- hudební průprava – hudební zvuk (vysoko-nízko)
- protažení a uvolnění svalů trupu
- stoj v I. a II. pozici paralelní i mírně vytočené
- vztahy mezi dětmi – dvojice, trojice, skupina
- hudební průprava- tempo (zrychlovat- zpomalovat)
- protažení a uvolnění dolních a horních končetin
- běh přirozený, sunný, s přednožováním skrčmo – vpřed

- prostor – pohyb vpřed, vzad
- hudební průprava – dynamika (silně- slabě)
- vzosné držení hrudníku, šíje, hlavy
- průpravné cvičení pro taneční běh
- obratnost – rychlé změny základních poloh
- hudební průprava – melodie (stoupající – klesající)
- poskočný krok vpřed v pravidelném i tečkovaném rytmu
- pohyb v prostoru – rozestoupení dětí čelem k bodu 1
- obratnost-kolíbka na zádech
- koníčkový přeskok, výskoky ve stoji i ve dřepu – na místě a vpřed
- rychlé reakce v prostoru – řada, zástup, kruh, chumel
- obratnost – kotoul vpřed, svíčka bez výdrže
- jednoduché pohybové a taneční hry, hry s náčiním

1. ročník

Taneční průprava

Žák

- upevňuje návyk správného držení těla v základních prvcích pohybu na místě, v pohybu z místa
- využívá pohybu z místa, chůzi, běh
- posilováním, zcitlivováním a ovládním jednotlivých svalových oblastí zvyšuje pohyblivost v kloubech
- získává hudební citění a vnitřní citlivost

Žák procvičuje a osvojuje si:

- cvičení pánve v sedu na patách, v lehu na zádech
- cvičení páteře a trupu v sedu tureckém (předklony, záklony)
- cvičení nohou v hlezenním kloubu v lehu na zádech, na boku, na břiše
- pohyb z místa (chůze přirozená, ve výponu, v podřepu, běh)
- cvičení chodidla v přízemních polohách i ve stoji
- cvičení paží (předpažení, upažení, zapažení, vzpažení)
- průpravná cvičení pro švihy paží
- obratnost: kotoul vřed, kolíbka, krčená svíčka
- hudební průprava: tempo, rytmus, dynamika
- cvičení správného držení ramen, hlavy, šíje
- cvičení páteře a trupu ve stoji (předklon, úklon)
- cvičení nohou (ohýbání a protahování v sedu snožném)
- pohyb z místa: chůze s přednožováním skrčmo vpřed (různě po prostoru)
- obratnost (převaly na zemi)
- cvičení paží (ohýbání a protahování ve všech kloubech)
- opakování cvičení pánve, páteře, hlavy, nohou, paží
- cvičení kyčelního kloubu (vytáčení, vtáčení)
- taneční kroky (chůze, krok přísunný, cval stranou)
- prostorová cvičení: po kruhu, osma, diagonála, vlnovka
- cvičení pánve (podsazení – klopení – rotace v lehu na zádech)

- cvičení nohou v sedu roznožném (ohýbání a protahování v koleni i v kotníku)
- rotace hlavy: předklon, záklon, úklon
- cvičení páteře a trupu: rovné a oblé pohyby
- průprava pro skoky: pérování, výskoky, výpony (malé dálkové skoky s rozběhem)
- hudební průprava: tempo, rytmické členění
- pohyby pánve, břicha, páteře, hlavy, paží, nohou opakovat a procvičovat ve všech základních polohách
- obratnost: kotoul vpřed, vzad, z dřepu, ze stoje (zvyšování počtu kotoulů 2 –3)
- prostorové cvičení: chůze v řadách (běh, cval)
- hudební průprava: legato – staccato (taneční vyjádření)
- průpravná cvičení zařazovat do pohybových vazeb
- získané dovednosti prohlubujeme v taneční praxi

Taneční praxe

Žák

- dokáže se aktivně zapojit při přípravě krátkých choreografií a tanců
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v krátkých tancích a improvizaci

2. ročník

3.

Taneční průprava

Žák

- upevňuje návyk správného držení těla v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- přiměřenými cviky zvyšuje celkovou sílu, pružnost, koordinaci a aktivní pohyblivost jednotlivých částí i celého těla
- v různých krátkých kombinacích spojuje chůzi, běh, poskoky, cval, skoky, obraty, otáčky a dochází k jejich neustálému zdokonalování
- získané dovednosti uplatňuje v taneční praxi
- orientuje se v prostoru a ve vzájemných vztazích
- v hudební průpravě rozlišuje předtaktí, rytmická cvičení ve dvoudobém, čtyřdobém taktu a tempa chůze, běhu, poskoku
- pokouší se o pohybové vyjádření různých námětů, projevuje pohybovou fantazii

Žák procvičuje a osvojuje si:

- cvičení pánve v sedu na patách, v kleku roznožném, v kleku se vzporem, v lehu na zádech s pokrčenými koleny
- cvičení hlavy a šíje: kroužení hlavy a rotace hlavy v sedu na patách, v sedu tureckém
- cvičení paží, ramen: zvedání, spouštění, kroužení (ve všech sedech, klecích)
- procvičování frázovaného i plynulého pohybu
- cvičení plynulé chůze vpřed i vzad v pomalém, středním i rychlém tempu, ve dvojicích, trojicích, skupinkách
- cvičení pánve ve stoji – na volnosti
- cvičení tanečního běhu vpřed i vzad (rozběhy z přepadu)

- střídání chůze, běhu v rytmických obměnách, prostorových obměnách – přímé i oblé směry
- hudební průprava: procvičování předtaktí – hudební fráze
- suny pánve v kleku vysokém spojném i roznožném, na volnosti ve stoji roznožném
- obratnost: kotoul vpřed ze dřepu i ze stoje s výskokem před i po kotoulu (spojení několika cvičení do krátké pohybové vazby)
- kotoul vzad ze sedu snožmo i roznožmo, z dřepu i ze stoje
- cvičení hlavy a šíje na volnosti ve stoji (ve vytočené i paralelní pozici)
- cvičení trupu: oblý předklon (v lehu na zádech do sedu, v sedu snožném, roznožném, v sedu pokrčmo vytočeně, v sedu na patách) oblý záklon, oblý úklon
- rytmická cvičení ve dvoudobém, třídobém, čtyřdobém taktu
- cvičení dolních končetin: ohýbání a protahování v kolenní (v lehu na zádech, na břiše, ve všech sedech)
- cvičení paží: ohýbání, protahování, kroužení v loketním kloubu a v zápěstí
- spojování pohybu paže s pohybem z místa i na místě
- průprava pro skoky: výskoky v I. a II. pozici paralelně i vytočeně (odraz, skok, dopad – výška skoku), paže fixovány
- cvičení chodidla: flexe – ohnutí chodidla ve všech sedech
- cvičení dolních končetin: přednožení, zanožení, unožení přes pokrčení v kolenní i bez pokrčení v kolenní ve všech základních polohách přízemních, na volnosti v paralelní i vytočené pozici
- kroužení nohou v kyčelním kloubu na zemi i na volnosti
- obratnost: svíčka ze sedu snožmo i roznožmo, z dřepu i ze stoje
- cvičení páteře: zaoblení, prohnutí (v lehu na zádech, v kleku se vzporem, v kleku na patách)
- úklony páteře – oblé i rovné (na zemi i ve stoji)
- švihy nohou do přednožení, zanožení, unožení (v přízemních polohách i ve stoji)
- cvičení podřepů, dřepů, výponů (v paralelní i vytočené pozici)
- cvičení chodidla (v přízemních polohách i ve stoji)
- cvičení paží: švihy paží – čelný, boční (ve stoji – kruhový)
- dálkový skok s meziskoky i následně
- obratnost: průpravná cvičení pro stoj o rukou a přemet stranou
- improvizace dětí

Taneční praxe

Žák

- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v krátkých tancích a improvizaci

3. ročník

Současný tanec

Žák

- zvládne správné držení těla v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- uvědoměle ovládá jednotlivé svalové skupiny a koordinuje pohyby těla tak, aby pohybový projev byl harmonický
- zvládne základní taneční kroky
- si upevňuje rytmické, dynamické a prostorové citění
- získané dovednosti uplatňuje, rozvíjí a prohlubuje v taneční praxi
- reaguje pohybem na různá tempa, dynamické změny a improvizací dokáže vyjádřit nálady drobných hudebních skladeb
- uplatňuje získané dovednosti, rozvíjí pohybovou fantazii v drobných tanečních skladbách

Žák procvičuje:

- cvičení pánve v lehu na zádech, v kleku roznožmo, kroužení pánve (fázovaně, plynule, ve stoji na volnosti)
- podřepy: pérování v podřepu, dřepy a výpony ve stoji a ve všech základních pozicích (vytočeně i paralelně)
- chůze vpřed, vzad – v různých tempech, taktech, vkládat do jednotlivých vazeb
- cvičení trupu: kroužení hrudníkem v sedu na patách, v kleku, ve stoji – suny hrudníku – fázovaný pohyb, plynulý pohyb (ve všech sedech a klecích)
- plynulá taneční chůze vpřed, vzad, bočně – s křížením vpředu, vzadu a se střídavým křížením (v pomalém, rychlém tempu)
- rozvoj orientace v základních směrech pohybu a prostorových drahách
- vlna trupu – čelná i bočná (v sedu na patách, ve vysokém kleku, ve stoji)
- běh vpřed, vzad, ve vazbách s chůzí
- cvičení ramen – suny a kroužení ve všech sedech, klecích, stoji (rytmizovat, fázovaně, plynule)
- otáčky kolem své osy (průpravná cvičení – ve stoji)
- cvičení hlavy a šíje (ve všech pozicích)
- osma hlavou – plynulý pohyb
- dolní končetiny: aktivní vytáčení a uvolňování v kyčelních kloubech (ve všech pozicích)
- cval vpřed, vzad, stranou ve středním tempu
- švihy nohou vpřed, stranou, vzad ve stoji u tyče
- krok poskočný s přednožováním, zanožováním, unožováním protaženě
- pohyb dostředivý – odstředivý (v chůzi, běhu, dvojice, osma, po kruhu)
- cvičení paží: vertikální a horizontální osma (ve spojení s pohybem nohou)
- hudební průprava: reakce na rozličná tempa a jejich náhlé i postupné změny
- cvičení zápěstí: osma v zápěstí – plynulost pohybu
- cvičení kyvadlového a kruhového švihu ve stoji

Lidový tanec

Žák

- používá taneční kroky:
 - chůze hladká, houpavá
 - krok přísuný vpřed, vzad, stranou
 - přeměnný hladký vpřed, krok polkový
 - krok poskočný, dvojposkočný vpřed, vzad
 - cval bočně, vpřed, řezankový krok, sousedská přísuná, vyšlapávaná, hladká

Žák procvičuje:

- podřepy: pérování v podřepu, dřepy a výpony ve stoji a ve všech základních pozicích (vytočeně i paralelně)
- dvojpolka: kroky patošpičkové a špičkošpičkové, polka hladká, poskočná, kvapík
- mazurka, kalamajka, zahradník
- cval vpřed, vzad, stranou ve středním tempu
- krok přísuný, polka v natáčení, (průplet)
- česká mazurka
- sousedská hladká, přísuná, vyšlapávaná; polka poskočná, houpavá
- kalamajkové příklepy + podupy + potlesky; polka; rejdivání
- kroky polonézové
- zvládá základní prvky dětských lidových her a tanců

Klasický tanec

Žák

- se seznamuje se správným držením těla, s pozicemi dolních a horních končetin, postavením čelem k tyči, základními prvky cvičení u tyče a na volnosti klasické taneční techniky

Žák procvičuje:

- Tyč**
- držení těla v klasickém tanci
 - základní pozice dolních končetin (I., II., III., IV., V. pozice) v postavení čelem k tyči
 - demi-plié v I., II., III., V. pozici čelem k tyči
 - battement tendu z I. pozice stranou, vpřed, vzad
 - battement tendu do demi-plié v I. pozici stranou, vpřed, vzad
 - passé par terre z I. pozice vpřed a vzad
 - rond de jambe par terre en dehors, en dedans
 - battement tendu jeté z I. a V. pozice stranou, vpřed, vzad
 - plié v I., II., III. a V. pozici
 - battement tendu relevé lent na 45° stranou, vpřed, vzad
 - battement tendu jeté piqué z I. pozice stranou
 - relevé na pološpičkách v I., II., V. pozici
 - poloha sur le cou-de pied vpřed, vzad
 - battement frappé stranou, vpřed, vzad
 - battement fondu stranou, vpřed, vzad
 - battement soutenu stranou, vpřed, vzad

- petit battement sur le cou-de-pied – základní poloha
- grand battement jeté z I. a V. pozice stranou, vpřed, vzad
- preparation k rond de jambe par terre
- záklony a úklony trupu čelem k tyči

Volnost:

- épaulement croisé, effacé
- základní pozice paží v klasickém tanci (přípravná poloha 1., 2., 3. pozice) 1 port de bras
- port de bras č. 1., 2., 3
- pozy croisé, effacé, vpřed, vzad
- relevé na pološpičkách v I., II., V. pozici
- pas de bourré s výměnou nohou en dehors, en dedans
- temps lié par terre vpřed, vzad

Skoky:

- changement de pied
- pas échappé do II. pozice
- pas assemblé

Taneční praxe

Žák

- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v krátkých tancích a improvizaci

4. ročník

Současný tanec

Žák

- rozvíjí v krátkých pohybových vazbách v různých polohách na místě i v pohybu z místa smysl pro plynulý harmonický pohyb celého těla s ohledem na zvládnutí změn polohy těžiště
- snaží se o zdokonalování pohybové koordinace
- v improvizaci a výrazových etudách uplatňuje osobité tvořivé schopnosti
- se snaží o taneční vyjádření kratších hudebních skladeb
- v pohybu umí ve větší míře vnímat hudbu a orientovat se v prostoru

Žák procvičuje:

- krátké vazby pohybů pánve, páteře, trupu, hlavy a nohou vycházející ze změny polohy těžiště
- zcitlivování a zpružňování všech částí páteře

- chůze: základní formy v různých tempových i rytmických obměnách, do všech směrů s citlivým vedením paží, s dostředivým i odstředivým sklonem, v různých půdorysných drahách jednotlivě, dvojice, trojice, skupiny
- pohyby hrudníku (sunny)
- krátké vazby švihových pohybů nohou ve všech pozicích paralelně i vytočeně
- poskočný krok: do všech směrů, s různou dynamikou, s pohybem paží
- skoky dálkové
- kleky na jednom koleně, druhá v přednožení, unožení, zanožení
- pohyby pánve: sunny, rotace
- krátké vazby podřepů, dřepů, výponů ve všech pozicích
- běh: základní formy s dostředivým i odstředivým sklonem + paže
- skoky: stříhový, dálkový, poskočný
- různé vazby prvků obratnosti z předchozích ročníků
- obraty u tyče
- cvičení rotace pánve, hrudníku, trupu – vedeně i švihově se stejnosměrným i protisměrným pohybem hlavy a paží
- cval do všech směrů
- improvizace – tanečně vyjádřit krátkou hudební skladbu
- krátké vazby švihových pohybů nohou ve všech pozicích
- obraty, otáčky (průpravná cvičení)
- kombinovat chůzi, běh, poskoky, cval – krátké vazby
- různé druhy převalů: jednotlivě, ve dvojicích
- krátké vazby vedených i švihových pohybů trupu, paží a nohou ve všech pozicích
- využití rekvizit: v přízemních polohách, na volnosti a v pohybu z místa
- v improvizaci a výrazových etudách rozvíjet osobité tvořivé schopnosti
- v krátkých etudách rozvíjet výrazové schopnosti pohybu
- žáci sami tvoří pohybové vazby

Klasický tanec

Žák

- zvládne základní prvky klasické taneční techniky u tyče se zaměřením na správné držení těla

Žák procvičuje:

Tyč

- battement tendu double z I. a V. pozice
- battement tendu demi dégagé do II. pozice
- battement soutenu z I. a V. pozice
- preparace k rond de jambe par terre en dehors, en dedans
- battement tendu jeté do demi-plié z I. a V. pozice
- battement frappé se základní polohou sur le cou-de-pied
- přípravné cvičení pro battement retiré
- battement fondu stranou, vpřed, vzad, špičkou do podlahy
- battement relevé lent na 45 ° stranou, vpřed, vzad
- záklony a úklony trupu čelem k tyči
- půlobraty v V. pozici na pološpičkách

- battement développé na 45 ° stranou, vpřed, vzad
- grand battement tendu jeté na 90 ° stranou, vpřed, vzad
- petit battement sur le cou-de-pied
- battement développé passé
- pas de bourrée suivi na pološpičkách v V. pozici
- pas tombé a pas coupé na pološpičkách
- battement soutenu s vytažením na pološpičky

Volnost:

- postavení en face, épaulement croisé, éffacé
- temps lié par terre vpřed, vzad
- demi - plié v I., II., V. pozici
- port de bras č. 1,2,3
- relevé na pološpičkách v I., II., V. pozici
- pas de bourré s výměnou nohou
- pas balancés
- battement tendu v malých pózách croisé, éffacé
- battement relevé lent na 45 ° stranou, vpřed, vzad
- port de bras č. 4
- 1., 2., 3., 4. arabesque
- otáčení na pološpičkách obou nohou v V. pozici na místě
- relevé na pološpičkách ve IV. pozici na croisée a éffacé
- battement relevé lent na 90°
- všechna probraná cvičení vkládáme do jednoduchého adagia
- provádíme vytahování a vytáčení dolních končetin

Skoky:

- temps levé sauté v I., II., V. pozici
- échappé sauté z I. do II. pozice
- pas assemblé
- trampínové skoky v I., II. pozici
- glissade stranou, vpřed, vzad en face
- double assemblé stranou
- pas assemblé vpřed, vzad
- grand changement de pieds
- pas échappé do II. pozice s ukončením na jedné noze
- sissonnes do pozy 1. a 2. arabesque po diagonále
- sissonnes simples
- pas polka
- pas jetés – stranou
- pas de chat – scénická forma ve spojení se sissonnes v 1. arabesque
- temps levé sauté ve IV. pozici

Taneční praxe

Žák

- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je v svém pohybovém vyjádření

5. ročník

Současný tanec

Žák

- ve větší míře upevňuje v pohybových vazbách v různých polohách na místě i v pohybu z místa smysl pro plynulý, harmonický, koordinovaný pohyb celého těla, založený na zvládnutí těžiště
- prohlubuje hudební a prostorové cítění
- v improvizaci a výrazových etudách ve větší míře rozvíjí své tvořivé schopnosti

Žák procvičuje:

- na zemi: delší vazby pohybů pánve, páteře, trupu, hlavy, dolních končetin vycházející z výraznějších změn polohy těžiště, s citlivým doprovodem horních končetin
- volnost: delší vazby vedených i švihových pohybů trupu, horních a dolních končetin s využitím otáček na místě a v postupu z místa
- v sedech – delší vazby pohybů pánve, páteře, trupu, hlavy, dolních končetin vycházející z výraznějších změn polohy těžiště
- volnost – nepravé svihy horních končetin
- chůze, běh, poskoky, cval, obraty, otáčky v prostorových drahách a vzájemných vztazích
- na zemi – kleky na jednom kolenu + čelná vlna trupu+ paže
- volnost – kroužení pánve, hrudníku, trupu, horních a dolních končetin na místě i v postupu z místa
- vazby švihových pohybů dolních končetin v kombinaci s podřepy, dřepy, výpony paralelně i vytočeně s přidáním pohybů trupu, paží, hlavy
- skoky v kombinaci s chůzí, během, poskoky, cvalem
- pérování dolních končetin v kolenou, nártách, ve všech pozicích paralelní i vytočené na místě i s postupem z místa
- seznámení s technikou M. Graham (kontrakce – releas)
- správné dýchání
- dýchání na 2/4, 4/4 takt + hrudní záklon
- hmity pánve – rovný, oblý předklon
- kontrakce malá, kontrakce vzad
- trojkročka
- demi-plié + kontrakce

- malá kontrakce
- kontrakce v lehu na zádech (až do sedu)
- trojkročka se skokem
- battement tendu + sešlápnutí do IV. pozice
- poskoky, skoky
- kontrakce v kleku, vlna páteře
- pád z vysokého kleku
- jeté s výpady
- poskok s nohou protaženou vzad (jiskřičky) vpřed, stranou

Klasický tanec

Žák

- zvládne základní prvky klasické taneční techniky u tyče a na volnosti se zaměřením na správné držení těla
-

Žák procvičuje:

Tyč - nové postavení – IV. pozice

- demi-plié a grand plié v I. a V. pozici, II. a IV. pozici + port de bras
- battement tendu jeté piqué z I. a V. pozici
- battement tendu jeté do demi-plié
- battement tendu demi degagé a degagé do II. pozice, do IV. pozice
- battement soutenu stranou, vpřed, vzad
- battement frappé – základní poloha sur le cou-de-pied vpřed, vzad, en croix špičkou do podlahy
- battement relevé lents na 45° stranou, vpřed, vzad
- battement retirés
- petit battement sur le cou-de-pied
- grand battement jeté z I. a V. pozice stranou, vpřed, vzad
- battement développé en croix
- grand battement jeté piqué
- battement fondu en croix + plié relevé
- port de bras č. 3
- půlobraty v V. pozici na pološpičkách

Volnost:

- épaulement croissé, éffacé
- battement tendu jeté piqué en croix
- preparace k rond de jambe par terre en dehors, en dedans
- battement fondu špičkou do podlahy stranou, vpřed, vzad
- port de bras č. 1., 2., 3.
- temps lié par terre vpřed, vzad
- relevé na pološpičkách v I., II., IV., V. pozici
- pas de bourré s výměnou nohou
- otáčení na pološpičkách obou nohou v V. pozici

- battement tendu v malých pózách croissée, éffacée
- 1., 2., 3., 4. arabesque
- port de bras č. 4 a 5
- battement tendu jeté v malých a velkých pózách croissée, éffacée
- pas de bourrée bez výměny nohou
- malé, velké pozy croissée, éffacée

Skoky:

- temps levé sauté v I., II., V. pozici
- échappé sauté do II. pozice s výměnou i bez výměny nohy
- changement de pieds
- pas assemblé
- trampolinové skoky v I. pozici
- pas balancés
- sissonnes simple
- pas jeté stranou
- pas de basque
- pas glissade
- grand changement de pieds
- grand échappé do II. pozice
- pas jeté stranou
- pas de basque
- pas de chat

Taneční praxe

Žák

- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je v svém pohybovém vyjádření
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v delších tancích a improvizaci

6. ročník

Současný tanec

Žák

- zaměřuje se na zdokonalování nejrůznějších vazeb pohybových prvků s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- samostatně řeší drobné prostorové, rytmické, výrazové úkoly v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu

Žák procvičuje:

- švihy: trupu, paží – čelný, boční, na místě, s postupem z místa

- kruhový švih trupu a paží – čelný, bočný
- vkládání probraných prvků do delších vazeb
- vlny trupu: bočná na jednom koleně, ve stoji a ve všech pozicích s přenášením váhy těla
- vkládání do kombinací se známými pohyby
- trénink M. Graham
- švihy paží: horizontální a vertikální švih s obratem o 180°
- osmičkový švih paží – malíkovou i palcovou hranou ruky
- skoky: dálkové, výškové, stříhové, výskoky
- hrudník, impulsy hrudníku (vpřed, vzad, stranou v sedu na patách, ve stoji)
- delší varianty skoků – jiskřičky se zanožením, přednožením, unožením
- zadní kontrakce
- plié v kleku
- podsazení pánve + kontrakce
- hrudní záklon
- malou kontrakci
- kontrakci – releas (cvičení v sedech, v lehu na zádech)
- dlouhé náklony
- spirálu – přípravné cvičení
- kontrakci v lehu (přípravné cvičení)
- hlubokou kontrakci (přípravná cvičení)
- uzlový sed: na zemi, ze stoje, v kombinaci s vytažením do stoje
- přenášení váhy – cvičení v prostoru
- trojkročku – po diagonále s otáčením vpravo, vlevo
- poskoky, výskoky
- kontrakce ve stoji ve spojení s demi-plié a battement tendu
- chůzi s rondem

Klasický tanec

Žák

- zvládá koordinaci pohybů dolních a horních končetin u některých základních prvků klasické taneční techniky u tyče i na volnosti

Žák procvičuje:

Tyč - battement soutenu na 45°(přes polohu sur le cou-de-pied)

- battement double frappé
- battement relevé lent na 90° en croix
- battement développé en croix a ve velkých pózách, arabesque, attitude
- grand battement jeté en croix do velkých póz
- battement développé passé
- grand rond de jambe développé
- battement développé passé
- demi rond de jambe développé en dehors, en dedans
- grand battement jeté pointé en croix
- obraty na pološpičkách na obou nohách o 360°

- battement fondu s plié-relevé a s demi-rond de jambe
- preparation a tour z II.,V.,IV.pozice
- pas tombé a pas coupé
- battement soutenu s vytažením na pološpičky
- battement frappé en croix
- grand battement jeté pointé en croix

Volnost:

- battement tendu v malých a velkých pózách
- 1., 2., 3., 4. arabesque
- battement tendu jeté
- port de bras č. 4
- grand battement jeté en croix
- jednoduché adagio z probraných póz
- pas de bourré ballotté
- port de bras č. 6
- preparace pro pirouettes z II.,V.,IV.pozice
- grand battement jeté en croix
- rond de jambe par terre en dehors, en dedans

Skoky:

- glissade stranou, později vpřed, vzad
- double assemblé stranou
- grand changement de pieds
- grand échappé do II.pozice
- grand a petit changement en face
- sissonnes do pózy 1. a 2. arabesque po diagonále
- pas de basque vpřed, vzad – scénická forma
- pas de chat – scénická forma ve spojení s 1.arabesque
- sissonnes ouverte stranou en face
- sissonnes fermé stranou, vpřed, vzad
- temps levé sauté ve IV.pozici
- temps levé sauté na jedné noze
- temps lié sauté vpřed, vzad
- pas jeté z místa

Špičky:

- relevé v I., II.,V.pozici
- pas échappé do II.pozice
- pas couru
- pas assemblé soutenu en face
- pas de bourré s výměnou nohou
- pas de bourré suivi v V.pozici na místě
- pas échappé do IV.pozice na croissé, éffacé
- pas échappé s ukončením na jednu nohu
- obraty v V. pozici

- temps lié vpřed, vzad
- pas assemblé soutenu s ukončením v malých pózách
- pas glissade stranou, vpřed, vzad
- pas sus-sous vpřed, vzad

Taneční praxe

Žák

- užívá základní odborné názvosloví
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je v svém pohybovém vyjádření
- vnímá získané pohybové dovednosti a uplatňuje je v delších tancích a improvizaci

7. ročník

Současný tanec

Žák

- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- se orientuje v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem
- interpretuje zadaný pohybový úkol
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehudebních podnětů
- se podílí na tvorbě taneční kompozice
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činností

Žák procvičuje:

- vazby probraných prvků včetně prvků obratnosti v přízemních polohách i na volnosti
- švihy paží, nohou, trupu
- kruhový švih nohou na volnosti s postupem vpřed
- osmičkový švih pažemi s otáčkou o360°
- vlny trupu – čelná i bočná, na místě, s přenášením váhy těla i s postupem z místa+paže, procvičovat plynule i s akcenty
- procvičovat všechny druhy skoků z předchozích ročníků – kombinovat s chůzí, s během, s převaly, s otáčkami
- impulsy – z pánve vpřed a stranou z přednožení a unožení do výpadu (u tyče, na volnosti, s postupem z místa + paže)
- seznámení s technikou pádu a podchycení, tíhou, rolováním, pérováním, odpérováním
- přípravná cvičení pro cítění osy a závěsného bodu, opozičních bodů, rolování páteře, rolování paží, pérování a odpérování nohou
- cvičení na zemi (M. Graham, J.Limon)

- rolování páteře, pérování
- odpérování vpřed a v natočení
- pérování s natáčením
- cvičení průpravná + cvičení na zemi + cvičení ve stoji (M.Graham, J.Limon)
- pérování ve stoji
- battement tendu do všech směrů
- grand plié + rolování paží + relevé
- švihy trupu ve II.pozici + hrudní záklon
- izolace
- švihy nohou + pohyb paží
- développé vpřed, stranou, vzad + paže a trup
- cvičení na zemi, ve stoji
- cvičení s výpady + paže a trup
- cvičení spirály + hrudní záklon
- fráze na 12 taktů – spojení několika cvičení v jeden celek

Klasický tanec

Žák

- používá odborné názvosloví
- dokáže uplatnit zvládnuté pohybové vazby v tancích a původních choreografiích z baletů

Žák procvičuje:

- Tyč**
- battement soutenu na 45°(přes polohu sur le cou-de-pied)
 - battement double frappé
 - battement relevé lent na 90° en croix
 - battement développé en croix a ve velkých pózách
 - grand battement jeté en croix, do velkých póz
 - battement développé passé
 - grand rond de jambe développé
 - battement développé passé
 - demi rond de jambe développé en dehors, en dedans
 - grand battement jeté pointé en croix
 - obraty na pološpičkách na obou nohách o 360° v V.pozici
 - obraty fouetté na 45° a 90°
 - battement fondu s plié relevé a s demi-rond de jambe
 - preparation a pirouettes z II.,V.,IV.pozice
 - pas tombé a pas coupé na pološpičce
 - battement soutenu s vytažením na pološpičky
 - grand battement jeté pointé en croix

Volnost:

- malé a velké pózy a 1., 2., 3., 4. arabesque
- battement tendu jeté
- všechna port de bras

- grand battement jeté en croix
- jednoduché adagio z procvičených póz
- 1. - 6. port de bras
- preparation pro pirouettes z II.,V.,IV.pozice
- rond de jambe par terre en tournante en dehors, en dedans

Skoky:

- glissade stranou, vpřed, vzad
- grand changement de pieds
- grand échappé do II.,IV.pozice v épaulement croisé
- sissonnes do pózy 3. a 4. arabesque po diagonále
- pas de basque vpřed, vzad
- grand jeté
- grand jeté entrelacée
- saut de basque
- grand fouetté sauté

Špičky:

- relevé v I., II., V. pozici tahem i vskokem (kombinovat, rytmicky prokládat)
- pas échappé double do II. pozice
- pas couru u tyče i na volnosti
- pas assemblé soutenu stranou, vpřed
- pas de bourré s výměnou nohou en face i en tournante
- pas de bourré suivi v V.pozici na místě, v otáčení, v postupu z místa po diagonále
- pas échappé do IV.pozice croisé, éffacé
- pas de bourré ballotté
- détourné v V. pozici

Taneční praxe

Žák

- používá získané dovednosti při vytváření vlastní taneční tvorby
- dokáže uplatnit zvládnuté pohybové vazby v tancích a původních choreografiích z baletů
- samostatně řeší krátké choreografické etudy při kterých vychází ze znalostí tanečních technik z ostatních předmětů
- vnímá a hodnotí obsah choreografického díla
- zúčastňuje se veřejných vystoupení

II. stupeň

Výuka na II. stupni tanečního oboru, metody a formy práce navazují na vzdělávací program I. stupně. Je zaměřena k dokonalejšímu zvládnutí taneční techniky a dále ji rozvíjí. Zaměření a tempo probíraného učiva se řídí nadáním jednotlivých žáků i celkovou úrovní třídy. Taneční praxe navazuje ve všech ročnících na vyučovaný předmět.

II. stupeň

Klasický tanec

1. ročník

Žák procvičuje:

- Tyč**
- prvky provádí v épaulement a na relevé
 - spojuje jednotlivé prvky do vazeb
 - vkládá do vazeb port de bras a pohyby hlavy
 - závěrečné výdrže ve vazbách

- Volnost**
- vkládá prvky en tournante
 - pózy en l'air v adagioových vazbách
 - malé skoky s battu, entrechat quatre, royal
 - pirouette en dehors, en dedans ze IV. a V. pozice

2. ročník

Žák procvičuje:

- Tyč**
- plié – relevé s kročnou nohou na 45°
 - battement frappé na relevé
 - battement fondu double na relevé
 - porté na 90° o 1/4, 1/2 kruhu en dehors, en dedans
 - předklon, záklon – kročná noha na piqué

- Volnost**
- battement tendu a jeté en tournante
 - pózy na 90° a výše – écarté devant, derrière, IV. arabesque, attitude
 - pas de bourrée ballotté
 - pirouette en dehors a en dedans ze IV. a V. pozice několikanásobné
 - piqué en tournant po diagonále
 - malé skoky z croisée na croisée
 - sissonnes fermé a ouverte

3. ročník

Žák procvičuje:

- Tyč**
- battement développé tombé
 - obraty fouetté
 - grand rond de jambe jeté en dehors, en dedans
 - flic-flac přes polohy sur le-cou de pied

- Volnost**
- grand temps lié
 - pas de bourrée en tournante
 - soutenu en tournante po diagonále
 - échappé battu

- assemblé battu
- emboité en tournante
- grand jetés
- grand jeté entrelacé

4. ročník

Žák procvičuje:

- Tyč**
- všechny prvky ve složitějších a rychlejších vazbách
 - všechny prvky na relevé
 - obraty fouetté o 1/2 kruhu en dehors, en dedans

- Volnost**
- rond de jambe par terre en tournante
 - tour ve velkých pózách
 - obraty fouetté
 - pas failli
 - cabrioles
 - entrechat trois, cinque
 - grand jeté en tournante
 - saut de basque
 - temps-lié sauté
 - brisé
 - pas ballonés

Součástí výuky klasického tance může být i špičková technika – la danse sur le pointes.

Obsah výuky se řídí individuálně podle úrovně schopností a fyzické připravenosti jednotlivých žáků ve třídě.

Současný tanec

1. – 4. ročník

Žák procvičuje:

- techniku přirozeného pohybu a jeho zákonitosti ve znalosti anatomie pohybového ústrojí
- práci na souhře jednotlivých tělesných těžišť
- detailní propracování všech možností pohybu trupu, šíje, hlavy a končetin
- vztahy pohybu a prostoru
- dynamiku pohybu
- vzájemné kontakty
- improvizaci
- tvorbu
- rozvíjení taneční a pohybové fantazie
- základy kompozice, práce s tématem, práce s motivem

Taneční praxe

1. – 4. ročník II. stupně

Žák:

- užívá odborné názvosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby
- vnímá a hodnotí choreografické dílo
- hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla
- vnímá rozdílnost v kvalitě a kvantitě vztahů

- chápe vztah tance a hudby (rozdílnost rytmu pohybu a rytmu hudby, vzájemná inspirace, souvislost mezi hudbou a pohybem)
- používá improvizaci k rozvíjení kreativity, k rozvíjení fantazie, k hledání individuálního pohybového vyjádření
- na základě taneční a pohybové fantazie se pokouší o autorskou tvorbu
- dokáže pracovat s motivem, tématem

11. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, vytváříme roční individuální vzdělávací plán. Kromě posudku z pedagogicko-psychologické poradny je podmínkou i žádost zákonných zástupců žáka. Další podmínkou je skutečnost, kdy míra handicapu u takového žáka znemožňuje výuku podle školního vzdělávacího programu.

Pokud je znevýhodněný žák vyučován podle ŠVP, postupujeme v souladu s možnostmi individuálního přístupu k těmto žákům (pomalejší postup, jiné rozvržení učiva v rámci školního roku, výuka v kratších blocích apod.). Vzdělávání těchto žáků vyžaduje individuální přístup a úzkou spolupráci s rodiči. V mnoha případech je potřebná přítomnost rodičů ve vyučovací hodině. Hledáme a vybíráme vhodný způsob výuky, který má blahodárný vliv na psychiku a na celkový rozvoj osobnosti dítěte. Důležitá je trpělivost, vytrvalost, důslednost a láska, protože výsledky se dostavují až po delším časovém období.

12. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy na základě individuálního studijního plánu, který je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka. Je zanesen v třídní knize, navržen učitelem a schválen ředitelem.

Do tohoto studia jsou žáci zařazováni ředitelem na základě doporučení učitele a mimořádných studijních výsledků. Zařazení a setrvání žáků v tomto studijním programu je podmíněno úspěšným vykonáním komisionální zkoušky.

Těmto žákům může být přidělena vyšší hodinová dotace na konkrétní školní rok. Podmínky pro rozhodnutí ředitele školy o vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu:

- Doporučení školského poradenského zařízení
- Žádost zákonných zástupců žáka
- doporučení učitele

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k potřebám žáka. Možnosti péče o mimořádně talentované žáky:

Žáci, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují na studium ve středních nebo na vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální vzdělávací plán nevytváříme. V takovém případě přizpůsobujeme výuku možnostem žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinových dotací v individuální výuce i kolektivní interpretaci, rozšíření obsahu učiva). O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi k uměleckému vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného studijního zaměření. Další možnosti nadstandardní péče pedagogů o mimořádně talentované žáky:

- konzultace s profesory na konzervatořích, uměleckoprůmyslových školách apod.
- dny otevřených dveří na odborných školách
- semináře, mistrovské kurzy se špičkovými umělci a pedagogy
- konzultace s ostatními pedagogy daného oboru
- odborně řízená návštěva koncertů, výstav, představení atd.
- častá účast na soutěžích a koncertních vystoupeních

13. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

13.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni v průběhu školního roku, v pololetí a na konci školního roku v souladu s platnou legislativou. V individuální výuce je žák hodnocen minimálně jednou za měsíc známkou, kterou učitel zaznamená do třídní knihy a žákovské knížky.

Známka zahrnuje:

- zvládnutí zadaných úkolů
- úroveň domácí přípravy
- aktivitu a přístup žáka k práci v hodině

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku

V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení, kterou učitel stanoví na základě:

- úroveň splnění kritérií stanovených v učebních osnovách
- klasifikace v průběhu školního roku
- posouzení úroveň prezentace práce žáka na veřejnosti (vystoupení, výstavy apod.)

V případech, kdy jsou učební osnovy rozpracovány do delších časových celků než jeden rok (např. na II. stupni všech oborů), klasifikujeme především pokroky žáka.

Celkový prospěch stanovujeme na vysvědčení třemi stupni:

- prospěl (-a) s vyznamenáním
- prospěl (-a)
- neprospěl (-a)

Za mimořádné výkony a reprezentaci školy může být žák odměněn pochvalou, kterou navrhuje učitel a schvaluje ředitel školy. Udělená pochvala se zaznamenává na vysvědčení.

Každý žák obdrží v prvním pololetí výpis vysvědčení, na konci školního roku vysvědčení za obě pololetí. Vysvědčení lze vydat pouze na základě ročníkové zkoušky (výjimky povoluje ředitel školy).

Zásady hodnocení

Smyslem hodnocení žáků je nejen jejich motivace, ale především rozvoj jejich osobnosti a schopnost vlastního hodnocení:

- Žák chápe smysl hodnocení a za co ho hodnotíme.
- Při hodnocení přihlížíme k momentální dispozici žáka.

Ročníkové zkoušky

Před koncem každého školního roku vykonají všichni žáci hudebního oboru ročníkovou zkoušku. Její obsah je pro každý ročník uveden v učebních osnovách pro dané studijní zaměření.

- Ročníkové zkoušky hodnotí nejméně tříčlenná komise složená z učitelů daného nebo příbuzného předmětu.
- Znamka odráží momentální výkon žáka. Schvalují ji všichni členové komise a zapisuje se do protokolu a žákovského sešitu.
- Znamka z ročníkové zkoušky se nemusí shodovat se známkou na vysvědčení. Konečné rozhodnutí při stanovení známky na vysvědčení je na učiteli.
- Úspěšné vykonání ročníkové zkoušky je podmínkou postupu do vyššího ročníku.
- Pokud žák nemůže z vážných důvodů vykonat ročníkovou zkoušku, může ředitel na návrh třídního učitele povolit odklad. V tomto případě musí zkouška proběhnout nejpozději do 30. září následujícího školního roku.
- V odůvodněných případech navrhuje učitel vykonání komisionální zkoušky i v průběhu školního roku.

13.2 Vlastní hodnocení školy

Frekvence, struktura a způsob zpracování vlastního hodnocení školy se řídí platnou legislativou.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

14. Studium pro dospělé

V souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání škola umožňuje žákům starším devatenácti let rozvoj v uměleckých oblastech.

V návaznosti na aktuální stav, individuální vzdělávací potřeby a zaměření konkrétního žáka stanoví pedagog očekávané výstupy v souladu se ŠVP a vloží je do třídní knihy.

Každoročně podle nich vypracuje roční individuální plán žáka.

Přijímání ke studiu – vždy podle zájmu uchazeče.

Školné:

- ve skupinovém vyučování běžné školné
- v individuální výuce je školné navýšeno o 50 % běžného školného (týká se pouze žáků, kteří absolvovali I. a II. stupeň základního studia v Základní umělecké škole Holice a nejsou výdělečně činní)
- ostatní zájemci o studium pro dospělé uhradí 100% nákladů na vzdělávání

Ročníkové zkoušky se u tohoto typu studia nekonají, odpadá i povinnost minimálně 1x ročně veřejně vystoupit.